

**T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ANTALYA İLİ 2014 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

ANTALYA - 2015

ÖNSÖZ

Bilindiği gibi “çevre” her geçen gün güncelliğini artırarak önem kazanmakla beraber, çevre sorunları daha da artmaktadır. Kentleşmeyle beraber ormanların yok edilmesi, sanayileşmeyle birlikte yaşanan kirlilik problemleri, planlama ve uygulamalarda yaşanan aksaklıklar, çevre bilincinin yetersizliği ile bitişiğinde doğal kaynakların yok olması tehlikesiyle beraber insan çevre ve çevre sağlığını da olumsuz etkileyebilmektedir. Son zamanlarda çevre alanındaki en temel sorunların başında, Küresel ısınma ve buna bağlı olarak ortaya çıkan olumsuz etkilerin geldiği bilinmektedir. Özellikle Sanayi Devriminin başlangıcından itibaren sera gazlarının atmosferdeki konsantrasyonlarında sürekli bir artış meydana gelmiştir. İnsan faaliyetleri sonucunda meydana gelen bu artış iklim sisteminin doğal dengesinin giderek bozulmasına neden olmaktadır.

İl Çevre Durum Raporları, o ilin tüm çevre değerlerinin bir sistem bütünü içinde toplandığı, sürekli ve dengeli kalkınmayı hedeflerken korunmasına özen gösterilmesi gereken ekosistemlerin devamlılığının sağlanmasında, insan ihtiyaçlarını ve doğal kaynaklar arasındaki dengenin kurulmasında, Çevre ve Şehircilik politikalarının geliştirilmesinde önemli kaynak teşkil etmektedir. Aslında çevre kirliliği kaynağında çözülebilecekken koruma ve kullanma dengeleri yeterince gözetilmediği için, ileride çok daha fazla bedeller ödeyerek bu sorunları bertaraf etmeye çalışıyoruz. Yerinde ve kaynağında düzenli bir planlamayla pek çok sorunun temelde çözümü sağlanabilecekken, şimdiye kadar ülkemizde çevre kaygısı taşıyan planlar yapılmamıştır. Gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkeler çevre eğitimine daha fazla önem vermektedir. Yaygın ya da örgün çevre eğitimi, herkes için eğitim stratejisinin gerekli bir bileşeni olarak daha büyük önem kazanmaktadır. Çocuklarımızı daha küçük yaşlarda toprakla, bitkilerle, ormanla, hayvanlarla, doğa ile barışık olarak yetiştirmeliyiz. Ancak bu şekilde dünyada güçlü devletlerin çoğunun yaptığı gibi ulusal çıkarları, dünyanın ekolojik çıkarlarından üstün tutmayan, çevreyi de göz önünde bulunduran bir nesil meydana getirebiliriz. Bedeli fiyatla ifade edilemeyecek çevresel değerlerin tahrip edilmesini önlemek, bunlara sahip çıkmak, gerekli çabayı sarf etmek ülkemizin geleceği için en faydalı yatırım olacaktır.

Her yıl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan ve Türkiye Çevre Durum Raporuna temel teşkil eden Antalya İli Çevre Durum Raporunun hazırlanmasında desteğini esirgemeyen kamu kurum ve kuruluşlarına, emeği geçen personelime tüm okuyucuların her an yararlanabileceği bir doküman olma arzusu ile teşekkür ederim.

Bedrettin TAŞKESEN
İl Müdür V.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
GİRİŞ	11
A. Hava	12
A.1. Hava Kalitesi	12
A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar	15
A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar	19
A.4. Ölçüm İstasyonları	22
A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü	24
A.6. Gürültü	24
A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar	26
A.8. Sonuç ve Değerlendirme	26
Kaynaklar	27
B. Su ve Su Kaynakları	27
B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli	27
B.1.1. Yüzeysel Sular	27
B.1.1.1. Akarsular	27
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	29
B.1.2. Yeraltı Suları	30
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	30
B.1.3. Denizler	31
B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi	33
B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu	34
B.3.1. Noktasal kaynaklar	34
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	34
B.3.1.2. Eysel Kaynaklar	34
B.3.2. Yayıllı Kaynaklar	34
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	34
B.3.2.2. Diğer	34
B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri	35
B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu	35
B.4.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	35
B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından kullanılma su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti	36
B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	30
B.4.2. Sulama	30
B.4.2.1. Sulama salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	46
B.4.2.2. Damlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	49
B.4.3. Endüstriyel Su Temini	49
B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	50
B.4.5. Rekreatyoneel Su Kullanımı	51
B.5. Çevresel Altyapı	51
B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve hizmeti alan nüfus	51

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	56
B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri	57
B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	58
B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü	58
B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	58
B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı	58
B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	58
B.6.4. Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliği	59
B.7. Sonuç ve Değerlendirme	59
Kaynaklar	60
C. Atık	60
C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)	60
C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları	66
C.3. Ambalaj Atıkları	66
C.4. Tehlikeli Atıklar	67
C.5. Atık Madeni Yağlar	68
C.6. Atık Pil ve Akümülatörler	70
C.7. Bitkisel Atık Yağlar	71
C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller	71
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)	71
C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar	72
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar	72
C.12. Tehlikesiz Atıklar	73
C.12.1. Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	73
C.12.2. Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	73
C.12.3. Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	73
C.13. Tıbbi Atıklar	73
C.14. Maden Atıkları	74
C.15. Sonuç ve Değerlendirme	74
Kaynaklar	74
Ç. Kimyasalların Yönetimi	74
Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar	74
D. Doğa Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik	75
D.1. Flora	75
D.2. Fauna	80
D.3. Ormanlar ve Milli Parklar	83
D.4. Çayır ve Mera	86
D.5. Sulak Alanlar	87
D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları	94
D.7. Sonuç ve Değerlendirme	94
Kaynaklar	94
E. Arazi Kullanımı	95
E.1. Arazi Kullanım Verileri	95
E.2. Mekânsal Planlama	104

E.2.1. Çevre Düzeni Planı	104
E.3. Sonuç ve Değerlendirme	104
Kaynaklar	104
F. ÇED, Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	104
F.1. ÇED İşlemleri	104
F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri	106
F.3. Sonuç ve Değerlendirme	108
Kaynaklar	108
G. Çevre Denetimleri ve İdari Yaptırım Uygulamaları	109
G.1. Çevre Denetimleri	109
G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi	112
G.3. İdari Yaptırımlar	113
G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları	114
G.5. Sonuç ve Değerlendirme	114
Kaynaklar	114
H. Çevre Eğitimleri	114
I. İl Bazında Çevresel Göstergeler	115
Açıklamalar	115
1. Genel	116
1.1. Nüfus	116
1.1.1. Nüfus Artış Hızı	116
1.1.2. Kentsel Nüfus	116
1.2. Sanayi	117
1.2.1. Sanayi Bölgeleri	117
1.2.2. Madencilik	118
2. İklim Değişikliği	118
2.1. Sıcaklık	118
2.2. Yağış	119
2.3. Deniz Suyu Sıcaklığı	119
3. Hava Kalitesi	120
3.1. Hava Kirleticiler	120
4. Su-Atıksu	120
4.1. Su Kullanımı	120
4.2. Belediye İçme ve Kullanma Suyu Kaynakları	121
4.3. Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler	122
4.4. Kanalizasyon Şebekesi İle Hizmet Verilen Belediye Sayıları ve Nüfusu	122
4.5. Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı	123
5. Arazi Kullanımı	123
6. Tarım	124
6.1. Kişi Başına Tarım Alanı	124
6.2. Kimyasal Gübre Tüketimi	124
6.3. Tarım İlacı Kullanımı	125
6.4. Organik Tarım	126
7. Orman	127
8. Balıkçılık	127

9. Altyapı ve Ulaştırma	128
9.1. Karayolu ve Demiryolu Yol Ağı	128
9.2. Motorlu Kara Taşıtı Sayısı	129
10. Atık	129
10.1. Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı	129
10.2. Katı Atıkların Düzenli Depolanması	130
10.3. Tıbbi Atıklar	130
10.4. Atık Yağlar	130
10.5. Bitkisel Atık Yağlar	131
10.6. Ambalaj Atıkları	131
10.7. Ömrünü Tamamlamış Lastikler	132
10.8. Ömrünü Tamamlamış Araçlar	132
10.9. Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar	133
10.10. Maden Atıkları	133
10.11. Tehlikeli Atıklar	134
11. Turizm	134
11.1. Yabancı Turist Sayıları	134
11.2. Mavi Bayrak Uygulamaları	135
EK-1: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu	136
Açıklamalar	136
Bölüm I. Hava Kirliliği	137
Bölüm II. Su Kirliliği	143
Bölüm III. Toprak Kirliliği	152
Bölüm IV. Öncelikli Çevre Sorunları	154

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge A.1 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	12
Çizelge A.2 - Epa hava kalitesi indeksi	13
Çizelge A.3 - Geçiş dönemi uzun vadeli ve kısa vadeli sınır değerleri ve uyarı eşikleri	13
Çizelge A.4 - 2014 Yılında Kullanılan Katı Yakıt Miktarları	15
Çizelge A.5 - Antalya İlinde 2014 Yılında Evsel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	18
Çizelge A.6 - Antalya İlinde 2014 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler	18
Çizelge A.7 - Antalya İlinde 2014 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı	19
Çizelge A.8 - Antalya İlinde 2014 Yılında Kullanılan Fueleoil Miktarı	19
Çizelge A.9 - Antalya İlinde Yıllara Göre Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan Katı Yakıt Denetimleri	19
Çizelge A.10 - Antalya İlinde Toplu Taşıma verileri	20
Çizelge A.11 - Antalya İlindeki Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler	23
Çizelge A.12 - Antalya İlinde 2014 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları	24
Çizelge A.13- Antalya İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı	24
Çizelge B.1 - Antalya İlinin Akarsuları	29
Çizelge B.2 - Antalya İlindeki Mevcut Sulama Göletleri	30
Çizelge B.3 - İlimizde İşletmede Olan Barajlar	31
Çizelge B.4 - Antalya İlinin Yeraltısuyu Potansiyeli	31
Çizelge B.5 - Antalya İlinde 2014 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları	35
Çizelge B.6 - Yüzeysel Su Kaynakları Debi Miktarları	37
Çizelge B.7 - İlimizdeki Barajlar	51
Çizelge B.8 - İlimizdeki Hidroelektrik Santralleri	52
Çizelge B.9 - Antalya İlinde 2014 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	52
Çizelge B.10 - Antalya İlinde 2014 Yılı OSB'lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu	56
Çizelge B.11 - Antalya İlinde Küçük Sanayi Sitelerinin Durumu ve Dağılımı	56
Çizelge B.12 - Antalya İlinde 2014 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları	59
Çizelge B.13 - Antalya İlinde 2014 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb)	59
Çizelge C.1 - Katı Atık Yönetimi Kapsamındaki Tesisler	61
Çizelge C.2 - Çizelge C.2 - 2014 yılı aylar itibariyle bertaraf edilen kati atık miktarı	61
Çizelge C.3 - Antalya İlinde 2014 Yılı İçin Kızıllı- Alanya ve Manavgat Düzenli Depolamada Bertaraf	61
Çizelge C.4 - İlimizde 2014 Yılı İçin Kemer 75. Yıl Katı Atık Kompost Tesisi'nden Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahasına Transferi Gerçekleşen Katı Atık Miktarı	62
Çizelge C.5- İlimizde 2014 Yılı İçin Kızıllı Düz. Depolama Sahasına Gelen Atık	

	Miktarları	62
Çizelge C.6 -	Antalya İlinde 2014 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Katı Atık Miktar ve Kompozisyonu	62
Çizelge C.7 -	Antalya İlinde 2014 Yılı İl/İlçe Belediyelerde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri	104 63
Çizelge C.8 -	Antalya İlinde 2014 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları	66
Çizelge C.9 -	Antalya ilinde Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları	69
Çizelge C.10 -	Antalya ilinde 2014 Yılı İçin Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler	69
Çizelge C.11 -	Antalya ilinde Atık Yağ Geri Kazanımı Sonucu Elde Edilen Ürün Miktarları	70
Çizelge C.12 -	Antalya ilinde 2014 Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler	70
Çizelge C.13-	Antalya ilinde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı	70
Çizelge C.14 -	Antalya ilinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı	70
Çizelge C.15 -	Antalya ilinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı	71
Çizelge C.16 -	Antalya ilinde Taşıma Lisanslı Araçların Yıllara Göre Gelişimi	71
Çizelge C.17 -	Antalya ilinde (2014) Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler	71
Çizelge C.18 -	Antalya ilinde Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı	71
Çizelge C.19 -	Antalya ilinde 2014 Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar	72
Çizelge C.20 -	Antalya ilinde 2014 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı	72
Çizelge C.21 -	2014 Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar	73
Çizelge C.22 -	Antalya ilinde Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı	74
Çizelge Ç.1 –	Antalya ilinde 2014 Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı	76
Çizelge D.1-	İlimizde bulunan flora türleri	77
Çizelge D.2-	İlimizde bulunan fauna türleri	82
Çizelge D.3-	Antalya ilinin orman alanları	85
Çizelge D.4-	Antalya ilinde bulunan milli parklar	85
Çizelge D.5-	Antalya İli 4342 Sayılı Mera Kanununa Göre Mera/Yaylak/Kışlak/Umuma Ait Otlak ve Çayır-Tespit-Taahhüt-Tahsis ve Islah Çalışmaları	88
Çizelge D.6-	Antalya ilinde bulunan sulak alanlar	89
Çizelge D.7 –	İlimiz sınırları içerisindeki Tabiat Parkları	89
Çizelge D.8 –	İlimiz sınırları içerisindeki Tabiat anıtları	90
Çizelge D.9 –	İlimiz sınırları içerisindeki Tabiat Koruma Alanlar	91
Çizelge D.10-	İlimiz sınırları içerisindeki Yaban Hayatı Geliştirme Sahası	92
Çizelge D.11 -	İlimiz sınırları içerisindeki Deniz Kaplumbağası Üreme Alanları	95
Çizelge E.1 –	Antalya ilinde 2014 Yılı İtibariyle Arazilerin Kullanımına Göre Arazi Sınıflandırılması	99
Çizelge E.2 –	Antalya İli Toprak Gruplarının Dağılımı	103
Çizelge E.3 –	İlçelere Göre Arazi Sınıflarının Dağılımı	104
Çizelge E.4 -	İlçelere Göre Şimdiki Arazi Kullanım Dağılımı	106

Çizelge F.1 -	Antalya ilinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	
Çizelge F.2 -	Antalya ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları	108
Çizelge G.1 -	Antalya ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı	114
Çizelge G.2 -	Antalya ilinde 2014 Yılında ALO 181 ile ÇŞİM'e Gelen Tüm Şikâyetler ve Bunların Değerlendirilme Durumları	116
Çizelge G.3	Antalya ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı	117

GRAFİKLER DİZİNİ

		<u>Sayfa</u>
Grafik A.1-	Antalya ilinde OSB'de bulunan işyerlerinin sektörel dağılımı	18
Grafik A.2-	Antalya ilinde OSB'deki İşletmelerin doğalgaz kullanım yüzdeleri	21
Grafik A.3-	Antalya ilinde Emisyon Konulu Çevre İzni Alan İşletmelerin doğalgaz kullanım yüzdeleri	22
Grafik A.4-	Antalya ilinde (PM 10) Parametresi Günlük Ortalama Değer Grafiği	24
Grafik A.5 –	Antalya ilinde Egzoz Emisyonu Denetimi	25
Grafik A.6 –	Antalya ilinde 2014 Yılında Gürültü Konusunda Yapılan Şikayetlerin Dağılımı	26
Grafik A.7 -	Antalya ilinde 2014 yılı gürültü şikayetlerinin kaynaklara göre dağılımı	27
Grafik B.1 -	Antalya ilinde 2014 Yılı Mavi Bayrak Almış Plaj ve Marinaların Sayısı	33
Grafik B.2 -	Antalya ilinde 2014 Yılı Belediyeler Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İle Dağıtılmak Üzere Temin Edilen Su Miktarının Kaynaklara Göre Dağılımı	54
Grafik B.3 -	Antalya ilinde 2014 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı	54
Grafik C.1 -	Antalya ilinde 2014 Yılı Kayıtlı Ambalaj Üreticisi Ekonomik İşletmeler	67
Grafik C.2 –	TABS Göre İlimizde Yıllara Göre Tehlikeli Atık Yönetimi	68
Grafik C.3 -	TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi	68
Grafik C.4 -	İlimizde Yıllara Göre Atık Yağ Toplama Miktarları	69
Grafik E.1 –	Antalya ilinde 2014 Yılı Arazi Kullanım Durumu	98
Grafik E.2 –	Antalya ilinde 2014 Yılı Tarım Arazisi Kullanım Durumu	98
Grafik E.3-	Antalya İli Toprak Grupları Dağılımı	104
Grafik E.4-	Antalya İli Arazilerinin Kullanım Yetenek Sınıflarına Göre Dağılımı	105
Grafik F.1 -	Antalya ilinde 2014 Yılı ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı	109

Grafik F.2 -	Antalya ilinde 2014 Yılı ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı	109
Grafik F.3 -	Antalya ilinde 2014 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	111
Grafik F.4 –	Antalya ilinde 2014 Yılında Verilen Lisansların Konuları	111
Grafik F.5-	İlimizde 2014 Yılında Verilen Lisansların Konuları	112
Grafik G.1 -	Antalya ilinde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	114
Grafik G.2 -	Antalya ilinde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	115
Grafik G.3	Antalya ilinde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı	115
Grafik G.4 -	Antalya ilinde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı	116
Grafik G.5 -	Antalya ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı	117
Grafik G.6 -	Antalya ilinde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı	118

HARİTALAR DİZİNİ

		<u>Sayfa</u>
Harita A.1 –	Antalya ilinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri	23
Harita B.1 –	Termessus (Kırkgöz)Kaynakları Koruma Alanları	41
Harita B.2 –	Duraliler Kaynakları Koruma Alanları	42
Harita B.3 –	Yemişpınarı-Kargılıçesme Kaynakları Koruma Alanları	43
Harita B.4 –	Tekirpınarı Kaynakları Koruma Alanları	44
Harita B.5 –	Gürkavak Kaynakları Koruma Alanları	45
Harita B.6 –	Boğaçayı Yer altı Suyu Kaynağı Koruma Alanları	43
Harita B.7 –	Doyran Kaynakları Koruma Alanları	47
Harita B.8 –	Antalya Aksu Çayı Yer altı Suyu Kaynağı ve İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanları	48
Harita B.9	DSİ 13. Bölge Müdürlüğü Enerji Projeleri Genel Vaziyet Planı	51
Harita E.1	Antalya Arazi Nitelik Haritası	98
Harita E.2	Büyük Toprak Grupları Haritası	103

GİRİŞ

Genel Bilgiler:

Nüfusu: 20.723 km² yüzölçümüne sahip Antalya İlinde 2013 yılı nüfusu 2 222 562 olup, yıllık ortalama nüfus artışı % 29,4 dır. Antalya 81 il içerisinde aldığı göç ile 4.ve net göç rakamı ile 2. net göç hızı büyüklüğü ile 10. sıradadır.

Coğrafi Konumu: Antalya ili, Türkiye'nin güneyinde, merkezi Akdeniz kıyısında olan bir turizm merkezidir. Kuzeyinde; Burdur, Isparta, Konya, doğusunda; Karaman, Mersin, batısında; Muğla illeri vardır. Güneyi, Akdeniz ile çevrelenmiştir. Türk Riviera'sı Antalya kıyılarının uzunluğu 630 km'yi bulur.

Antalya Büyükşehir sınırları içerisinde (Aksu, Döşemealtı, Kepez, Konyaaltı, Muratpaşa, Akseki, Alanya, Elmalı, Finike, Gazipaşa, Gündoğmuş, Kaş, Korkuteli, Kumluca, Manavgat, Serik, Demre, İbradı, Kemer) olmak üzere toplam 19 İlçe Belediyesi bulunmaktadır.

Tarihçe: "Attalos Yurdu" anlamına gelen Antalya, II. Attalos tarafından kurulmuştur. Bergama Krallığı'nın sona ermesiyle (M.Ö. 133) bir süre bağımsız kalan kent, daha sonra korsanların eline geçmiştir. M.Ö. 77'de Komutan Servilius Isauricus tarafından Roma topraklarına katılmıştır. M.Ö. 67'de Pompeius'un donanmasına üs olmuştur. M.S. 130'da Hadrianus'un Attaleia'yı ziyaret etmesi şehrin gelişmesini sağlamıştır. Bizans egemenliği sırasında piskoposluk merkezi olan ismi görülen Attaleia, Türklerin eline geçtikten sonra büyük bir gelişme göstermiştir. Modern şehir, antik yerleşmenin üzerine kurulduğundan, Antalya'da antik çağ kalıntlarına çok az rastlanmaktadır. Görülebilen kalıntıların ilki, eski liman olarak nitelenen liman mendireğinin bir kısmı ve limanı çevreleyen surdur. Surların park dışındaki kısmında restorasyonu yapılan Hadrian Kapısı Antalya'nın en güzel antik eserlerinden biridir. Antalya şehri ve çevresine antik çağda, "çok verimli" anlamına gelen Pamphylia, Batı kesimine ise Lykia denirdi. Milattan önce VIII. yüzyıldan itibaren buraya Ege denizinin Batı kıyılarından göçenler; Aspendos ve Side gibi şehirleri kurmuşlardır. II. yüzyıl ortalarında hüküm süren Bergama Kralı II. Attalos, Side'yi kuşatmıştı. Antalya'nın yaklaşık 75 km doğusundaki Side'yi alamayan kral, şimdiki il merkezinin olduğu yere gelerek bir şehir kurdu. Buraya onun adı verilerek Attaleia dendi. Zaman içinde Atalia, Adalya diyenler oldu. Antalya, onun adından gelmektedir.

İklimi: Akdeniz ikliminin hâkim olduğu Antalya'da, kışlar ılıman ve yağışlı, yazlar ise sıcak ve kurak geçer.

Ulaşımı: Karayolu, havayolu ve denizyolu ile ulaşım sağlanmaktadır. Antalya havalimanı uluslararası hava trafiğine açıktır.

İl Müdürlüğümüz, 17.235,71 m² kampüs alanında, 9.150 m²'lik kapalı alana sahip 2 ayrı hizmet binası ile Kızıltoprak Mahallesinde 6.503 m²'lik araziye sahip 2. bir kampüs alanında hizmet vermektedir. Bu alanda 1.440 m² idari hizmet binası ve 1.600 m² lojman olmak üzere, 4.155 m²'lik kapalı alanın 1.115 m²'lik kısmı depo mahiyetindedir. 13 adet tahsisli lojman mevcuttur. Temizlik ve ulaşım hizmetleri hizmet alım yoluyla gerçekleştirilmektedir.

İl Müdürlüğümüz çevre bölümü, Bakanlığımızın teşkilat şeması doğrultusunda Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğünde 18 personel (Şube Müdürü dahil) ve ÇED ve Çevre İzinleri Şube Müdürlüğünde 15 personel (Şube Müdürü dahil) olmak üzere iki Şube Müdürlüğü ile işlemlerini yürütmektedir.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd., 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır. Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği problemleri ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd., 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd., 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, EPA Hava Kalitesi İndeksini ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uyarlayarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.1' de verilmektedir.

Çizelge A.1- Ulusal Hava Kalite İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
Hassas	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
Sağlıksız	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
Kötü	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
Tehlikeli	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.2 - EPA Hava Kalitesi İndeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

Çizelge A.3 - Geçiş Dönemi Uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri (Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği)

Kirletici	Ortalama süre	Sınır değer	Sınır değer yıllık azalması	Uyarı eşiği
SO ₂	Saatlik	900 µg/m ³		İlk seviye: 500 µg/m ³ İkinci seviye: 850 µg/m ³ Üçüncü seviye: 1.100 µg/m ³ Dördüncü seviye: 1.500 µg/m ³ (Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	400 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 250 µg/m³ (sınır değerinin %62,5'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağlığının korunması için-	250 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 125 µg/m³ (sınır değerinin %50'si) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	Hedef Sınır Değer (Yıllık aritmetik ortalama)	60 µg/m ³		
	Hedef Sınır Değer Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart)	120 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	150 µg/m ³		
	-UVS- yıllık -hassas hayvanların, bitkilerin ve nesnelerin korunması için-	60 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 20 µg/m³ (sınır değerinin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	
	NO ₂	-KVS- 24 saatlik % 95 /yıl -insan sağlığının korunması için-	300 µg/m ³	
	-UVS- yıllık -insan sağlığının korunması için-	100 µg/m ³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerinin %60'ı) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	

Çizelge A.3 - Geçiş Dönemi Uzun Vadeli Ve Kısa Vadeli Sınır Değerleri Ve Uyarı Eşikleri (Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği) (devam)

Kirletici	Ortalama süre	Sınır Değer	Sınır değerın yıllık azalması	Uyarı eşiğı
PM10 ¹	-KVS- 24 saatlik % 95/yıl -insan sağılığının korunması için-	300 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 100 µg/m³ (sınır değerin %33'ü) olana kadar her 12 ayda bir eşit miktarda yıllık olarak azalır	İlk seviye: 260 µg/m ³ İkinci seviye: 400 µg/m ³ Üçüncü seviye: 520 µg/m ³ Dördüncü seviye: 650 µg/m ³
	Kış Sezonu Ortalaması (1 Ekim – 31 Mart) -insan sağılığının korunması için-	200 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 90 µg/m³ (sınır değerin %45'i) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
	-UVS- yıllık -insan sağılığının korunması için-	150 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 60 µg/m³ (sınır değerin %40'i) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	(Verilen değerler 24 saatlik ortalamalardır.)
Kurşun	-UVS- yıllık -insan sağılığının korunması için-	2 µg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 1 µg/m³ (sınır değerin %50'si) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
CO	24 saatlik % 95/yıl -insan sağılığının korunması için-	30 mg/m³	Sınır değer, 1.1.2009 tarihinde başlayarak 1.1.2014 tarihine kadar 10 mg/m³ (sınır değerin %33'ü) olana kadar her 12 ayda eşit bir miktarda yıllık olarak azalır	
	yıllık -insan sağılığının korunması için-	10 mg/m³		

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Unsurlar

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağılığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Daha çok insan etkileriyle ortaya çıkan hava kirliliği, üretim ve tüketim olmak üzere iki ana sebepten dolayı meydana gelen atıklarla hava tabakasını kirleterek canlı hayatı olumsuz yönde etkilemektedir.

Kentsel hava kirliliğinin ana sebebi; evsel ısınmada, enerji üretiminde, sanayi proseslerinde ve motorlu taşıtlarda fosil yakıtların yakılmasıdır. Bunların yanında Antalya İl'inde özellikle seraların ısıtılması ile sınır ötesi taşınım kapsamında sahra çölü toz taşınımının da hava kalitesi üzerine olumsuz etkisi olduğu düşünülmektedir.

¹ PM10, asılı partikül madde – siyah duman olarak da ölçülebilir. Siyah duman değerlendirmesi ve gravimetrik birimlere çevrimi için, hava kirliliğini ölçme metotları ve anket teknikleri üzerine çalışan OECD grubunun standartlaştırdığı metot (1964), referans metot olarak alınır.

Ayrıca; Antalya'nın turizm kenti olması sebebiyle özellikle Haziran, Temmuz ve Ağustos dönemlerinde gelen aylık ortalama turist sayısı 1.500.000 dolaylarındadır ki bu da kentin toplam nüfusunun %50ler dolayında iken kent merkezi nüfus toplamına yaklaşık olarak eşdeğer miktardadır. Dolayısı ile özellikle yaz dönemlerinde turizmin etkisi ile artan nüfustan dolayı ulaşımdan kaynaklanan hava kirliliğinin etkisi göz ardı edilemeyecek noktalardadır.

Hava kalitesi üzerine etki eden unsurlar; genel olarak ısınmadan kaynaklanan, motorlu taşıtlardan kaynaklanan, sanayiden kaynaklanan hava kirliliği ile doğal kaynaklardan dolayı oluşan hava kirliliği olmak üzere 4 ana başlık altında açıklanmaya çalışılacaktır.

A.2.1. Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliği

Özellikle kış sezonunda ısınma amaçlı olarak katı yakıtların kullanılması ve yanlış yakma tekniklerinin uygulanmasıyla beraber meteorolojik şartların da hava kirliliğini dağıtmada yetersiz koşullar oluşturması durumunda hava kalitesinde düşüşler gözlenmektedir.

Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında katı yakıtların denetimi ile ilgili olarak Bakanlığımızca 2006 yılında Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na yetki devri yapılmıştır. Bu kapsamda Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı (ABB) Hava Kalitesi Laboratuvarınca (HKL) İle giriş yapan kömürlerden numuneler alınarak Mahalli Çevre Kurul kararı çerçevesinde belirlenen kömür kalite değerlerine göre analizler yapılmaktadır.

Çizelge A.4 – İlimizde 2014 Yılında Kullanılan Katı Yakıt Miktarları, (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2015)

İlçeler	Kömür Cinsi	KULLANILAN MİKTAR (ton)
Merkez	Yerli	3394,09
	İthal	789567,170
Döşemealtı	Yerli	x
	İthal	4,510
Aksu	Yerli	608,530
	İthal	1.295,45
Gündoğmuş	Yerli	32,000
	İthal	142
Serik	Yerli	406,360
	İthal	2.436,180
Elmalı	Yerli	525,970
	İthal	267,430
Manavgat	Yerli	525,970
	İthal	160,290
Alanya	Yerli	38.880,780
	İthal	12,580
Korkuteli	Yerli	104.334,100
	İthal	788,400
Kaş	Yerli	X
	İthal	1.010,240

Demre	Yerli	x
	İthal	59,460
Akseki	Yerli	1.209,340
	İthal	260,920
İbradı	Yerli	x
	İthal	x
Gazipaşa	Yerli	x
	İthal	230,670
Kumluca	Yerli	19.258,660
	İthal	147,080
Finike	Yerli	116,290
	İthal	x

A.2.2. Motorlu Taşıtlardan Kaynaklanan Hava Kirliliği;

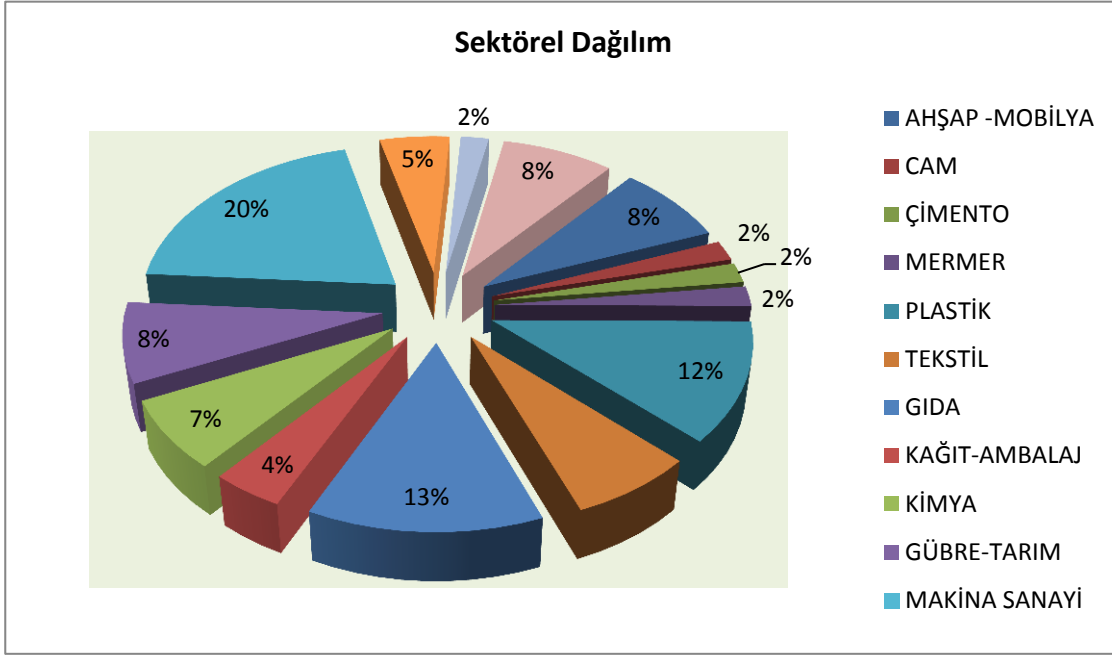
Antalya kentinde havayı kirletici unsurlar içerisinde motorlu taşıtların pay büyüktür. Her geçen gün artan nüfus ve ulaşım ihtiyacı sürekli olarak trafiğe yeni taşıtların katılmasına bu da havaya karışan egzoz gazının sürekli artmasına neden olmaktadır. Antalya’da turizm ve tarımdan elde ettiği gelirin yüksek olması hususi oto kullanımına da yansımaktadır. Bunların dışında, başka şehirlere kayıtlı taşıtların da Antalya’da yoğun olarak kullanıldığı önemli bir gerçektir. Bütün bunlara bir de yaz mevsiminde yerli ve yabancı turistlerin taşıtları eklendiğinde ortaya çıkan rakam çok daha büyük olmaktadır.

A.2.3. Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliği;

Sanayi tesislerinin kuruluşunda ki yanlış yer seçimi, çevrenin korunması açısından gerekli tedbirlerin alınmaması, teknik donanım yetersizliği (baca filtresi, arıtma tesisi vb), uygun teknolojilerin kullanılmaması, enerji üreten yakma ünitelerinde vasıfsız ve yüksek kükürtlü yakıtların kullanılması, hava kirliliğinin oluşmasında ana etkenlerdir.

Akdeniz Organize Sanayi Bölgesi Antalya-Burdur karayolu üzerinde 662 ha’lık alanda kurulmuştur. Organize Sanayi Bölgesinin kurulmasının yanında Burdur yolunun batısında Ferrokrom Fabrikasının güneyinde bulunan Akdeniz Küçük Sanayi Sitesi kurulmuştur. Antalya’da gelecek yıllar için sanayi yerleşmesi problemi büyük ölçüde çözümlenmiş bulunmaktadır. Antalya’daki sanayi işletmelerinin %80’den fazlası il merkezindedir. Küçük sanayi genel olarak taşıt aracı onarımı, orman ürünleri ve madeni eşya imalinde yoğunlaşmıştır. Şehre dağılımı halde bulunan küçük çaptaki sanayi bu dağınıklaktan kurtulma çabası içerisinde. Bu yüzden yeni sanayi siteleri yapılmakta ve küçük çaptaki işletmeler bu sitelerde toplanmaktadır.

Antalya Organize Sanayi Bölgesi, Antalya ya 26 km uzaklıkta bulunan Bölge, Akdeniz Üniversitesine 26 km, Antalya Limanına 35 km, Havaalanına 40 km uzaklıktadır. Bölgenin çevresindeki yerleşim birimlerine olan uzaklığı 300 m ile 3 km arasında değişmektedir. (OSB Web Sitesi, 2014)

Grafik A.1- Antalya OSB'de bulunan işyerlerinin sektörel dağılımı (OSB, 2014)

A.2.4 Doğal Kaynaklardan Dolayı Oluşan Hava Kirliliği;

Partiküler madde konsantrasyonlarının artışında; evsel ısınma, trafik, tarımsal faaliyetler, endüstri ve inşaat yapımı gibi antropojenik kaynakların yanında PM10 konsantrasyonlarının artışında olan trafik, evsel ısınma, tarımsal doğal kaynaklar da etkilidir. IPCC'nin 2001 yılında yayımlanan raporunda küresel ölçekte her yıl atmosfere 3.400 milyon partiküler madde salındığını ve bu salınan miktarın %10'unun antropojenik kaynaklı olduğu ve geri kalan %85'ini doğal birincil parçacıkların oluşturduğu açıklanmaktadır. Bu doğal kaynakların başında da yukarıda Doğu Akdeniz Bölgesi'ne yıllık yaklaşık 100 milyon ton civarında taşınan Sahra çölü tozu gelmektedir.

2007 yılı için Türkiye'deki sabit hava kalitesi izleme istasyonlarından elde edilen PM10 verilerinin değerlendirmesi içeren tez çalışmasında yukarıda bahsedilen modeller kullanılarak potansiyel episod periyotları incelenmiş ve toz taşınımına bağlı limit aşım günleri tahmininde bulunulmuştur (Akbulut Çoban, N., 2009). Buna göre limit aşımının yaklaşık %20'sinin toz taşınımı kaynaklı olduğu ortaya konmuştur.

HKDY Yönetmeliği'ne göre 2014 yılında uygulanacak günlük limit değer 100 µg/m³'tür. Bu değer yılda 35 defadan fazla aşılmayacaktır. Ancak toz taşınımına bağlı olarak bu limitlerin ülkemizde sağlanamayacağı açık olarak gözlenmektedir. Bu kapsamda PM10 seviyelerinin değerlendirilmesinde ve limit değeri aşan gün sayılarının belirlenmesinde doğal olaylardan kaynaklanan PM10 seviyelerindeki yükselişler diğer yıllar için de hesaplanarak toz taşınımının uzun dönemli etkileri dikkate alınmalıdır. Bu aşamada yukarıda temsili olarak yapılan hesaplamalar ve çalışmalar daha fazla detaylandırılarak özellikle yüksek konsantrasyonlu günler için yukarıda bahsedilen uydu görüntüleri ve modellerden yararlanılmalıdır.

Antalya İl'inde Sahra çölü toz taşınımından dolayı zaman zaman PM10 konsantrasyonlarında yükselmelerin olduğu gözlenmektedir.

Çizelge A.5 – İlimizde 2014 Yılında Eysel Isınmada Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (AÇŞİM, 2014)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
Yerli		991.000					
İthal		20.778.000					

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

Çizelge A.6– Antalya ilinde 2014 Yılında Sanayide Kullanılan Katı Yakıtların Cinsi, Yakıtların Özellikleri ve Bu Yakıtların Temin Edildiği Yerler (AÇŞİM, 2014)

Yakıtın Cinsi (*)	Temin Edildiği Yer	Tüketim Miktarı (ton)	Yakıtın Özellikleri				
			Alt Isıl Değeri (kcal/kg)	Uçucu Madde (%)	Toplam Kükürt (%)	Toplam Nem (%)	Kül (%)
İthal Taş Kömürü	Rusya	22.986,799	-	-	-	-	-
İthal Taş Kömürü	İran	61.500,000	-	-	-	-	-
Kalsine Edilmiş Petrol Koku	Romanya	84.486,799	-	-	-	-	-

(*) Yerli kömür, ithal kömür, briket, biyokütle, Sosyal Yardımlaşma Vakfı kömürü, odun gibi.

2014 Yılı içerisinde Çimento Tesislerinde kullanılan Rusya ve İran'dan ithal edilmiş toplam 84.486,799 ton Taşkömürü için üç adet uygunluk belgesi ve Alüminyum Tesislerinde kullanılan Romanya'dan ithal edilmiş toplam 2.865,000 ton Kalsine edilmiş Petrol Koku için 1 adet Uygunluk Belgesi düzenlenmiştir.

Çizelge A.7 –İlimizde 2014 Yılında Kullanılan Doğalgaz Miktarı (Kaynak, Yıl)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)
Konut		
Sanayi		

Çizelge A.8 – Antalya ilinde 2014 Yılında Kullanılan Fuel-oil Miktarı (Kaynak, Yıl)

Yakıtın Kullanıldığı Yer	Tüketim Miktarı (m ³)	Isıl Değeri (kcal/kg)	Toplam Kükürt (%)
Konut			
Sanayi			

Antalya ilinde 2014 yılında kullanılan doğalgaz ve fuel-oil miktarı ile ilgili sağlıklı bir bilgi edinilememiştir.

Egzoz gazı emisyonlarının kontrolüne yönelik ilimizdeki faaliyetler A.5. Bölümünde verilmektedir.

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

A.3.1 Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar; Antalya İli'nde katı yakıt ve denetim sistemi, her yıl kış sezonu öncesi; 13.01.2005 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü

Yönetmeliği” çerçevesinde Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan “Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi” kapsamında Mahalli Çevre Kurul Kararı ile belirlenmektedir. Katı yakıtların denetimi ile ilgili olarak Bakanlığımızca 2006 yılında Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı’na yetki devri yapmıştır. ABB tarafından yapılan yakıt denetim sayılarına ilişkin tablo aşağıda verilmiştir.

İl Müdürlüğümüzce İlimizdeki katı yakıt satıcılarına «Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği» kapsamında 2005 yılı itibariyle Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesi düzenlenmekte olup 05.01.2015 tarihi itibari ile toplam 204 adet belge düzenlenmiştir.

Çizelge A.9 - İlimizde Yıllara Göre Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan Katı Yakıt Denetimleri, (Antalya Büyükşehir Belediyesi 2014 Yılı Faaliyet Raporu, 2014)

	2012	2013	2014
Tüketim Noktalarına Yapılan Denetim (Adet)	454	436	419
Satış Noktalarına Yapılan Denetim (Adet)	346	321	249
İdari Para Cezası (TL)	154.525	43.670	86.555

A.3.2 Motorlu Taşıtlardan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar;

Antalya İli’nde “Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü Yönetmeliği” çerçevesinde 2014 Yılında toplam 39 istasyona Bakanlığımızca egzoz gazı emisyon ölçüm yetkisi verilmiştir.2010 yılında 199.459, 2011 yılında 211.945, 2012 yılı sonu itibariyle 227.144 araç, 2013 yıl sonuna kadar 253.142 araç egzoz gazı emisyon pulu almıştır.

Toplu taşıma sisteminde yaşanan sorunların çözülmesine yönelik çalışmalar sayesinde; şehrin tüm noktalarına ulaşım yaygınlaştırılmış ve sefer sayıları artırılarak vatandaşlara daha hızlı ulaşım imkânı sağlanmıştır. Antalya’nın sembollerinden biri haline gelen Nostalji Tramvayı, Zerdalilik-Müze arasında yolcu taşıma hizmeti vermektedir. Nostalji Tramvayı günlük ortalama 2.791 kişi tarafından kullanılmakta ve 61 sefer yapmaktadır.

Çizelge A.10 - Antalya ili Toplu Taşıma verileri (Antalya Büyükşehir Belediyesi 2014 Yılı Faaliyet Raporu, 2014)

Araç	2012	2013	2014
Lastik Tekerlekli Toplu Taşıma Araçları Hat Sayıları Tramvay ve Hafif Raylı Sistem Hariç)	86	81	78
Lastik Tekerlekli Toplu Taşıma Araçları Sefer Sayıları (yaklaşık) Tramvay ve Hafif Raylı Sistem Hariç)	1.838.249	1.647.048	1.939.245
Hafif Raylı Sistem Sefer Sayıları	228	230	207

Trafik akışını hızlandırmak ve hava kalitesini olumsuz yönde etkileyen dur-kalkları önlemek amacıyla da Büyükşehir Belediyesi bünyesinde birtakım çalışmalar başlatılmıştır

1.Trafik Kontrol Merkezlerinin kurulumu: Trafik Kontrol Merkezinin 2013 yılında kurulması planlanmaktadır. Trafik Kontrol Merkezinin kurulmasıyla tüm kavşaklar tek noktadan takip

edilebilecek ve ulaşımda yaşanan mevcut sorunlar tespit edilerek anında otomatik olarak müdahale edilebilecektir.

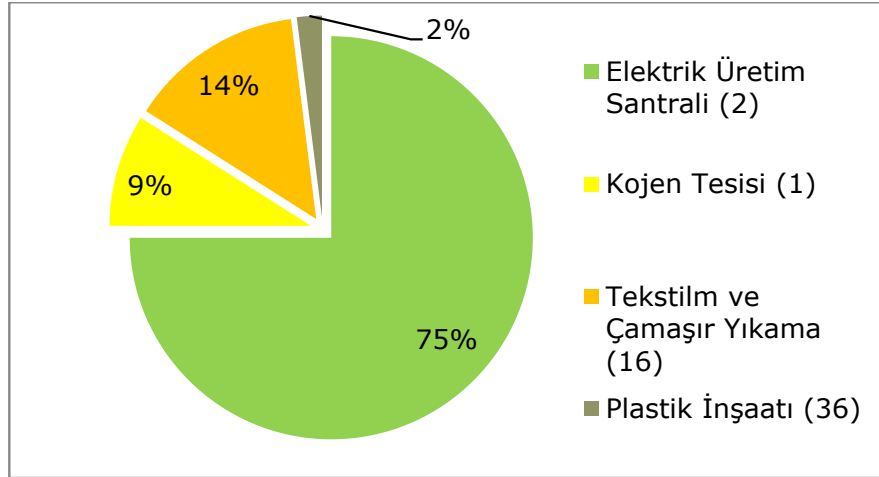
2.Akıllı Trafik Sistemlerinin Kurulumu: Kavşağa bağlı her yöndeki araç sayılarını bilen Akıllı Trafik Sistemi, trafik ışıklarını tamamen araç yoğunluğuna bağlı olarak yönetmektedir.

3. Mevcut Sinyalize Kavşakların Optimizasyonu ve Koordinasyonu trafik sinyal optimizasyonu ve koordinasyonu yapılarak kavşaklardaki trafik sıkışıklığının önlenmesi hedeflenmiştir.

4. Yeşil Dalga Uygulaması: Şehir içi ulaşımda aşırı hızı önlemek ve trafikte akışkanlığı sağlamak amacı ile “YEŞİL DALGA “ düzenlenmesi yapılmıştır.

A.3.3 Sanayiden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar;

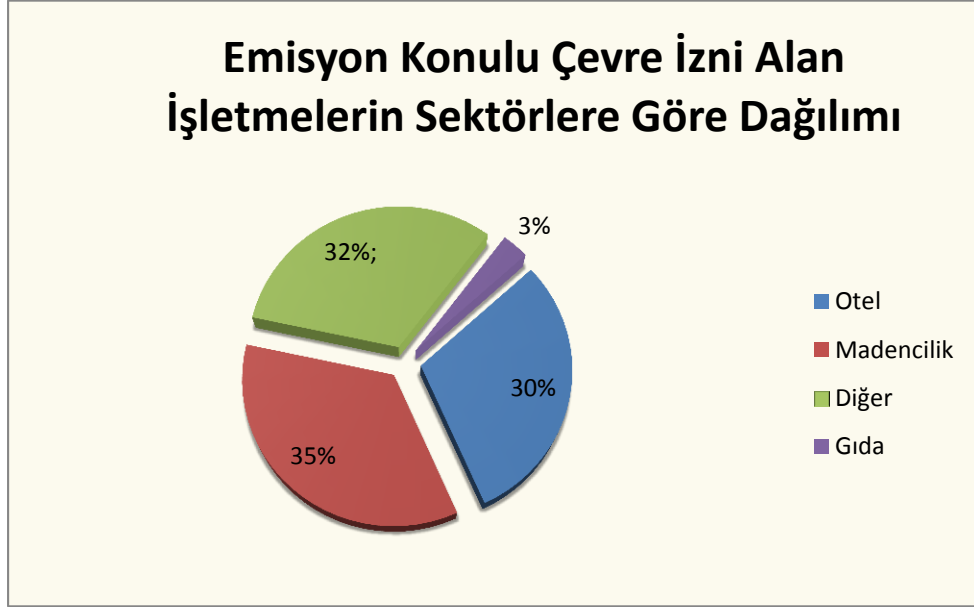
Antalya Organize Sanayi Bölgesi’nde 2006 yılından bu yana doğalgaz kullanımını mevcut olup OSB’de toplamda 57 firma doğalgaz kullanmaktadır. Bu abonelerden 2 adedi Elektrik üretimi 1 adedi de Elektrik Üretimi ve Proses amaçlı doğalgaz kullanmaktadır. Geri kalan 55 müşteri Proses ve Buhar amaçlı doğalgaz kullanımını bulunmaktadır.

Grafik A.2- Antalya OSB'deki İşletmelerin doğalgaz kullanım yüzdeleri(OSB, 2014)

29.04.2009 tarih ve 27214 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Mülga Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında (ÇKAGİL) Yönetmelik ve 10.09.2014 tarih ve 29115 sayılı Çevre ve İzin ve Lisans Yönetmeliği çerçevesinde 01.01.2014 tarihinden 31.12.2014 tarihine kadar Antalya İl’inde toplamda 67 işletme emisyon konulu çevre izni almıştır. Bunlardan 2 tanesi ÇKAGİL Yönetmeliği Ek-1 kapsamında olup geri kalan 65 tanesi EK-2 listesinde yer alan sektörlerdendir.

Emisyon Konulu Çevre İzni Alan İşletmelerin Sektörlere Göre Dağılımı

Grafik A.3-İlde Emisyon Konulu Çevre İzni Alan İşletmelerin doğalgaz kullanım yüzdeleri (www.iznilisans.cevre.gov.tr/ 2014)

A.4. Ölçüm İstasyonları

Antalya İl'inde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Hava Kalitesi İzleme Ağı İstasyonu'na bağlı olan İl Müdürlüğümüze ait 1 adet hava kalitesi sabit ölçüm istasyonu (Meydan) ile Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait 3 adet sabit (Kepez, Otogar ve Güllük Bölgesinde) ve 1 adet mobil olmak üzere il merkezinde toplam 4 adet sabit hava kalitesi izleme istasyonu ile 1 adet mobil istasyon bulunmaktadır.

Müdürlüğümüze ait olan hava kalitesi izleme cihazının verileri Bakanlığımız web sayfasında (www.havaizleme.gov.tr), Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait istasyonların verileri ise belediyenin resmi web sitesinde saatlik olarak yayınlanmaktadır. Bu istasyonda, partiküler madde (PM10) ve sülfür dioksit ölçümleri yapılmaktadır.

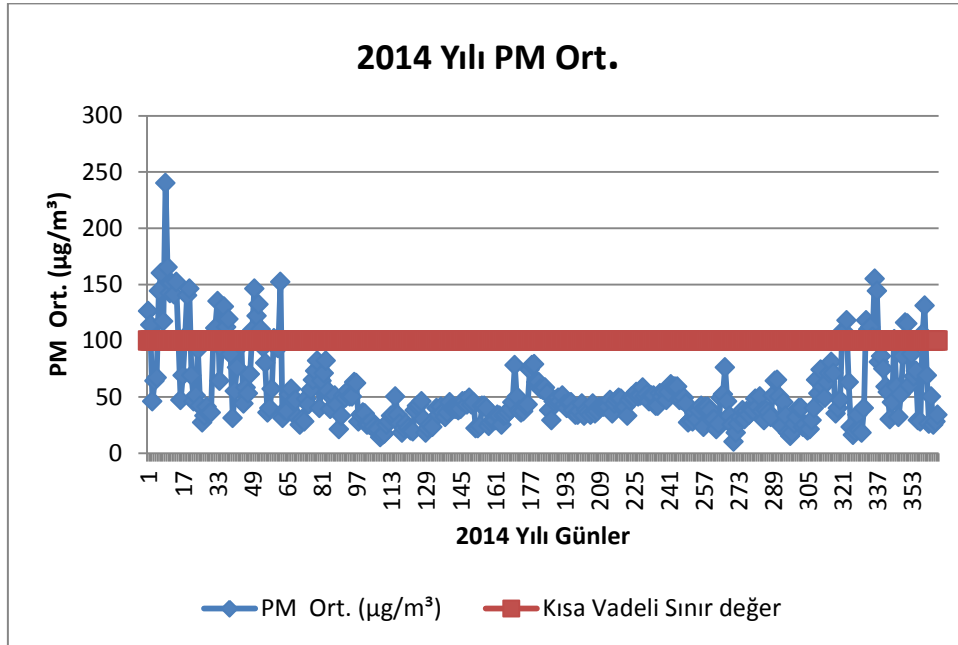

Harita A.1 - Antalya ilinde Bulunan Hava Kirliliği Ölçüm Cihazlarının Yerleri (AÇŞİM, 2014)

Çizelge A.11- İlimizde Hava Kalitesi Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler (2014 Yılı Temiz Hava Eylem Planı, 2014)

İstasyon Adı	Türü	Ölçülen Kirleticiler	Koordinatlar	
			Enlem	Boylam
Meydan	Kentsel	SO ₂ , PM ₁₀	36.887565	30.702848
Güllük	Kentsel	SO ₂ , PM ₁₀	36.88876	30.68982
Otogar	Kentsel	SO ₂ , PM ₁₀	36.918533	30.66677
Kepez	Kentsel	SO ₂ , PM ₁₀	36.9212683	30.704318

Not: Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ait olan 3 adet hava kalitesi izleme istasyonu ile 1 adet mobil istasyon ulusal izleme ağına bağlı bulunmamaktadır. Ayrıca; Aksa Enerji Üretim AŞ. tarafından işletilmekte olan "Antalya Doğalgaz Enerji Santrali" 08.06.2010 tarih ve 27605 sayılı Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliği ile Sanayi Kaynakları Hava Kirliliği Yönetmeliği kapsamında yer almakta olup tesislerinde bulunan 6 adet bacada sürekli olarak NO_x ve CO bazında emisyon ölçümleri gerçekleştirilmektedir. Bahse konu tesise; 24.04.2014 tarih ve 2014/12 sayılı "Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Çevrimiçi (online) İzleme Genelgesi" çerçevesinde ölçüm istasyonlarında üretilen verilerin Bakanlık merkezine aktarılması ile ilgili olarak İl Müdürlüğümüzce tebligat yapılmıştır.

Grafik A.4- İlimizde Ölçülen 2014 yılı PM10 konsantrasyonlarının aylık dağılımı (µg/m³)

Çizelge A.12- İlimizde 2014 Yılı Hava Kalitesi Parametreleri Aylık Ortalama Değerleri ve Sınır Değerin Aşıldığı Gün Sayıları (http://www.havaizleme.gov.tr/ 2014)

	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	3	-	97	16										
Şubat	3	-	88	11										
Mart	2	-	54	-										
Nisan	2	-	33	-										
Mayıs	2	-	36	-										
Haziran	4	-	42	-										
Temmuz	6	-	42	-										
Ağustos	3	-	48	-										
Eylül	3	-	37	-										
Ekim	5	-	36	-										
Kasım	7	-	58	15										
Aralık	11	-	71	-										
ORTALAMA	4		52											

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

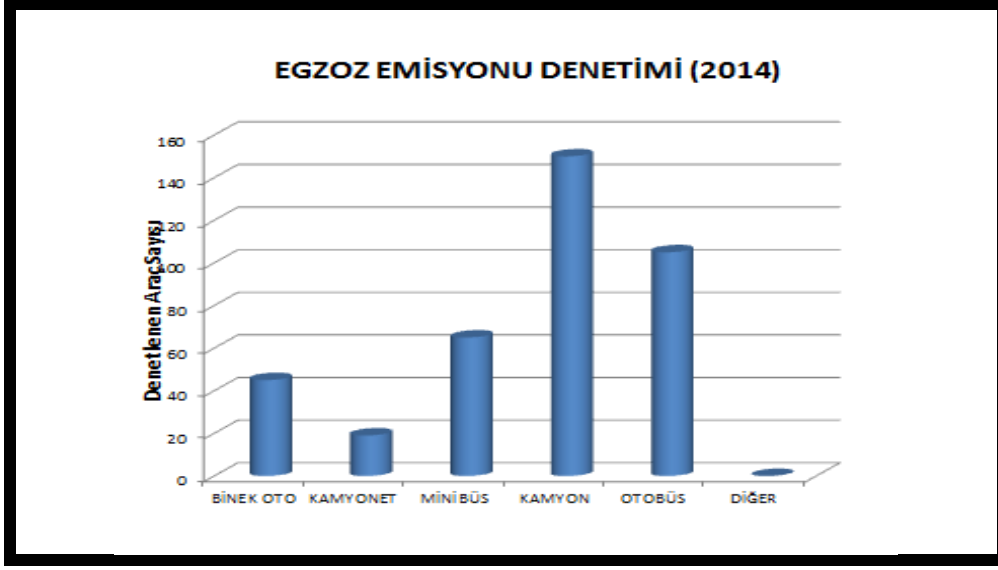
(İl Müdürlüğümüze ait hava kalitesi sabit ölçüm istasyonu (Meydan))

A.5. Egzoz Gazı Emisyon Kontrolü

2014 Yılında Antalya İlinde 39 adet Egzoz Emisyon Ölçüm İstasyonu yetki belgesi verilmiş ve 279.226 egzoz gazı emisyon pulu satılmıştır.

Çizelge A.13-2014 Yılında Antalya İlindeki Araç Sayısı ve Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı (TUİK,ÇŞİM 2014)

Araç Sayısı					Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı				
Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM	Binek Otomobil	Hafif Ticari	Ağır Ticari	Diğerleri	TOPLAM
				878.469					279.226

Grafik A.5- 2014 yılında Egzoz Emisyonu Denetimi (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü,2014)

2014 yılı içerisinde toplam 384 araç egzoz emisyonları kapsamında denetlenmiş olup toplam 96 araca **toplam 135.030 TL** idari para cezası uygulanmıştır.

A.6. Gürültü

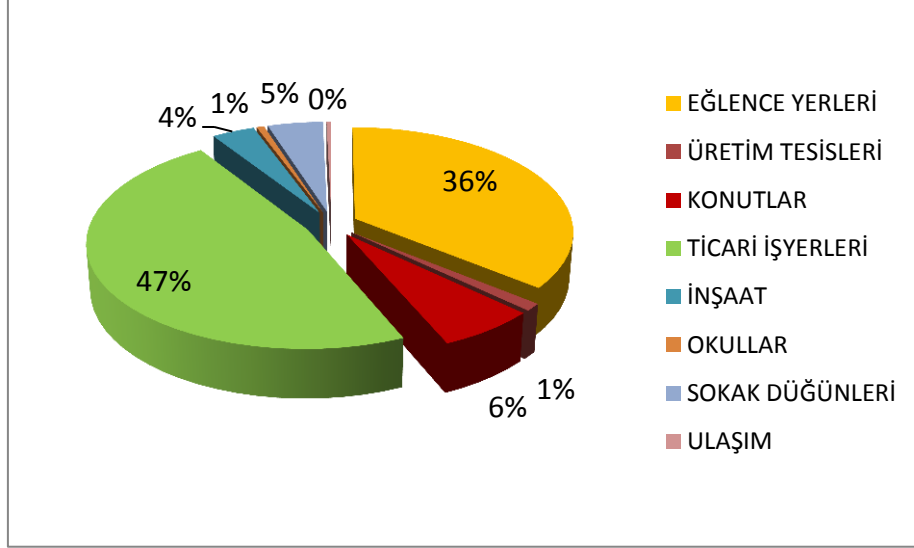
2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12. maddesi gereği; 27.04.2011 tarih ve 27917 sayılı “Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” kapsamında Bakanlığımızca yetki devri yapılmayan yerlerde rutin ve şikayete istinaden denetimler yoğun şekilde gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca; Antalya turizm kenti olması sebebiyle eğlence yerlerinin yoğun olarak faaliyet gösterdiği illerin başında gelmekte olup söz konusu eğlence yerlerinden gürültü konulu şikâyetlerin ve canlı müzik izinlerini alma aşamasında hazırlattıkları “Çevresel Gürültü Seviyesi Değerlendirme (ÇGSD) Raporları” da İl Müdürlüğümüzce incelenmekte olup ilgili Belediyelere teknik görüşler iletilmektedir. İl Müdürlüğümüze değerlendirilmek üzere gönderilen ÇGSD Rapor sayıları 2011-2014 aşağıda verilmiştir.

İl Müdürlüğümüze Gönderilen ÇGSD Raporu Sayısı

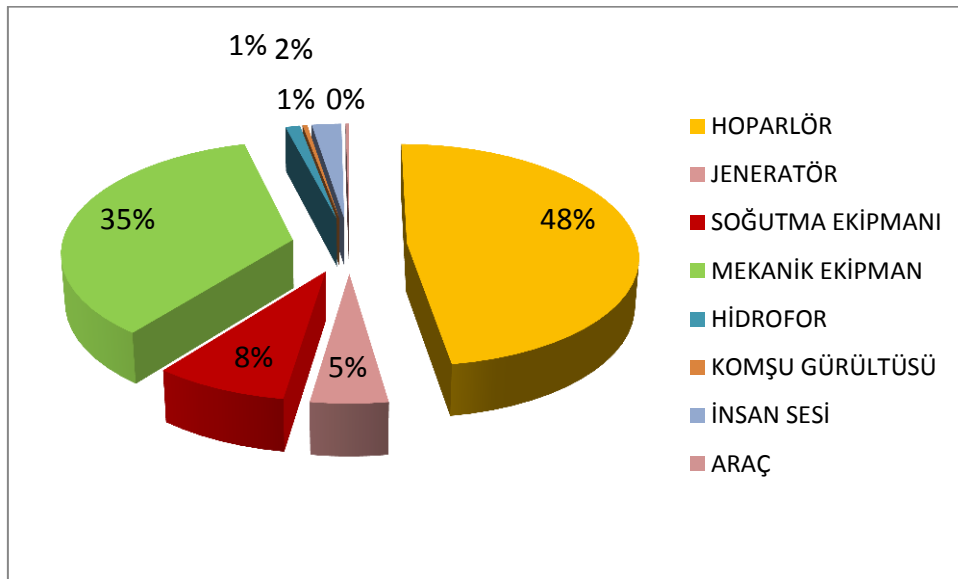
Yıl	Sayı
2011	235
2012	159
2013	144
2014	88

İl Müdürlüğümüze şikayetler temel olarak ALO 181 telefon yoluyla, internet (BİMER) veya normal posta yoluyla intikal etmektedir. 2014 yılı içerisinde toplamda 785 tane çevresel gürültü şikayeti gelmiş olup bunların %74'ü telefon yoluyla, %16'sı internet üzerinden ve %10'u ise normal posta yoluyla İl Müdürlüğümüze ulaşmıştır. Çevresel gürültü şikâyetlerinin geldiği yerlere göre sınıflandırma yapıldığında %47'sinin ticari işyerlerinden, % 36'sının eğlence yerlerinden, % 6'sının konutlardan ve % 5'inin sokak düğünlerinden geldiği anlaşılmaktadır.

Grafik A.6- 2014 yılında çevresel gürültü şikayetlerinin geldiği yere göre dağılımı(AÇŞİM,2014)

İl Müdürlüğümüze gelen gürültü şikayetine neden olan gürültü kaynaklarına ilişkin değerlendirme yapıldığında %48'inin hoparlörlerden, %35'inin işyerlerindeki mekanik ekipmanlardan, % 8'i soğutma ekipmanlarından ve % 5'inin jeneratörlerden kaynaklandığı görülmektedir.

Grafik A.7- 2014 yılı gürültü şikayetlerinin kaynaklara göre dağılımı (AÇŞİM,2014)

İl Müdürlüğümüze intikal eden çevresel gürültü konulu şikâyetler, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden yayımlanmış olan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği kapsamında değerlendirilmekte olup söz konusu mevzuatlara aykırı durumlarda idari yaptırımlar uygulanmakta olup gerekli kontrol tedbirlerinin alınması sağlanmaktadır.

A.7. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan ve 3 Mayıs 2010 tarihinde Başbakanlık Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan Ulusal İklim Değişikliği Stratejisinin uygulamaya konulması amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) hazırlanmıştır.

İDEP' in genel amacı, sera gazı emisyonlarını sınırlandırmaya yönelik ulusal koşullara uygun eylemler belirleyerek iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yönetilerek dayanıklılığın artırılması ve böylece Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun teşvik edilmesidir. Bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde hava kalitesinin izlenmesi amacıyla merkezde Bakanlığımıza ait 1 adet sabit, Antalya Büyükşehir Belediyesine ait 3 adet sabit 1 adet mobil ölçüm istasyonu bulunmakta olup bu istasyonlarda hava kalitesinin tespiti amacıyla kükürtdioksit, partikül madde ve meteorolojik parametrelerin ölçümü yapılmaktadır. Buradan elde edilen veriler İlimizin hava kirliliği derecelendirilmesinde Bakanlığımızca kullanılmaktadır.

İlimizde hava kirliliğinin asıl sebeplerinin başında il merkezinin geçmiş yıllardan bugüne kadar yapılan planlama hataları (hava koridorları oluşturacak şekilde yapılaşmaya izin verilmemesi) gelmekte olup takiben diğer hava kirliliği nedenleri, ısınmadan kaynaklanan hava kirliliği, trafikte seyreden motorlu taşıtlardan kaynaklanan hava kirliliği, sanayi tesislerinden kaynaklanan hava kirliliğidir. İlimiz merkezinde hava kirliliğine neden olabilecek sanayi tesisleri genellikle Organize Sanayi Bölgesinde yer almakta olup merkezde Eti Elektrometalurji A.Ş. işletmesi bulunmaktadır. Söz konusu işletmede hava kalitesinin ölçülmesi amacıyla 2 adet sabit hava kalitesi ölçüm cihazı bulunmakta olup hava kalitesi bu istasyonlardan düzenli olarak izlenmektedir. Organize Sanayi Bölgesinde ise yakıt olarak doğal gaz kullanılması nedeniyle hava kirliliği oluşumu minimum seviyede kalmaktadır.

İlimiz merkezinde Bakanlığımızca ve İl Müdürlüğümüzce yetkilendirilmiş 39 adet Egzoz Emisyon Ölçüm İstasyonu bulunmaktadır.

Özellikle İlimizin topoğrafik yapısı inversiyona (1) neden olmakta olup, meteorolojik koşullar da eklendiğinde de kış döneminde hava kirliliği İl Merkezinde bazı günlerde yoğunlaşmaktadır.

İlimiz merkezinde ağırlıklı madencilik faaliyeti olarak kalker ocakları ve kırma eleme tesisleri ile mermer ocakları bulunmaktadır. Kalker ocakları ve kırma eleme tesislerinden kaynaklanan tozuma çevre kirliliğine neden olmaktadır.

İlimizde hava kirliliğinin önlenmesi için Meteorolojik Faktörlerin dikkate alındığı yapılaşma modelinin benimsenmesi, ulaşım güzergahlarının hava kalitesini iyileştirecek şekilde düzenlenmesi ve Temiz Hava Eylem Planlarının hayata geçirilmesinin desteklenmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

1. Antalya Temiz Hava Eylem Planı, 2013.
2. Antalya İl Çevre ve Durum Raporu, 2013.
3. Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü veri tabanı
4. Meteoroloji Bölge Müdürlüğü
5. Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı resmi web sitesi
6. Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı 2014 Faaliyet Raporu
7. Türkiye İstatistik Kurumu,
8. Organize Sanayi Bölgesi resmi web sitesi

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1.İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

Antalya ilinin su potansiyeli aşağıda verilmektedir.

Toplam yerüstü su potansiyeli	(hm ³)	15.181,94
Toplam YAS potansiyeli	(hm ³)	553,00
Toplam su potansiyeli	(hm³)	15.734,94

B.1.1.1. Akarsular

Türkiye'deki su potansiyelinin % 9'u Antalya İlimizdedir. Antalya'da sayıları 29'u bulan akarsu vardır. Bunlardan 25'i denize, 4'ü içerdeki göllere dökülür veya göllerden çıkıp ovalarda kaybolur. Bu akarsuların bazıları yazın kuruyan küçük dereciklerdir. Fakat bunun yanında; Eşen Çayı, Aksu, Köprüçayı ve Manavgat Irmağı gibi nehri andıran büyük akarsular da yok değildir. Bu büyük sular, Toroslar'ın yaylalarından ve binlerce yıllık yalayışları ile dağlarda açtıkları vadilerden köpüre köpüre akarak birçok yerde şelaleler oluştururlar. Antalya bölgesinin bu akarsuları, diğer Akdeniz illerinde olduğu gibi rejimleri düzensiz dere ve çaylardır. Debileri mevsimlere göre büyük değişiklik gösterir. Yazların sıcak ve kurak geçmesi yüzünden akarsuların yaz sonlarına doğru suları çok azalır, hatta birçoğu tümünden kurur. Sonbahar sonlarında yağmurların başlamasıyla su düzeyi gittikçe yükselir ve ilkbaharda Toros Dağları'ndaki karların erimesiyle son aşamasına ulaşır.

Ayrıca; dağlar arasında kızgın ve korkunç gürültülerle akan bu sular ovalara inince uysallaşır; hırçınlıkları gibi hızları da azalır. Çam, söğüt veya zakkum gibi ağaçların arasından kıvrıla kıvrıla akarlar, yüksek bir falez üzerinden düşerler veya yumuşak bir kumsal yatağında denize karışırlar. 1965 yıllarına değin Antalya kentinin içinden geçen sular kıyıdaki 40-50 metre yükseklikteki falezlerde 30 kadar şelale oluştururdu. Bunlar zamanla akarsuların akış yönlerinin değiştirilmesi sonucu, sayıları birkaç taneye inmiştir.

Akarsular yönünden Antalya'nın en büyük özelliği de bir düdenler ve şelaleler beldesi olmasıdır. Ortalama akım toplamları 338,4 m³/saniye olan il akarsularının en önemlileri şunlardır:

Çizelge B.1 – Antalya İlinin Akarsuları (DSİ 13.Bölge Müdürlüğü, 2014)

AKARSU ADI	TOPLAM UZUNLUĞU (km)	İL SINIRLARI İÇİNDEKİ UZUNLUĞU (km)	TOPLAM UZUNLUĞA ORANI (%)	DEBİSİ (m ³ /sn)	İL SINIRLARI İÇİNDE BAŞLANGIÇ VE BİTİŞ NOKTALARI	ÖZELLİKLERİ
DÜDEN ÇAYI	14	14	100	15,192	Aşağı Mahalle A.Deniz Antalya	Turizm
AKSU ÇAYI	112	55	49	16,163	Eğridir Gölü Akdeniz (Aksu)	-
KÖPRÜ ÇAYI	119	57	48	88,017	Yeşilbaş Mah. Akdeniz (Serik)	Su sporları, Turizm, Balıkçılık
MANAVGAT ÇAYI	93	93	100	66,200	Simyon Yaylası Akdeniz	Su Sporları, Turizm,

					(Manavgat)	Balıkçılık
ALARA ÇAYI	82	82	100	25,336	Deryurt Yaylası Akdeniz (Alanya)	-
KARPUZ ÇAYI	30	30	100	1,446	Değirmen Taş. Akdeniz (Alanya)	-
KARGI ÇAYI	45	45	100	1,883	Siçanlı Yaylası Akdeniz(Alanya)	-
OBAÇAYI	12	12	100	0,823	Avclar Mahallesi Akdeniz (Alanya)	-
DİM ÇAYI	28	28	100	0,627	Alacami Akdeniz (Alanya)	Turizm, Balıkçılık
SEĞRE ÇAYI	21	21	100	0,862	Tekne Dağı Akdeniz (Alanya)	-
BIÇKICI DERESİ	27	27	100	3,073	Soğuk Oluğ Akdeniz (Gazipaşa)	-
SALAMUR ÇAYI	20	20	100	0,435	Taşkeşiji Korkuteli	-
ALAKIR ÇAYI	22	22	100	3,99	Gökşar Akdeniz (Finike)	Balıkçılık
BAŞGÖZ ÇAYI	30	30	100	1,201	Başgöz Mahallesi Akdeniz (Finike)	-
EŞEN ÇAYI	112,4	14,4	13	48,23	Karaçay Kayaadıbi- Akdeniz	-
KORKUTELİ ÇAYI	35,5	35,5	100	0,405	Söbüce Yaylası Korkuteli Barajı	-

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge B.2- Antalya ilinde Mevcut Sulama Göletleri (DSİ 13.Bölge Müdürlüğü, 2014)

GÖLETİN ADI	Tipi	Göl Hacmi(m3)	Sulama Alanı	Kullanım Amacı
Korkuteli KozacıGöleti	Homojen Kil Dolgu	3 087 000	755 ha	Sulama
Korkuteli Dikenli Göletİ	Homojen Kil Dolgu	929 000	300	Sulama
Döşemealtı Ekşili Göleti	Homojen Kil Dolgu	1 664 000	127	Sulama
Akseki Cevizli Göleti	Homojen Kil Dolgu	1 850 000	Sulama 58 ha Taşkın 300 ha	Sulama-Taşkın
Korkuteli Yelten Göleti	Homojen Kil Dolgu	2 100 000	160 ha	Sulama
Döşemealtı Hatıpler Göletİ	Kil Çekirdekli Zonlu Dolgu	1 620 000	148 ha	Sulama
Konyaaltı Doyran Göleti	Kil Çekirdekli Toprak Dolgu	2 200 000	170 ha	Sulama
Korkuteli Yeşilyayla Göleti	Kil Çekirdekli Toprak Dolgu	3 120 000	935 ha	Sulama
Korkuteli Osmankalfalar	Zonlu Toprak Dolgu	9 100 000	1 100 ha	Sulama

Göleti					
Korkuteli Hacıbekar Göleti	Zonlu Toprak Dolgu	2 230 000	285 ha	Sulama	
Manavgat Taşağıl Karabekir Göleti	Kil Çekirdekli Zonlu Dolgu	1 320 000	132 ha	Sulama	
Kumluca Toptaş Göleti	Zonlu Toprak Dolgu	1 200 000	125 ha	Sulama	
Kumluca Baranda Göleti	Homojen Kil Dolgu	1 664 000	127 ha	Sulama	

İŞLETMEDEKİ BARAJLARIMIZ

Çizelge B.3-İlimizde İşletmede Olan Barajlar (DSİ 13.Bölge Müdürlüğü,2014)

SIRA NO	BARAJ ADI	BARAJ YERİ	İŞLETMEYE AÇILDIĞI TARİH	DEPOLAMA HACMİ (hm ³)	SULAMA ALANI (ha)	KURULU GÜÇ (MW)
1	OYMAPINAR BARAJI	MANAVGAT	1984	235,996		540
2	MANAVGAT BARAJI	MANAVGAT	1987	83,8		48
3	KARACAÖREN 2 BARAJI	ANTALYA- ISPARTA İL SINIRI	1993	29,707		47,2
4	ALAKIR BARAJI	KUMLUCA	1971	39,96	6.752	
5	KORKUTELİ BARAJI	KORKUTELİ	1976	38,9	5.986	
6	ÇAYBOĞAZI BARAJI	KAŞ- GÖMBE	2002	54,95	13.593	
7	DİM BARAJI	ALANYA	2009	255	3.650	38,25

B.1.2. Yeraltı Suları

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Çizelge B.4- Yeraltı Suları Amaçlı Kaynakların Aylık Debileri (m³/sn) (DSİ 13.Bölge Müdürlüğü,2014)

YER ALTI SULARI AMAÇLI KAYNAKLARIN 2014 YILINDA ÖLÇÜLEN AYLIK DEBİLERİ (m ³ /s)													
S.no	KAYNAK ADI	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
33	Kırkpınar Kaynağı- Kırkpınar	0.041	0.023	0.027	0.037	0.032	0.019	0.027	0.029	0.036	0.056	0.012	0.047
34	Kocapınar Kaynağı- Manay	0.053	0.072	0.060	0.087	0.077	0.091	0.065	0.062	0.053	0.068	0.045	0.044
35	Kırkpınar Kaynağı- Yeleme	0.056	0.076	0.085	0.046	0.041	0.038	0.072	0.108	0.081	0.026	0.023	0.032
36	Kürdeşen Pınarı- Yeleme	0.129	0.107	0.119	0.116	0.088	0.116	0.164	0.017	0.163	0.120	0.126	0.107
37	Karapınar Kaynağı- Yeşilyayla	0.040	0.038	0.097	0.096	0.188	0.109	0.087	0.074	0.063	0.066	0.044	0.088
38	Pınargözü Kaynağı- Gödene	0.079	0.124	0.311	0.430	0.260	0.242	0.279	0.118	0.101	0.114	0.089	0.121
39	Pınargözü Kaynağı- Değirmenözü	48.493	3.394	4.738	4.241	6.821	2.028	0.830	0.715	0.497	0.523	0.953	10.797

40	Sinadon Kaynağı-Çukurbağ	0.481	0.619	0.600	0.845	1.318	0.884	0.319	0.218	0.130	0.294	0.332	0.417
41	Sugözü Kaynağı-Çaltı	0.027	0.072	0.090	0.063	0.000	0.045	0.036	0.031	0.028	0.012	0.041	0.095
42	Sugözü Kaynağı-Çıplaklı	0.019	0.186	0.096	0.080	0.407	0.103	0.045	0.039	0.036	0.019	0.028	0.172
43	Soğucaksu-Yeniköy	0.191	0.199	0.321	0.187	0.356	0.233	0.199	0.026	0.055	0.079	0.094	0.119
44	Salur Pınarları-Finike	1.124	1.527	1.765	1.770	2.171	2.008	1.980	1.770	1.420	1.055	0.867	1.869
45	Sıtmagözü Kaynağı-Şahinler	0.499	0.546	0.607	0.588	0.677	0.499	0.419	0.286	0.244	0.753	0.693	0.635
46	Tekke Pınarları-Finike	5.282	5.738	5.747	5.941	5.475	5.413	5.238	4.899	5.497	5.263	4.899	4.971
47	Tekirova Su alma ağızı	1.670	1.919	1.380	0.722	0.482	0.225	0.152	0.089	0.085	0.134	0.422	1.193
48	Uluşınar Kaynağı Memba	3.357	2.677	2.089	1.208	0.710	0.539	0.417	0.280	0.266	0.346	0.432	1.584
49	Yarıkpınar-Yeleme	0.153	0.124	0.131	0.095	0.087	0.086	0.000	0.076	0.087	0.085	0.099	0.115
50	Süvariler Yaylası	0.081	0.358	0.992	0.878	0.723	0.266	0.117	0.114	0.091	0.132	0.250	0.707
51	Üzümlü Kaynağı - Dim	2.411	0.500	ÖLÇÜM YAPILMADI	0.647	0.774	0.412	0.196	0.148	0.138	0.415	0.241	0.000
52	Alacami Kaynağı - Dim	93.028	8.280	7.141	7.185	13.531	14.177	0.587	8.215	14.558	21.511	14.755	13.542
53	Kamran Deresi	0.146	0.518	0.113	0.077	0.049	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
54	Akçay Kurudere	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

Not:(X) İşareti herhangi bir neden ile ölçüye gidilememiştir.
Dosya ismi Kaynak suları.xls

B.1.3. Denizler

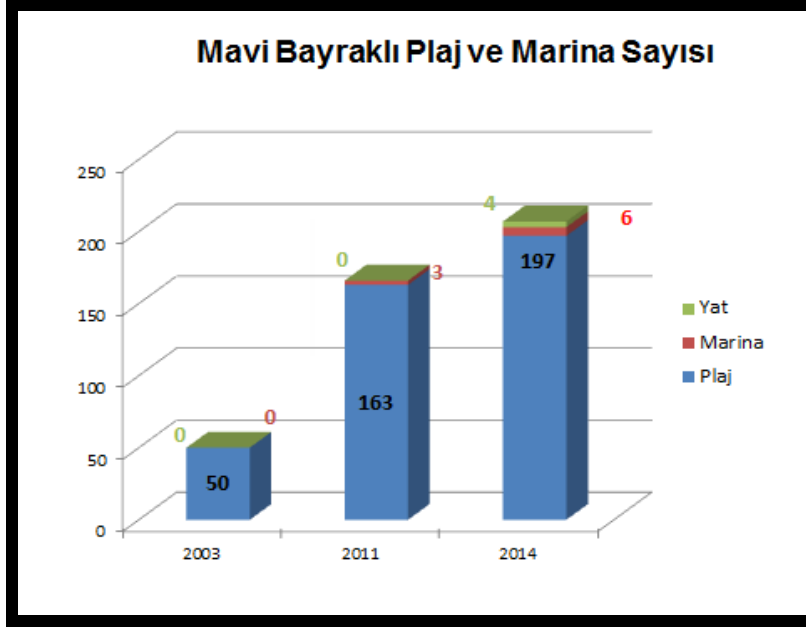
Türkiye'nin en önemli turizm merkezi olan Antalya'nın kıyılarının uzunluğu, girinti, çıkıntı dahil 640, düz hat 500 km'dir. Antalya'nın batı kıyılarında dağların denize dik inmesi nedeniyle deniz derindir ve plajlar süreklilik göstermez. Ancak Kemer, Tekirova, Kumluca, Finike, Demre ve Kaş kıyılarında iyi olanaklı tabii plajlar vardır. Ayrıca Beldibi Plajları, Göynük Sahilleri ile Kemer, Tekirova, Olympos ve Kolindonya burnundan Xanthos'a kadar olan sahillerde turizm için gerekli bütün tabii unsurlar bulunmaktadır.

Konyaaltı ve Reşat Adası Plajları da Antalya'nın batısında yer alır. İlin doğu kesiminde ise dağların denize paralel uzanması, dağlarla deniz arasında bir ova oluşumunu sağlamış, böylece Antalya'dan başlayıp Side ve Gazipaşa yakınlarına kadar ince kumdan meydana gelen muhteşem plajlar olmuştur. Lara, Karpuzkaldıran, Belek, Kundu plajları Antalya'nın doğusunda yer alan plajlardandır.

Antalya'da Mavi Bayrak ödüllü çok sayıda plaj mevcuttur. (Mavi Bayrak, Avrupa Çevre Eğitim Vakfı'nın (EEE) 1987'den beri yürüttüğü; deniz ve göl sularının temizliğini, kıyıların düzenini, plaj hizmetlerinin niteliğini yükseltmeyi amaçlayan bir kampanyadır.) Ülkemizde 1992'de Akdeniz kıyılarımızda başlatılan kampanya çalışmaları, Avrupa Çevre Eğitim Vakfı üyesi Türkiye Çevre Eğitim Vakfı tarafından yürütülmektedir. Antalya'daki ince kumlu tabii plajlar ve güzel manzaralı koyların yanı sıra mart-aralık aylarında iklimin ve deniz suyu sıcaklığının uygun olmasıyla devam eden deniz mevsimi bölgenin turizm potansiyelini arttırmaktadır.

İlimizi kapsayan kıyılarda yapılan kirlilik ölçüm sonuçlarında herhangi bir olumsuzluk görülmemektedir.

Plajlara Mavi bayrak dağıtımı öncesi aşamasında; Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile İl Sağlık Müdürlüğü tarafından oluşan komisyona Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü olarak denetimlere katılım sağlanmaktadır. İlimizde 2003 yılında 50 olan mavi bayraklı plaj sayısı, 2014 yılında 197'ye çıkmıştır. Ayrıca 6 marina ve 4 yat mavi bayrak almıştır.

Grafik B.1 – İlimizde 2014 Yılı itibariyle Mavi Bayrak Almış Plaj ve Marinaların Sayısı (AÇŞİM, 2014)

Antalya ilinde bulunan başlıca plajlar şu şekildedir:

KleopatraPlajı: Uzunluğu 2 km olan plaj Alanya'nın batısında yer alır. İnce kumlu alabildiğine geniş bir plajdır. Kleopatra'nın bile banyo yaptığı söylenen bu plajın bir özelliği de denizin sığ olmasıdır.

İncekumPlajı: Alanya'nın yaklaşık 20 km batısında çamlık, doğal, ince kumlardan oluşan güzel bir plajdır. Çadır kampı yapılabilecek alan mevcuttur.

Doğu Plajı: Alanya'nın doğusunda, Antalya-Mersin karayolu üzerindedir. Keykubat Plajı ile bunun 14 km'lik sahil uzantısından oluşur. Sahil boyunca plaj tesisleri bulunmaktadır.

Ulaş Plajı: Antalya-Mersin karayolu üzerinde Alanya merkezden batıya doğru 6 km uzaklıkta bulunmaktadır, Ulaş Plajı'ndaki "Karayolu Ulaş Dinlenme Parkı" sahil yolunu takip eden arabalı yerli ve yabancı turistlerin dinlenme yeri olarak düşünülmüş ve bu amaçla yapılmıştır.

Sorgun Plajı: Antalya'nın en güzel plajlarından. Manavgat'a giderken güneye inen yoldan yaklaşık 6 km. gidildiğinde ulaşılan şirin, doğal bir plaj ve sahildir.

Koru Plajı: Gazipaşa'nın Koru Mahallesi'nde bulunan bu plajda deniz; kendi kendini filtre eden tek deniz olma özelliğine sahiptir. Üç doğal havuzu vardır, Bunlardan iki doğal havuz özellikle yeni yüzme öğrenenler için idealdir.

Gazipaşa'ya 3 km uzaklıkta İskele Plajı ve Kahyalar beldesinde de Kahyalar Plajı vardır.

Lara Plajı: Antalya'nın 12 km doğusundadır. Kumu gayet ince olup çam ormanları ile kaplıdır. Halka açık plajları, yiyecek ve içecek ihtiyacını karşılayacak gazinoları ve soyunma kabinleri vardır.

Karpuz Kaldıran Plajı: Lara Plajı'nın batısında Düden Şelalesi'nin denize döküldüğü yerdedir. Askeri dinlenme kampı olarak kullanılan plajın kumu çok ince, denizi sığdır.

Adalar Plajı: Karaalioğlu Parkı'nda kayalık bir plajdır. Yeme içme ihtiyacının karşılandığı gazinosu ve soyunma kabinleri vardır.

Mermerli Plajı: Mermerli Parkı'nın altında olan plajın soyunma kabinleri ve duşu vardır.

Konyaaltı Plajı: Antalya'nın 3 km batısında, yaklaşık 1,5 km. uzunluğunda kum çakıl karışımı bir plajdır. Belediyenin yaptırıp işletmeye açtığı halka açık plaj tesisleriyle yeme, içme ihtiyacına cevap verebilecek gazinolar, pansiyonlar ve oteller vardır,

Reşat Adası Plajları: Eskiden Sultan Reşat'ın mesire yeri olan plaj, Antalya'nın 15 km kadar batısında, Kemer yolu üzerinde etrafı ormanlarla kaplı tabii bir plajdır.

Kemer Plajı: Kemer'de Beldibi mevkiinden başlayıp Tekirova'ya kadar olan bölüm genellikle ince kumlardan oluşan doğal bir plajdır. Kemer merkezde Belediye Plajı, yat limanı yanındaki Ayışığı Plajı ve Phaselis Plajı denize girenler tarafından tercih edilen plajlardandır.

Phaselis Plajı: Tarih, dağ, deniz, orman, sığ bir koy ve ince kumun birleşmesiyle meydana gelen eşine az rastlanır güzellikte bir plajdır.

Tekirova Kıyıları: Kayalık ve kumsal kıyıları, vahşi tabiat güzellikleri ve nefis kokulu portakalları ile dikkat çekmektedir.

Finike Sahilleri: İnce kumları ve güzel manzarası ile Akdeniz sahillerinin tabii plajlarına sahiptir.

Adrasan Kıyıları: Antalya'nın doğal bir limanı olup kayalık ve ince kumlu doğal plajlara ve güzel bir manzaraya sahiptir.

Patara Kumsalı: Özel Çevre Koruma Bölgesi olan Patara (Ovagelemiş), Kaş-Fethiye yolu üzerinde ilçe merkezine 45 km. uzaklıktadır.

Patara, Türkiye'nin en geniş (800 m.) ve en uzun (15 km.) kumsalıdır. Akdeniz'de yaşayan 5 ayrı deniz kaplumbağası türünün ikisi Carettacaretta (Atlantik Okyanusu'na mahsus çok iri deniz kaplumbağası) ve Cheloniamydas (yeşil kaplumbağa) Antalya sahillerinin 17 bölgesini yumurtlama kumsalı olarak kullanmaktadır. Belek, Manavgat, Tekirova, Çıralı, Olympos, Adrasan, Kumluca, Kale (Demre) kumsalları da birinci dereceden deniz kaplumbağası yumurtlama sahasıdır. Deniz kaplumbağası popülasyonu Patara kumsalının Eşen Çayı ağzının doğusundan başlayarak doğuya Gelemiş köyüne doğru antik kentin önündeki kumsalın doğu ucundaki dağlık kısmına kadar devam eder. Yaklaşık 7 km. uzunluğunda olan bu kumsal, çok ince ve temiz bir kum ihtiva etmektedir.

İlimizde 5 adet balık çiftliği mevcut olup Denizlerde Balık Çiftliklerinin Kurulamayacağı Hassas Alan Niteliğindeki Kapalı Koy ve Körfez Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ ve Denizlerde Kurulan Balık Yetiştiriciliği Tesislerinin İzlenmesine İlişkin Tebliğ'e uygun sahalarda bulunmaktadırlar.

Bunlardan 2 adeti faaldir. Yıl içerisinde gelmesi gereken analiz raporları incelenip, Bakanlığımıza gönderilmektedir.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Duraliler Pompa İstasyonu: Duraliler köyü mevkiinde 2.500 dönüm 49 yıllığına orman genel müdürlüğünden kiralanmış olan orman arazisi üzerinde 37 adet derin kuyu, 2 adet tesis ve toplama deposundan oluşmaktadır. Şehrin %88 su ihtiyacını karşılamaktadır. Pompa istasyonundan Antalya'ya saniyede 2.700 Lt/sn su verilmektedir.

Boğaçay Pompa İstasyonu: Boğaçay Pompa İstasyonu; Gürsu mahallesi 100. yıl bulvarı üzerinde bulunmakta olup, 3 keson kuyu ve 2 adet derin kuyu toplama deposu ve 1 adet tesisten 4 adet yatay pompadan oluşmaktadır. Şehre saniye de 420 litre/sn su verilmektedir.

Termasos Pompa İstasyonu: Termasos Pompa İstasyonu; 5.000 m² alan 49 yıllığına orman genel müdürlüğünden kiralanmıştır. 13 adet derin kuyu, 1 adet 2.500 m³ toplama deposu ve bir adet

7.500 m³ toplama deposunda su üretimi yapılmaktadır. Yeniköy Yeşilbayır ve Düzlerçamı beldesine saniyede 320 lt su verilmektedir.

Gürkavak Kaynağı: Gürkavak kaynağı; Antalya'nın ilk içme suyu kaynağıdır. Toros dağları eteğinde Güver Uçurumu mevkiinde 280 kotundan cazibe ile şehre gelen doğal içme suyu kaynağıdır. Ortalama debisi saniye de 120 litredir. Bu kaynaktan cezaevi yakınlarındaki 5000 m³ lük depoya dökülerek buradan da Gülveren, Ünsal, şafak, Yeni sanayiinin bir bölümü, Ahatlı, Yeni Doğan ve zaman zaman da Meltem mahallesi civarı bu kaynaktan beslenmektedir.

Yemişpınarı Kaynağı: Antalya Hacisekiler köyü mevkiinde Elmalı Hisarçandır köyü yolu üzerinde ortalama debisi 60 lt/sn olan doğal bir kaynaktır. Bu kaynaktan cazibe ile hacisekiler köyü ve Çakırlar mahallesi beslenir. Gürkavak kaynağı ile beraber tamamen herhangi bir enerji masrafı olmaksızın şehrimizi besleyen doğal kaynaktır. Her iki kaynağın sertliği ortalama 16 fransız sertliğindedir.

Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde 115 farklı numune alma noktası tespit edilmiştir. Tespit edilen bu noktalardan ayda ortalama 220-250 adet Yönetmelik'te belirtilen sıklık ve sayıda su numuneleri alınarak analizleri yapılmakta ve sonuçları www.asat.gov.tr internet sitesinde yayınlanmaktadır.

Yeterli bilgi bulunmadığından Çizelge B.5 doldurulamamıştır.

Çizelge B.5 - (....) ilinde 2014 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği İle İlgili Analiz Sonuçları (Kaynak, yıl)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yer altı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

Antalya'nın sahip olduğu traverten zeminin geçirgen yapısı, günümüze kadar yüzeysel atık su kirlenmesine neden olmadığından yer altı ve deniz hiçe sayılarak evlerden, sanayi bölgelerinden ve tüm yerleşimlerden yer altı boşluk ve çatlaklara sular sızdırılmıştır. Kaleiçi'nde ne zaman yapıldığı ve nasıl çalıştığı tam olarak bilinmeyen borulu bir sistem varsa da bilinen anlamda bir kanalizasyon tekniğine sahip değildir. Yerleşim yerlerinde ki pis su debisinin fazla olması nedeni ile yer yer fosseptiklerden ve boşluklardan taşmalar olmaktadır.

Antalya merkez ve ilçelerinde toplamda 29 adet atıksu arıtma tesisinin faaliyette olması su kaynaklarının kirlenmesini önlemiştir.

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde kirlilik kaynağı yüksek bir işletme yer almamakla birlikte İl merkezinde bulunan organize sanayi bölgesi ve İl ve ilçelerde faal olan küçük sanayi sitelerinden kaynaklı endüstriyel kirlilik söz konusudur. Ancak, mevcut olan kanalizasyon sistemleri ile toplanan atıksular organize sanayi bölgesi içerisinde bulunan organizeye ait atıksu arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra Kepez isale hattına oradan dereye deşarj edilmektedir.

Maden tesislerinin özellikle derelerde kurulu olan kum-çakıl ocaklarının malzeme alımı sonrasında kirlilik olduğu ihbarlar ve şikayetler Müdürlüğümüze ulaşmaktadır. Bunun önlenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

İlimizde oluşan evsel nitelikli atıksular sonu arıtma ile sonlanan kanalizasyon sistemine verilmekte, kanalizasyon sistemi olmayan yerlerde ise sızdırmaz fosseptiklerde toplandıktan sonra yine en yakın atıksu arıtma tesisine gönderilmesi sağlanmaktadır.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Açık alan veya sera tarımında pestisit ve gübre kullanımından kaynaklı su kirliliği derelerde görülmesine karşın ilgili kurum tarafından bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları yapıldığından tarımsal kirliliğin engellenmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

B.3.2.2. Diğer

Büyükşehir Belediyesi sınırları dahilinde; Kumluca Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Patara Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Manavgat Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Alanya Katı Atık Depolama Sahası, Kemer 75. Yıl Katı Atık Kompost ve Ayrıştırma Tesisi, Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası bulunmaktadır. Düzensiz depolama sahalarının rehabilitasyon çalışmaları devam etmektedir.

B.4. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.4.1. İçme ve Kullanma Suyu

DSİ 13. Bölge Müd. İşletme halindeki 4 barajımızın içme suyu amacı vardır. Bu barajlar:

- 1- Alanya Dim Barajı
- 2- Karacaören II Barajı
- 3- Manavgat Barajı
- 4- Oymapınar Barajı

Bu barajlarımızın rezervuar alanları Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre korunmaktadır.

B.4.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Çizelge B.6- Yüzeysel Su Kaynakları Debi Miktarları

AKARSU İSMİ	DEBİSİ (m ³ /sn)
Eşen-Karaçay	454,12
Demre Deresi	163,89
Finike -Karasu	161,28
Finike- Başgöz Çayı	118,69
Finike-Tekke Pınarı	211,61
Finike-Alakır Çayı	181,87
Finike-Salur Pınarı	83,07
Kırgözler Çayı	396,34
Düden Çayı	671,66
Aksu Çayı	913,13
Köprüçay	2.917,71
Manavgat Çayı	4.226,00
Karpuz Çayı	131,15
Alara Çayı	971,31
Kargı Çayı	215,61
Dim Çayı	463,55
Sedre Çayı	86,32
Bıçkıcı Çayı	153,89
Diğerleri	2.597,05
TOPLAM (Yerüstü) %96	15.118,25
Yeraltı Su Kaynakları	553,00
TOPLAM	15.671,25

B.4.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içmesuyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Antalya'nın yeraltı sularının oluşumunda jeolojik formasyon en önemli faktörü oluşturmaktadır. Güneyde Akdeniz, batıda Toroslar'ın Beydağları, doğuda Aksu Vadisi, kuzeyde Torosların güney etekleri yer almakta olup, kireçtaşı ve traverten denilen formasyonlardan meydana gelmiştir. Antalya travertenleri olarak da adlandırılan bu yapı takriben 630 km²'lik alanı kaplamaktadır. Ortalama kalınlığı 250 m dolayında olduğu tahmin edilen bu travertenin yaşının 7 milyon yıl olduğu araştırmacılar tarafından bildirilmektedir.

Kırgöz Kaynakları: Toros Dağları'ndan çıkan ve ortalama debisi 15 m³/sn olan bu kaynağın kirlenme riski beslenme havzasına bağlıdır. Bu suyun sertliği 38-57 arasında değişmekle beraber, genellikle 45-50 arasında olmaktadır. pH parametresi bazı aylarda 6,7'ye kadar düşmektedir. Amonyak azotu parametresi bakımından 1.ve 2.sınıf arasında değişmekte; fosfor bakımından, 1 ve 3. sınıf arasında değişmekte, bakteriyolojik parametre (toplam koliform)

bakımından 2.sınıf diğer parametreler açısından da 1.sınıf sulara girmektedir. Kaynak çevresinde yer alan göl alanının korunması ve çevresinde görülen her türlü yapılaşmanın önlenmesi gerekmektedir.

Geniş bir beslenme havzasına (Isparta, Burdur, Korkuteli) sahip olan Toros Dağlarının en büyük kaynağını Kırkgözler oluşturmaktadır. Bu kaynaklar takriben 1 km lik zon boyunca 300 m kotunda karstik kireç taşlarından çıkmaktadır. Büyük bir sulak alan oluşturan bu suların büyük bir kısmı Kepez Hidroelektrik Santrali için alınmakta, bir kısmı da Düden ve geçirimli olan traverten içerisinde karstik su yolları ile yukarı platoda yeraltına girmektedir. Büyük su rezervlerine sahip olan Toros Dağlarının Boğaçayı ırmağı ile Kemerağzı arasında kalan geniş alanda kara ve deniz kaynakları olarak ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. Bu nedenle kaynakların birbiri ile olan ilişkileri klorür iyonu konsantrasyonları ile değişmektedir. DSİ 13. Bölge Müdürlüğünün yapmış olduğu çalışma sonucunda Kırkgöz kaynakları ile Düden Şelalesi, İskele, Kemerağzı, Arapsuyu, Mağara ve Duraliler kaynakları benzer özellikler göstermiştir. Birçok kaynakla ilişkisi olan bu Kırkgöz kaynağının korunmasına özel bir önem verilmesi gerekmektedir.

Gürkavak Kaynağı: Antalya'nın kuzeybatısında Düzlerçamı Milli Parkı içerisinde bulunan ve kirlenme riski olmayan bir kaynaktır. Şehrin cazibe ile su temin ettiği en eski kaynaklardan biridir. Sertliği 15-20 arasında olan bu suyun bakteriyolojik (toplam koliform) bakımından 2.sınıf, diğer parametreler açısından 1.sınıf olduğu DSİ 13. Bölge Müdürlüğünce tespit edilmiştir. Mevcut kaynaklar günün şartlarına göre yeniden geliştirilirse özellikle yağışlı mevsimlerde daha fazla su temin etmek mümkün olabilir.

Mağara Kaynağı: Şehir içme suyunun sağlandığı bu kaynak Konyaaltı Plajının karşısındaki falezlerden çıkmaktadır. Amonyak azotu ve fosfor parametreleri bakımından 1.ve 2.sınıf arasında değişmekte, olup diğer parametreler bakımından 1.sınıf kalitededir. Ağır metal olarak kurşun parametresi bakımından 5 yılda iki defa 3.sınıf, bir defa 2.sınıf, çinko parametresi bakımından 5 yılda bir defa 2.sınıf, krom parametresi olarak beş yılda bir defa 3.sınıf, kadmiyum, civa ve arsenik bakımından 1.sınıf sular kalitesinde olduğu saptanmıştır.

Şehir içinde olması ve sadece klorlama yapılarak şehir içme suyu olarak kullanılması son derece ekonomik olmasına karşın, yerleşim alanları içerisinde kalması nedeni ile en riskli kaynaklardan birini oluşturmaktadır.

Kaynakta bakteriyolojik olarak bir kirlenme tespit edilmemiş olmasına karşın bu suyun daha uzun bir süre kullanılmasının mümkün olmayacağı tahmin edilmektedir.

Duraliler Kaynağı: Duraliler Köyünde bulunan bu kaynağın yerleşim ve tarım alanları içerisinde bulunması nedeniyle kirlenme potansiyeli yüksek olan kaynaklardan birisidir. Toplam Fransız sertliği 30-32 arasında değişen bu suyun amonyak azotu 1.ve 2. Sınıf, ortofosfat olarak da 2.ve 3. sınıf arasında değiştiği, diğer parametreler bakımından 1. Sınıf olduğu görülmektedir. Bakteriyolojik olarak zaman zaman kirlilik gösteren bu kaynak, ağır metal bakımından kurşun olarak 2. sınıf, çinko, bakır ve krom olarak 1. sınıf sular kalitesinde bulunmaktadır.

İskele Kaynağı (Mescit Alanı): Yat limanındaki mescit altından çıkan bu kaynağın kirlilik parametreleri diğer tüm kaynakların değerinden daha yüksek çıkmaktadır.

Bakteriyolojik olarak da kirlilik gösteren bu suyun amonyak azotu olarak 2.sınıf, ortofosfat olarak 4.sınıf su kalitesinde olduğu tespit edilmiştir. Toplam Fransız sertliği derecesi 30-32 arasında olan bu suyun nitrat azotu değeri de 3-4 mg/l ile tüm kaynaklarda tespit edilen en yüksek değer olmaktadır. Bu kaynak, yer altı suyu kirliliğinin gözlenmesi açısından önemli bir noktada bulunmaktadır.

Hurma Pınarları: Antalya'nın batısında Hurma köyü içerisinde bulunan bu kaynaklar en kaliteli ve kirlenme riski olmayan sulardan birisidir. Yakın zamana kadar şehrin içme suyu ihtiyacının da karşılandığı bu kaynak şimdi terk edilmiş durumda bulunmaktadır. Bu kaynakların son yıllarda yaşanan kuraklığın tesiri ile bakımsız, bozulmuş ve terkedilmiş olarak boşa akmakta olduğu görülmektedir.

Toplam Fransız sertliği 20 olan bu suyun ortofosfat olarak 2. sınıf, diğer parametreler bakımından da 1. sınıf, kalitesinde olduğu tespit edilmiştir.

Arapsuyu I: Arapsuyu köyünde bulunan bu kaynak kirlenme riskini en çok taşıyan kaynaklardan biridir. Akdeniz Üniversitesi'nin güneyinde çevre yoluna yakın bir yerde çıkan bu kaynak, çevresindeki diğer sulara göre daha fazla klorür konsantrasyonu ihtiva etmektedir.

Bakteriyolojik olarak da kirlilik gösteren bu kaynağın amonyak azotu 2. Sınıf, ortofosfat değeri olarak 3. Sınıf diğer parametreler bakımından 1. Sınıf su kalitesinde olduğu saptanmıştır.

Yerleşim alanı içerisinde kalan bu kaynağın da gelecekte daha fazla kirleneceği tahmin edilmektedir. Bu kaynağın da yer altı suyu kirliliğinin izlenmesi bakımından önemi büyüktür.

Arapsuyu II: Arapsuyu köyünde bulunan bu kaynağın yerleşim ve tarım alanları içinde kalması nedeniyle, kirlenme potansiyeli fazla olan sularındır.

Toplam Fransız sertliği 30-33 arasındadır.

Bakteriyolojik olarak zaman zaman kirlilik gösteren bu kaynak amonyak azotu bakımından 2. Sınıf ortofosfat bakımından 3. Sınıf, diğer özellikler bakımından 1. Sınıf su kalitesindedir.

Boğaçayı Keson Kuyuları: Boğaçayı havzasındaki alüvyonlarda bulunan bu kuyuların en büyük riski tarım alanlarının hemen altında bulunmasıdır. Bulduğu formasyon ne kadar ince taneli ise kirlenme potansiyeli de o kadar az olacaktır. İnce malzeme filtre görevi yapacağından kuyuların daha uzun bir süre hizmet vermesi mümkün olabilir. Aksi halde, karstik kaynaklar gibi iri malzemeli tabakalar da suyun kirlenmesini kolaylaştırabilir. Bakteriyolojik olarak kirlenme saptanmamış olan bu kaynağın amonyak azotu olarak 2. sınıf ortofosfat olarak 2.sınıf, diğer parametreler bakımından 1. Sınıf kalitede olduğu tespit edilmiştir. Toplam Fransız sertlik derecesi 28 olan bu suyun çevresinde mutlaka koruma alanları oluşturulmalıdır

Düden Şelalesi Kaynağı: Düden Şelalesinin altından çıkan bu kaynak, Kırkgöz kaynaklarına benzer özellikler göstermektedir. Ortalama olarak bu kaynak 15 m³/sn'lik debisi ile oldukça fazla su boşalımı yapmaktadır. Yukarı platoda bulunan Bıyıklı Düdeninden atılan boyalar, 83 saat sonra kaynaktan çıkmıştır. Yer altı karst yolunun Bıyıklı Düdeni, Varsak Düdeni ve Düden Şelalesi kaynağı istikametinde olduğu yapılan araştırmalarla tespit edilmiştir.

Yukarı plato ve Varsak bölgesindeki yoğun yapılaşma (konut ve fabrika yoğunluğu) ve atıkların travertene verilmesi halinde kaynaktaki kirlenme kaçınılmaz olacaktır.

Bu kaynağın fazla yağışlı dönemlerde (özellikle Korkuteli' den gelen sularla) bulanık aktığı ve bununda denize kadar taşınarak denizin kirlenmesine neden olduğu gözlenmiştir.

Bakteriyolojik olarak kirli olan suyun amonyak azotu olarak 1.sınıf suları biraz aşır, 2.sınıf olduğu, ortofosfat olarak 3.sınıf, diğer parametreler bakımından da 1.sınıf sular kalitesinde olduğu saptanmıştır. Toplam Fransız Sertliği genel olarak 40-45 arasında değişmektedir. Beslenme alanının ve denize kadar olan çevrenin korunması için, gerekli stratejiler tespit edilerek uygulama planları hazırlanmalıdır.

Duraliler Kuyusu: Duraliler Köyü 'nün kuzeyinde, yerleşim ve tarım alanlarının dışında bulunan bu kuyuların şimdilik kirlenme riski yoktur. Ancak bu durumun böyle devam edebilmesi için, yukarı platonun da kirlenmeye karşı korunması gerekmektedir. Bu yapılmadığı takdirde

travertende mevcut yer altı su yolları ile kirliliğin kuyulara taşınması mümkündür. Bilhassa yer altı su hareketinin yönü ve mevcut formasyonun yapısı incelenerek koruma alanları oluşturulmalıdır. Toplam Fransız Sertlik derecesi 29 olan bu suyun fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik olarak 1.sınıf sular kalitesinde olduğu tespit edilmiştir. Şehir içme suyunun sağlandığı bu kuyular iyi korunduğu takdirde uzun yıllar hizmet verebilir.

Meydan Kuyuları: Antalya'nın Meydan Sempti'nde bulunan bu kuyular, yerleşim alanlarının ortasında kalmıştır. Şehir içme suyunun bir kısmını sağlayan bu kuyuların kirlenme potansiyelleri de oldukça fazladır. Sürekli olarak kalite gözlemleri yapılan bu kuyuların analiz sonuçlarına göre aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır.

Amonyak azotu olarak 2.sınıf, orto fosfat bakımından 3.sınıf olan bu sular, diğer fiziksel, kimyasal parametreler ile bakteriyolojik ve ağır metal analizleri bakımından da 1.sınıf sular kalitesindedir. Toplam Fransız sertlik derecesi 28 dir.

B.4.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

ANTALYA KENTİ SU KAYNAKLARI KORUMA ALANLARI

I. Antalya Termessus (Kırkgöz) Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

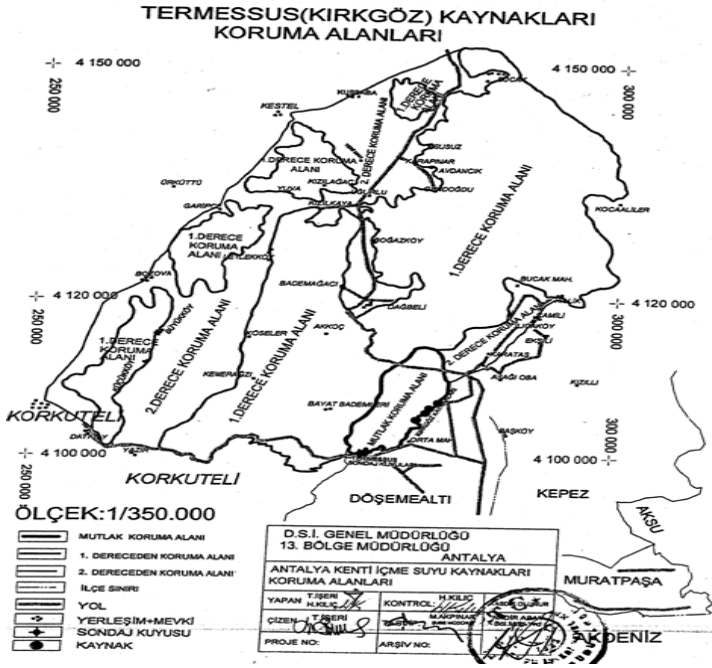
1- Ekli haritada Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alanda yalnız Mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek yeraltı suyu işletme tesislerinin inşasına, Orman Genel Müdürlüğü'nün Ormanları korumak amacıyla yapacakları çalışmalara müsaade edilir. Ayrıca mutlak koruma alanı içerisinde yer alan Karain ve Termessus antik kentlerinin tarihi kalıntılarının açığa çıkarılması amacıyla yapılacak çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Termessus (Kırkgöz) Kaynağı düdenlerinin çevresi tel ile çevrilerek koruma altına alınacak ve mutlak koruma alanı koruma tedbirleri uygulanacaktır.

3- Ekli haritada Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır.

4- Ekli haritada Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanda yeni çöp alanı inşa edilemez, yeni mezarlıklar inşa edilemez, Nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi kurulamaz. Bu alanda daha önce inşa edilerek faaliyette olan mevcut tesislerin en kısa sürede ıslah edilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca I. Derece koruma Alanı içerisinde yeni verilecek maden ruhsatlarının; Kovanlık, Ilıca, Karataş ve Karaveliler Yeraltısuyu işletme kuyularına en az 4 km uzaklıkta olacak şekilde olması sağlanmalıdır

5- Termessus (Kırkgöz) Kaynakları ve İçme Suyu Kuyularının II. Derece Koruma alanında yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemlerinin deşarji düdenler ve fosseptik kuyuları ile yeraltına verilmemelidir. Bucak ilçesinin kanalizasyon sisteminin Kestel Düdenine verilmesi öncelikle durdurulmalıdır.

Harita B.1- Termessus Kaynakları Koruma Alanları(DSi XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)

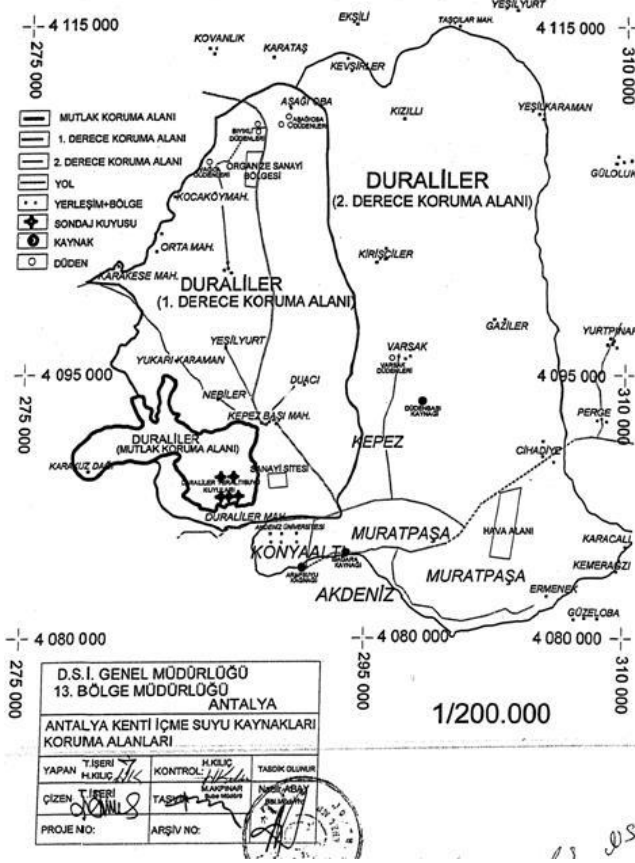
II. Antalya Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

1-Ekli haritada Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyularının ve Düdenlerin içerisinde bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alanda yalnız Mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek yeraltısuyu işletme tesislerinin inşasına, Orman Genel Müdürlüğü'nün Ormanları korumak amacıyla yapacakları çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Ekli haritada Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyuları I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol yönetmeliğininin 22 maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı inşa edilemez, yeni mezarlıklar inşa edilemez, Nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi kurulamaz. Yukarıda sözü edilen alanlarda daha önce inşa edilerek faaliyette olan mevcut tesislerin en kısa sürede ıslah edilmesi sağlanmalıdır.

3- Duraliler Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Mutlak Koruma Alanı içerisinde yer alan Duraliler mahallesinin kanalizasyon altyapısı öncelikli olmak üzere I. ve II. Derece Koruma alanında yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon altyapısının öncelikli olarak tamamlanması sağlanarak merkezi sisteme bağlanmalı, açılacak yeni yerleşim alanlarının öncelikle kanalizasyon altyapısının tamamlanması ön şartı aranmalıdır. II. Derece Koruma alanında açılacak yeni yerleşim alanlarının kanalizasyon sistemine bağlanması mümkün olmayanlarının sızdırmaz çukurlar yapılarak, atıklarının yeraltına süzülmesi önlenmelidir.

DURALİLER KAYNAKLARI KORUMA ALANLARI

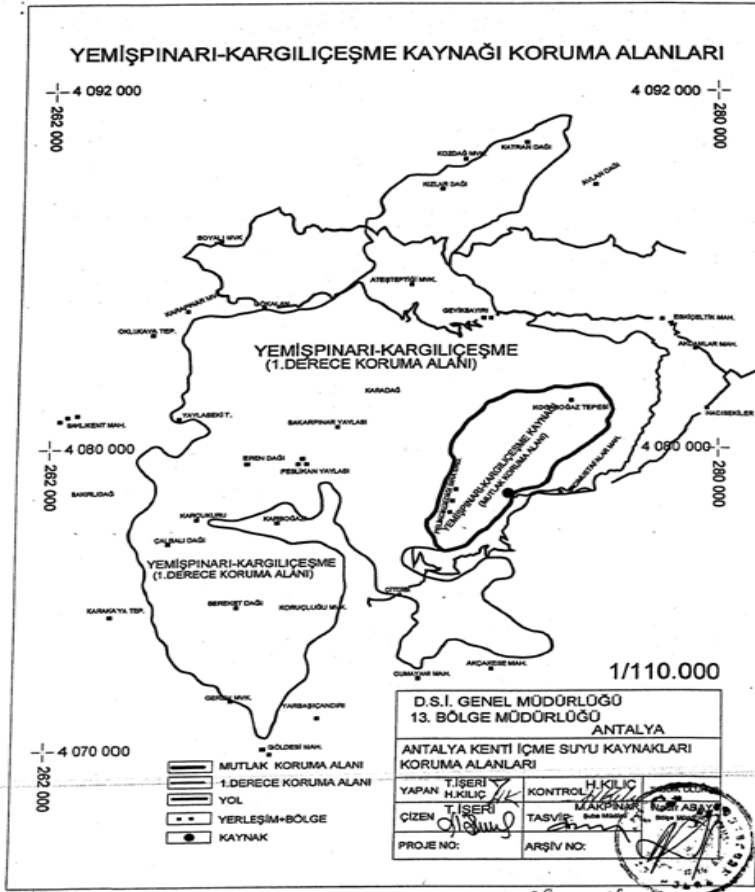
Harita B.2 Duraliler Kaynakları Koruma Alanları(DSİ XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)

III. Antalya Yemişpınarı-Kargılıçesme İçme Suyu Kaynakları Koruma Alanı İlanı

1-Yemişpınarı-Kargılıçesme İçme Suyu Kaynaklarının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Mutlak Koruma alanında mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni içme suyu işletme tesislerinin inşaatı yapılabilir. Bu alanda Orman Genel Müdürlüğü'nün ormanları korumak amacıyla yapacağı çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Ekli haritada Yemişpınarı-Kargılıçesme İçme Suyu Kaynaklarının I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı ve yeni mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar kurulamaz. Mevcut yerleşim yerlerinin çöpleri koruma alanı dışına taşınmalıdır.

3- Yemişpınarı-Kargılıçesme İçmesuyu kaynakları I. Derece Koruma alanı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemlerinin tamamlanması, kanalizasyon inşaatı tamamlanmaya kadar bu bölgedeki yeni yapılacak konutların fosseptik çukurlarının sızdırmazlıkları sağlanmalıdır.

**Harita B.3- Yemişpınarı-Kargılıçesme Kaynakları Koruma Alanları
(DSİ XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)**

IV. Antalya Tekirpınarı İçme Suyu Kaynakları Koruma Alanı İlanı

1- Ekli haritada Tekirpınarı İçme Suyu Kaynaklarının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Mutlak Koruma Alanında mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek içme suyu işletme tesislerinin inşaatı yapılabilir. Bu alanda Orman Genel Müdürlüğünün ormanları korumak amacıyla yapacağı çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Ekli haritada Tekirpınarı İçmesuyu Kaynaklarının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu koruma alanlarında yeni çöp alanı ve mezarlık inşa edilemez ve yerleşim yerlerinin çöpleri Koruma alanları içerisinde depolanmamalıdır.

3- Tekirpınarı İçmesuyu Kaynaklarının I. Derece Koruma alanı içerisinde yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemlerinin tamamlanması, kanalizasyon inşaatı tamamlanmaya kadar bu bölgedeki yeni yapılacak konutların fosseptik çukurlarının sızdırmazlıkları sağlanmalıdır.

Harita B.4- Tekirpinari Kaynakları Koruma Alanları(DSİ XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)

V. Antalya Gürkavak İçme Suyu Kaynakları Koruma Alanı İlanı

1- Ekli haritada Gürkavak İçme Suyu Kaynaklarının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Mutlak Koruma alanında mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek yeraltısuyu işletme tesislerinin inşaatı yapılabilir. Bu alanda tarihi kalıntıların açığa çıkartılması amacıyla yapılacak çalışmalara ve Orman Genel Müdürlüğü'nün ormanları korumak amacıyla yapacağı çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Ekli haritada Gürkavak kaynakları I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı ve yeni mezarlıklar inşa edilemez, Nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar vb. kurulamaz.

Harita B.5- Gürkavak Kaynakları Koruma Alanları(DSİ XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)

İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb. konularından bahsedilmelidir.

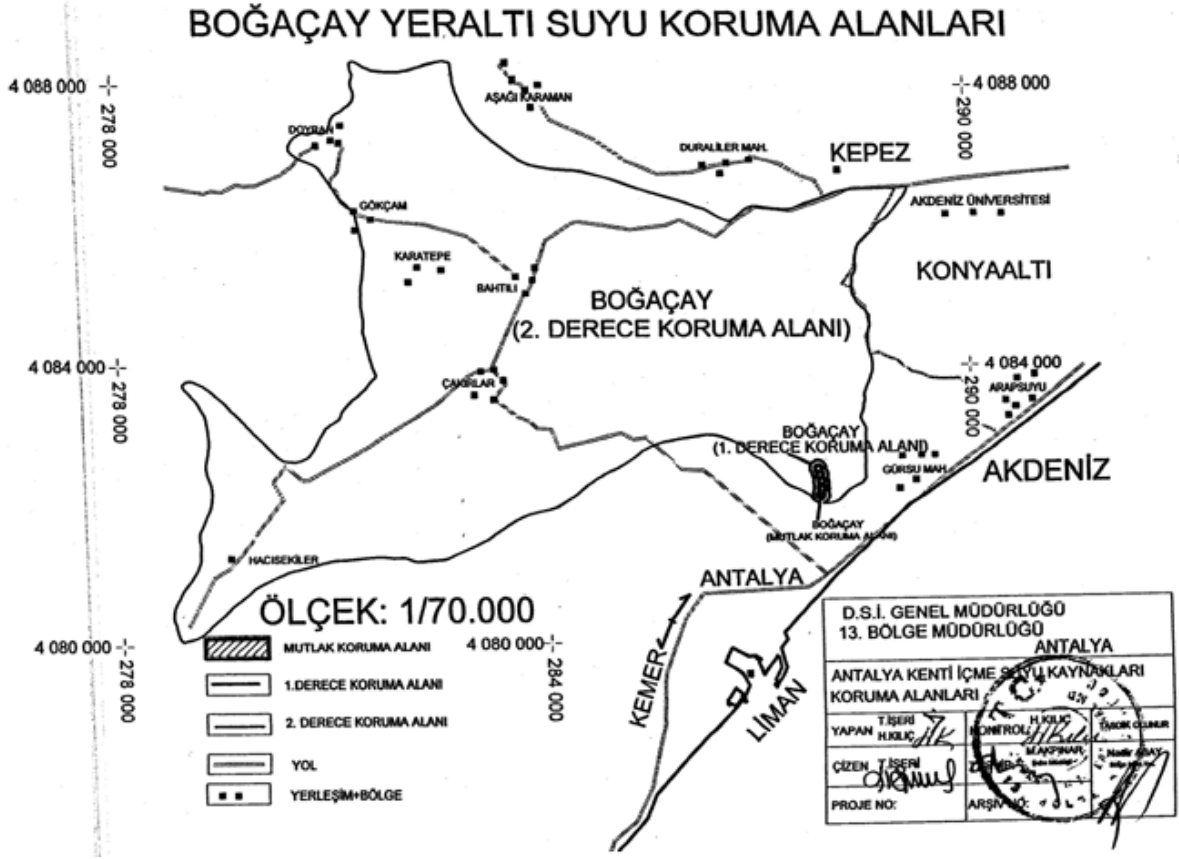
VI. Antalya Boğaçay Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

1 - Ekli haritada Boğaçay kuyularının içerisinde bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alanda yalnız mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında yeni ilave edilecek yeraltı suyu işletme tesislerinin inşasına müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2 - Ekli haritada Boğaçay Kaynağı İçme Suyu Kuyuları I. ve II. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı ve yeni mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar kurulamaz. Yukarıda sözü edilen alanlarda daha önce inşa edilerek faaliyette olan mevcut tesislerin en kısa sürede ıslah edilmesi sağlanmalıdır.

3 - Koruma alanlarında yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon altyapısı öncelikli olarak inşa edilerek sisteme bağlanması sağlanmalıdır.

4 - Boğaçay Mutlak Koruma Alanı ile I. ve II. Derece Koruma alanlarında kum çakıl malzemesi temini yasaktır.

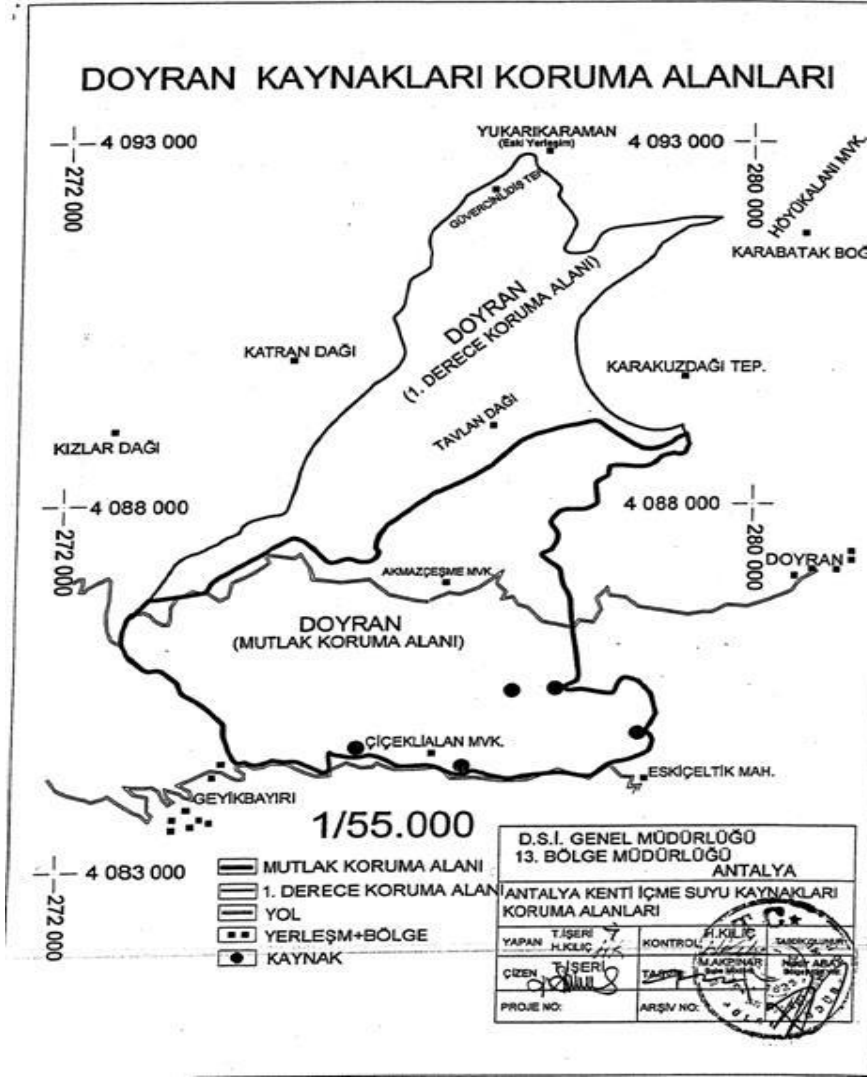

Harita B.6- Boğaçayı Yer altı Suyu Kaynağı Koruma Alanları(DSi XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)

VII. Antalya Doyran İçme Suyu Kaynakları Koruma Alanı İlanı

1- Ekli haritada Doyran içme suyu kaynaklarının bulunduğu alan "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Mutlak Koruma alanında Mevcut içme kullanma suyu tesislerinin yanında ilave edilecek yeni içme suyu işletme tesislerinin inşaatı yapılabilir. Bu alanda Orman Genel Müdürlüğü'nün ormanları korumak amacıyla yapacağı çalışmalara müsaade edilir. Bu alan tel ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2- Ekli haritada Doyran İçme Suyu Kaynaklarının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulmalıdır. Ayrıca bu alanlarda yeni çöp alanı ve yeni mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atığı olan fabrikalar kurulamaz.

Harita B.7- Doyran Kaynakları Koruma Alanları(DSİ XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)

VIII. Antalya Aksu Çayı Yeraltısuyu Kaynağı İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanı İlanı

1 - Ekli haritada sınırları belirtilen; Aksu çayı kenarındaki, içmesuyu sondaj kuyularının içerisinde bulunduğu alan, "Mutlak Koruma Alanı" olarak belirlenmiştir. Bu alan içerisinde, sadece mevcut içme, kullanma suyu tesislerine ilave edilecek, yeraltı suyu işletme tesislerinin inşasına müsaade edilir. Mutlak Koruma Alanı tel çit ile çevrilerek koruma altına alınır ve başka hiçbir amaçla kullanılamaz.

2 - Ekli haritada sınırları belirtilen; Aksu çayı kenarındaki İçme Suyu Kuyularının I. Derece Koruma alanı olarak belirtilen alanlarda; Su kirliliği Kontrol Yönetmeliği 22. maddesine uyulacaktır. Ayrıca bu alan içerisinde yeni çöp alanı, mezarlıklar inşa edilemez, nükleer reaktör ve radyoaktif hammadde işleyen fabrika, metalürji tesisi, mezbaha, rendering tesisi, petrokimya tesisi, petrol rafinerisi ve kimyasal atık bırakan fabrikalar kurulamaz. Yukarıda sözü edilen alanlarda daha önce inşa edilerek, faaliyette olan mevcut tesisler, atık arıtma tesislerini en kısa sürede inşa edecektir.

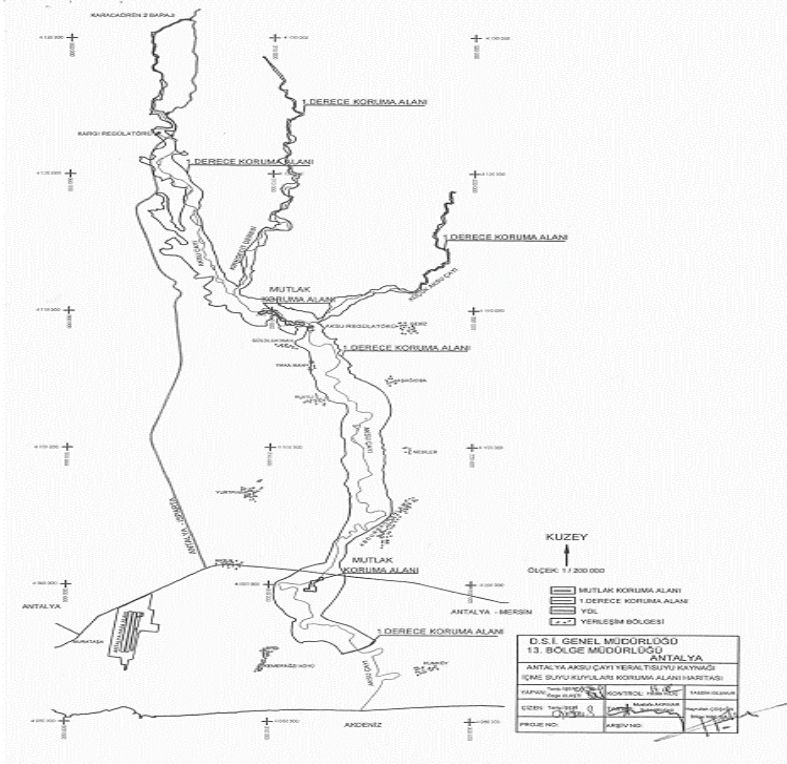
3 - Koruma alanlarında yer alan yerleşim yerlerinin kanalizasyon sistemi, öncelikli olarak inşa edilecektir.

4 - Aksu Çayı Yeraltısuyu Kaynağı İçmesuyu Kuyuları I. Derece Koruma alanı içerisinde, kum ve çakıl malzemesi alımı yasaktır.

5 - Aksu çayı koruma alanları üzerinde yapılan tarımsal faaliyetlerde; içme suyu kalitesini bozabilecek, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının ilgili birimleri tarafından izin verilmeyen tarımsal ilaç ve gübreler kullanılamaz.

6 - Aksu çayı kenarında bulunan yerleşim yerleri ve sanayi tesislerinde üretilen atık suların arıtma işlemine tabi tutulmadan, Aksu çayı ve kollarına verilmesi, içmesuyu kuyularında su kalitesini olumsuz yönde etkileyeceğinden yasaktır.

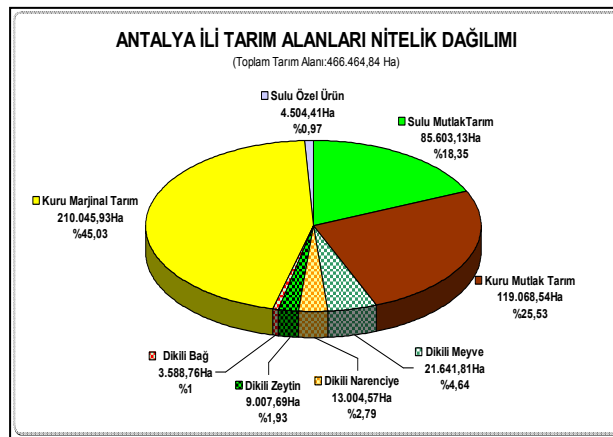
7 - Bu Koruma Alanı İlanı, Çevre ve Orman Bakanlığının Onay'ı ve Resmi Gazete'de yayımlanmasını müteakip yürürlüğe girer.

Harita B.8- Antalya Aksu Çayı Yer altı Suyu Kaynağı ve İçme Suyu Kuyuları Koruma Alanları(DSİ XIII. Bölge Müdürlüğü,2014)

B.4.2. Sulama

Antalya İli'nde toplam tarım arazisi 466.464,88 hektardır. Bu tarım alanlarının 137.350 hektarı sulanabilir arazi niteliğindedir.

B.4.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İŞLETMEDEKİ SULAMA TESİSLERİ (85 Adet-146.284 ha)		
Sulamalar	Brüt Sulama Alanı(ha)	Net Sulama Alanı(ha)
Devredilen Sulamalar(37 adet)	124.035	80.075
DSİ Sulamaları (21adet)	14.357	9.718
YAS Sulamaları (27 adet)	7.892	6.685
Genel Toplam (85 adet)	146.284	96.478

DSİ Genel Müdürlüğünün 30.12.2014 tarih ve 833757 sayılı Olurları ile 13 adet Pompa İstasyonunun iptali gerçekleştirilmiş olup, 2.502 ha brüt sulama alanı envanterden düşülecektir.

İŞLETMEDEKİ SULAMA TESİSLERİ (85 Adet)				
Sıra No	Ünite	Brüt Saha	Net Saha	İşletmeye Girdiği Yıl
1	Varsak	3472	50	1962
2	Düden	6533	3500	1966
3	Korkuteli	5986	4000	1971-1976
4	Kırkgöz	2500	1000	1965
5	Boğaçayı Sağ Sahil	2270	1200	1975-2009
6	Karaman-Duraliler	1161	600	1987
7	Kemer	1150	700	1985
8	Tekirova	282	150	1993
9	Kozağacı	755	550	(Caz)1989 (Pom)1993
10	Dikenli	300	300	1989
11	Hacıbekar	285	235	2009
12	Yeşilyayla	935	800	2008
13	Ekşili	127		1991
14	Döşemealtı (Kömürcüler)	2311	1000	1998
15	Yelten	160	140	1994
16	Osmankalfalar	1100	950	(Caz)-2010
17	Aksu-Karagöz (Hatipler)	3234	1720	Cazibe:1995 Pompaj:1999 Hatipler2003
18	Aksu-Perge	8645	7000	1.Merhale:1962 2.Merhale:1995
19	Aksu-Kuzey	8203	4980	1.Merh:1962 K.geçit:1999 2.Merh:1995 Sol P1:2000 P2:2011
20	Aksu-Orta	3700	2000	1.Merhale:1962 2.Merhale:1995
21	Aksu-Güney	4100	3000	1.Merhale:1962 2.Merhale:1996
22	Elmalı	650	400	1968
23	Kışla	300	150	1990
24	Mursal	1620	1000	1987
25	İslamlar	500	500	1976
26	Çayboğazı	13593	11350	2007-2008-2009
27	Kumluca-Birlik	2178	1300	1971-1993
28	Kumluca-Belediye	2536	1600	1993
29	Kumluca-Mavikent	117	100	1993
30	Kumluca-Salur	298	260	1992

31	Finike -Sahilkent	2655	1700	1988
32	Finike-Hasyurt	1263	1100	1988
33	Finike-Turunçova	1876	1500	1976
34	Demre Sol Sahil	650	500	1995-2003
35	Kaş-Palamut	376	150	1992
36	Kaş-Çavdır	743	450	2003
37	Kaş-Üzümlü	371	240	2004
38	Toptaş Göleti Sul.	125	118	2011
39	Manavgat Sağ Sahil	8966	5000	1985
40	Manavgat Sol Sahil	1635	1300	1957
41	Oymapınar	73	60	2004
42	Alara Sağ Sahil	1545	1000	Pompaj:1983
43	Alara Sol Sahil	2600	1000	1992
44	Alanya	1350	1100	Cazibe:1948 Pompaj:1958
45	Gazipaşa	2085	1400	1994-1998
46	Akseki-Cevizli	58	50	2006
47	Köprüçay Sağ Sahil	17290	12000	Cazibe:1968 Pompaj:1971
48	Köprüçay Sol Sahil	7130	4500	Cazibe:1968 Pompaj:1971
49	Köprüçay Ek Sahalar	859	300	1995
50	Deniztepesi	4000	3250	2005-2008
51	Sağırın	750	400	1985
52	Bucak(Bucak930 ha- 550 ha)	1350	800	Bucak:1986
	Akbaş 420 ha-250ha			Akbaş:1996
53	Karabük	140	50	1985
54	Bucak(Bucak930 ha- 550 ha)	1350	800	Bucak:1986
55	Çardak	300	300	1981
56	Çaltepe	615	400	2003
57	Taşağıl-Karabekir Göl.	132	120	2011
Devredilen Sulamalar (37 adet)		124035	80075	
DSİ Sulamaları(21 adet)		14357	9718	
YAS Sulamaları(27 adet)		7892	6685	
Genel Toplam(85 adet)		146284	96478	

DEVREDİLEN SULAMA TESİSLERİ(61 ADET)			
Kuruluş adı	Adet	Devredilen Alan(Brüt ha)	%
Birlik	24	106982	81
Belediye	3	13491	10
YAS Kooperatifi	27	7892	6
Köy Tüzel Kişiliği	-	-	-
Yer Üstü Kooperatifi	7	3562	3
Toplam	61	131927	100.0

85 adet sulama tesisinden 19 (+2) adet sulama tesisi devredilmiştir. 1 adet Sulama Birliği devir gerçekleşmediği için tabloda gösterilmemiştir.

Çizelge B.7-İlimizdeki Barajlar(DSİ,2014)

BARAJ		MAKSİMUM		MİNİMUM		01.03.2013		03.03.2014		27.02.2015		27.02.15	AKTİF DOLULUK		
ADI		KOT	HACİM	KOT	HACİM	KOT	HACİM	KOT	HACİM	KOT	HACİM	BOŞ HACİM	2013	2014	2015
		(m)	(hm ³)	(m)	(hm ³)	(m)	(hm ³)	(m)	(hm ³)	(m)	(hm ³)	(hm ³)	%	%	%
1	OYMAPINAR	184,00	296,705	166,00	220,218	169,68	234,609	167,45	225,824	170,03	236,003	60,7	18,81	7,33	20,64
2	MANAVGAT	32,30	89,400	20,20	15,650	27,06	48,800	26,08	42,980	26,37	44,720	44,7	44,95	37,06	39,42
3	KORKUTELİ	1069,49	42,743	1040,50	1,235	1061,23	24,579	1056,52	16,806	1052,12	10,999	31,7	56,24	37,52	23,52
4	KARACAÖREN 1	270,00	1234,000	242,00	346,965	261,42	888,151	254,21	648,240	261,51	891,779	342,2	61,01	33,96	61,42
5	KARACAÖREN 2	187,50	48,909	185,00	42,600	185,91	44,897	186,03	45,200	185,52	43,912	5,0	36,41	41,21	20,80
6	DİM	173,00	254,808	130,00	85,556	148,13	142,938	142,25	122,407	148,76	145,232	109,6	33,90	21,77	35,26
7	ALAKIR	138,50	96,734	109,00	5,920	138,46	96,537	133,00	71,330	138,79	98,163	-1,4	99,78	72,03	101,57
8	ELMALI-ÇAYBOĞAZI	1244,50	54,950	1189,90	0,495	1219,31	17,310	1212,60	10,950	1216,27	14,270	40,7	30,88	19,20	25,30
1	EKŞİLİ	307,00	1,664	290,30	0,029	307,02	1,664	307,02	1,664	307,05	1,664	0,0	100,00	100,00	100,00
2	KOZAĞACI	1455,00	3,088	1442,40	0,123	1454,00	2,689	1451,95	1,978	1451,50	1,839	1,2	86,55	62,56	57,87
3	DİKENLİ	1685,00	0,929	1674,00	0,066	1684,00	0,793	1682,00	0,563	1681,25	0,491	0,4	84,16	57,61	49,23
4	YELTEN	1095,00	1,666	1080,80	0,292	1090,45	1,078	1087,10	0,747	1086,10	0,653	1,0	57,17	33,11	26,27
5	HATIPLER	209,00	1,631	189,10	0,068	209,05	1,638	207,80	1,456	209,05	1,638	0,0	100,45	88,80	100,45
6	YEŞİLYAYLA	1048,10	2,860	1031,45	0,349	1040,52	1,270	1036,67	0,793	1044,27	1,877	1,0	36,68	17,70	60,86
7	OSMANKALFALAR	1444,93	9,089	1431,50	1,564	1437,14	4,189	1434,90	3,121	1430,69	1,325	7,8	34,88	20,69	-3,18
8	DOYRAN	120,70	1,868	102,27	0,100	120,50	1,833	119,48	1,674	120,05	1,756	0,1	98,02	89,04	93,64
9	HACİBEKAR	1005,64	1,654	998,40	0,398	1005,34	1,573	1005,44	1,600	1005,65	1,656	0,0	93,61	95,74	100,21
10	KARABEKİR	113,45	1,170	94,60	0,056	113,45	1,170	113,45	1,170	113,45	1,170	0,0	100,00	100,00	100,00
11	TOPTAŞ	192,60	0,971	182,30	0,182	192,54	0,965	192,55	0,966	192,60	0,971	0,0	99,21	99,34	100,00

B.4.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde DSİ 13.Bölge Müdürlüğü'nün sulama çalışmaları kapsamında DSİ'ce etüt edilen 297.950 ha araziden, DSİ kriterlerine teknik ve ekonomik olarak sulanabilir arazi 211.593 ha, işletmede 146.284 ha, yatırım programında 19.601 ha, proje aşamasında 13.003 ha ve planlama aşamasında 32.705 ha'dır.

İl Özel İdare Sulamaları 16.156 ha, Halk sulamaları 66.016 ha, diğer sulamalar ise 82.533 ha'dır.

B.4.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizde bulunan 1 adet Organize Sanayi Bölgesinde ve Küçük Sanayi Sitelerinde yer alan tesisler için şehir şebeke suyu ve DSİ tarafından izin verilen kuyulardan faydalandırmalar mevcuttur.

Ayrıca Hidroelektrik Santralleri ve kültür balıkçılığı faaliyetleri için su temini yapılmaktadır.

B.4.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Harita B.9- DSİ 13. Bölge Müdürlüğü Enerji Projeleri Genel Vaziyet Planı(DSİ 13.Bölge, 2014)

Çizelge B.8- İlimizdeki Hidroelektrik Santralleri (DSİ,2014)

SIRA NO	İŞİN ADI	KAYNAĞI	KURULU GÜÇ (MW)	ORTALAMA ENERJİ (GWh / Yıl)	İŞLETMEYE AÇILIŞ TARİHİ
1	KEPEZ I. HES PROJESİ	KIRKGÖZ KAYNAKLARI (DÜDEN KANALI)	26,4	169	1967
2	OYMAPINAR BAR. VE HES PROJESİ	MANAVGAT ÇAYI	540	1620	1984
3	KEPEZ 2. HES PROJESİ	KIRKGÖZ KAYNAKLARI (DÜDEN KANALI)	5,8	21	1987
4	MANAVGAT BAR. VE HES PRJ	MANAVGAT ÇAYI	48	220	1987
5	KARACAÖREN 2. HES PRJ.	AKSU ÇAYI	47,2	206	1993
6	AKSU ŞAHMALLAR HES	ÇATAKDERE, KÖPRÜDERE, AKDERE	14	51,39	2006
7	SUGÖZÜ KIZILDÜZ HES	BIÇKICI ÇAYI	16	50,88	2006
8	TINAZTEPE HES	AKSU SULAMASI KANALI	7,5	56,62	2008
9	TOCAK I REG. VE HES	ALAKIR ÇAYI	4,76	14,93	2009
10	ALAKIR HES	ALAKIR SULAMASI KANALI	2,06	14,06	2009

11	ALANYA 2. MERHALE PROJESİ (DİM HES.)	DİM ÇAYI	38,25	122,89	2010
12	KOZDERE HES	ALAKIR ÇAYI	9,265	40,69	2011
13	TURUNÇOVA HES	BAŞGÖZ ÇAYI	0,53	1	2011
14	KÜRCE REG. VE HES	ALAKIR ÇAYI	11,84	47,11	2012
15	ANAK REG. VE HES	İTİCE ÇAYI	3,75	15,07	2012
16	ÇENGER 1 HES	ÇENGER DERESİ	5,69	20,33	2013
17	BUCAKKÖY HES	DİM ÇAYI	8,7	40,59	2013
18	ESKİKÖY HES	AKSU ÇAYI	2,63	9,45	2013
19	YAPRAK HES	GEVNE ÇAYI	8,97	24,84	2013
20	DEĞİRMEN REG. VE HES	DEĞİRMEN DERE	6,84	19,807	2014
TOPLAM			808,19	2.765,66	

B.4.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İlimizde rekreatiyonel su kullanımı belediyelerce park ve bahçe kullanımında yapılmaktadır.

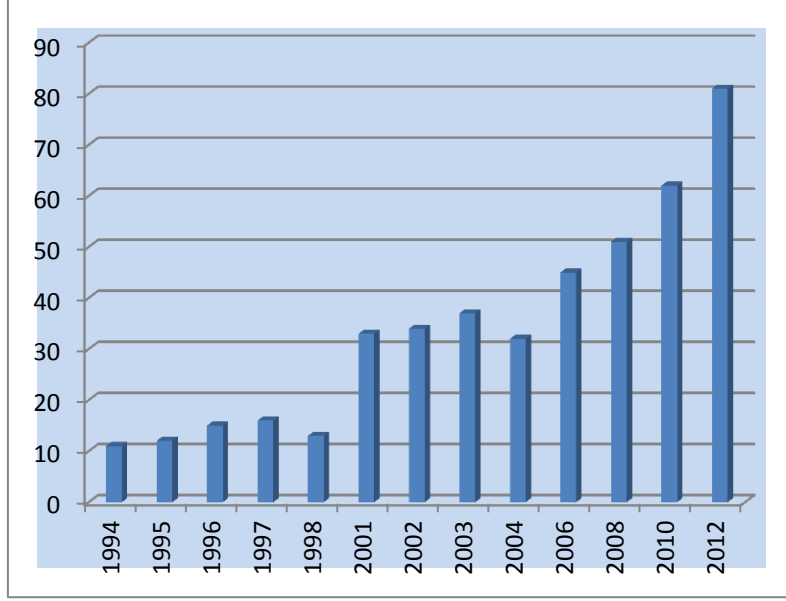
B.5. Çevresel Altyapı

B.5.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Hizmeti Alan Nüfus

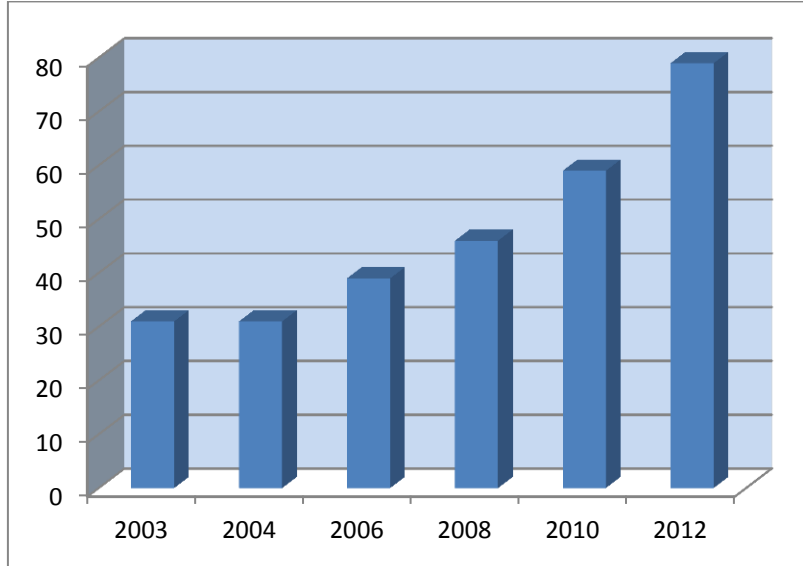
İlimizde su kirliliğinin önlenmesi için yapılan en önemli çalışma yerleşim yerlerindeki atık suların arıtımı için merkezi atıksu arıtma tesisi kurulmasıdır. İlimizdeki merkezi atıksu arıtma tesisleri hızla kurularak deniz kirlenmesinin önüne geçilmesi hedeflenmiş olup, bu konuda;

- 2003 yılında 22 adet olan merkezi atıksu arıtma tesisi sayısı 2014 yılı 30'a çıkmıştır.
- Demre, Finike, Akseki ve İbradı Atıksu Arıtma Tesislerinin yapımı devam etmektedir.

Antalya'da bulunan tüm arıtma tesislerinden çıkan toplam günlük ortalama çamur miktarı 300-400 ton arasındadır. İlimizde, Geçici Faaliyet Belgesi alan 4 adet arıtma çamuru bertaraf tesisi bulunmaktadır. İlimiz merkezinde ise sadece Hurma ve Lara Atıksu Arıtma Tesislerinden çıkan çamurları işleme alan ASAT Termal Kurutma Tesisi bulunmaktadır. Bu tesisin ise mevcutta günlük işlem kapasitesi 110 ton'dur.

Grafik B.2- Antalya ilinde 2014 Yılı Kanalizasyon Hizmeti Verilen Nüfusun Belediye Nüfusuna Oranı (TUİK, 2014)

Grafik B.3 - Antalya ilinde 2014 Yılı Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Edilen Nüfusun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (TUİK, 2014)

Çizelge B.9 - Antalya ilinde 2014 Yılı Kentsel Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (AÇŞİM, 2014)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (m ³ /gün)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /gün)	Deşarj Noktası koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün) (yaz-kış ortalama)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri						
İl Merkezi	Muratpaşa	x				x		31.250		var	250.000	35
	Konyaaltı	x				x		210.000		var	1.400.000	140
	Döşemealtı			x								
	Kepez			x								
	Aksu	x				x		4.800		Aksu deresi	65.000	2,5
İlçeler	Serik-Belek1	x			x	x		13.100		Beşgöz deresi	65.000	7,5
	Serik-Belek2	x			x	x		22.600		Acısu Deresi	90.400	8
	Serik-Boğazkent	x			x	x		11.000		Acısu Deresi	55.000	4
	Serik	x			x	x		9.900		Kız Deresi	117.670	5,5
	Alanya-incekum	x			x	x		15.000		var	285.407	3
	Alanya-Türkler	x			x	x		15.000		var	285.407	3,5
	Alanya-Mahmutlar	x				x		20.000		var	285.407	9
	Alanya-Oba	x				x		31.000		var	285.407	12
	Alanya	x				X (sbr)		70.000		var	285.407	45
	Alanya-Konaklı	x				x		30.000		var	285.407	12

	Alanya-Okurcalar	x				x			20.000		var	285.407	7,5
	Gazipaşa	x				X(membran)			8.800		Dereye deşarj	48.561	0,75
	Manavgat	x				x			50.000		var	215.526	37,5
	Manavgat-Titreyengöl	x				x			10.725		var	215.526	3,5
	Manavgat-Çolaklı	x				x			15.000		var	215.526	11
	Manavgat-Kumköy	x				x			50.000		var	215.526	22,5
	Elmalı	x				x			2.328		Dereye deşarj	38.598	
	Korkuteli	x							14.960		Dereye deşarj	52.913	
	Kemer	x							22.787		var	41.621	
	Kemer	x							16.342		var	41.621	
	Kemer	x							21.415		var	41.621	
	Kemer	x							21.975		var	41.621	
	Kemer	X							9.000		var	41.621	
	Kumluca	X							17.300		Dereye deşarj	66.783	
	Kaş	X							5.400		Var	55.574	
	Kaş	X							4.000		zerezemin	55.574	
	Demre		x									26.059	

	Finike		x									46.853	
	Gündoğmuş			X								7.949	
	İbradı		x									2.800	
	Akseki		x									12.254	

2014 yılında ilimizde 19 merkezi ve 2 münferit atıksu arıtma tesisi işleticisine toplam yaklaşık 3.124.428 TL. geri ödeme yapılmıştır.

İlimizde online izleme yükümlülüğü bulunan toplam 24 adet atıksu arıtma tesisinden toplam 9 adetinin (Lara AAT, Hurma AAT, OSB, Belek 1 AAT, Belek 2 AAT, Boğazkent AAT, İncekum AAT, Avsallar AAT, Oba AAT, Okurcalar AAT) On-line izleme sistemlerini kurmuş olup, veri akışlarını Bakanlığımıza yapmaktadırlar. 5 adeti (Kemer, Beldibi, Çamyuva, Tekirova, Göynük) için kabinler kurulmuş olup, son durumları ile ilgili formlar doldurulup Bakanlığımıza kabulleri yapılmak üzere gönderilmiştir. 7 adeti (Kumköy, Titreyengöl, Manavgat, Kumluca, Çolaklı, Mahmutlar, Konaklı AAT) için yeniden yer tespitleri yapılmış olup çalışmaları sürmektedir.

B.5.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

TÜBİTAK-MAM'ın 19.06.2014 tarihli raporunda Antalya Organize Sanayi Bölgesine ait atıksu arıtma tesisinden kaynaklı arıtma çamurları "tehlikeli atık" olarak değerlendirilmiştir.

Çizelge B.10 - Antalya ilinde 2014 Yılı OSB'lerde Atıksu Arıtma Tesislerinin Durumu (AÇŞİM, 2014)

OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Antalya Organize Sanayi bölgesi	Çalışıyor	12.000	Kimyasal arıtma	20	DSİ sulama kanalı idi. (2015 yılında Asat'ın kanalizasyon hattına bağlandı)	

Çizelge B.11- Küçük Sanayi Sitelerinin Durumu ve Dağılımı (Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2014

Tamamlanan Sanayi Siteleri

Sıra No	Sanayi Sitesi Adı	İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı (%)
1	Antalya Elmalı SS	242	216	26	89
2	Antalya Gazipaşa SS	164	164	0	100
3	Antalya Korkuteli SS	268	248	20	93
4	Antalya Merkez (Akdeniz) SS	750	750	0	100
5	Antalya Merkez (I+II) SS	528	528	0	100
6	Antalya Serik (İkmal İnş.) SS	199	196	3	98
7	Antalya Kemer SS	Noksan Kalan İşler			
Toplam		2.151	2.102	49	98

Antalya Serbest Bölgesi

Antalya Serbest Bölgesi, Antalya büyük liman sahasının hemen bitişiğinde 607.130 m²'lik bir alana kurulmuş olup 14 Kasım 1987 tarihinde hizmete girmiştir. Yatırım için ayrılan alanlarının yüzde 99'u yatırımcılar tarafından kiralanarak işletmeye alınmıştır. Serbest Bölgede halen 100 firma faaliyet göstermekte olup bu firmalarda yaklaşık 3.000 kişi çalışmaktadır. Bölgede sektörel olarak elektronik, optik, hazır giyim ve özellikle son yıllarda artan bir şekilde tekne, yat imalatı, gemi onarım tesisleri vb. gibi tesisler bulunmaktadır. Özellikle yat ve tekne imalatında son yıllarda ülkemizin en önemli imalat yerlerinden birisi haline gelmiş olup yurtdışında da bu konuda kendine iyi bir pazar payı edinmiştir. Bölgede oluşan atıksular kanalizasyon hattı ile Hurma Atıksu Arıtma Tesisine verilmektedir.

B.5.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

İlimizde 5 adet Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, 1 adet Katı Atık Kompost Tesisi mevcuttur.

- Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi/MERKEZ
- Manavgat Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi/MANAVGAT
- Alanya (merkez) Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi/ALANYA
- Patara Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi/KAŞ
- Kumluca Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi /KUMLUCA
- GATAB Katı Atık Kompost Tesisi/KEMER

Antalya'nın merkezinde bulunan Konyaaltı, Muratpaşa, Kepez, Döşemealtı, Aksu İlçeleri ve Serik, Kemer İlçelerinin atıkları Antalya Büyükşehir Belediyesi Kızıllı Düzenli Depolama alanında bertaraf edilmektedir.

Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası inşaatı 1. lot 17 Ekim 2003 tarihinde tamamlanarak tesis işletmeye alınmıştır.

100 ha'lık toplam depolama alanının yaklaşık 65 ha lık alanı düzenli depolama için projelendirilmiş olup, mevcut durumda 16,8 ha'lık alanda katı atık depolama faaliyeti devam etmektedir. Belediyeler haricinde özel firmalara ait sahaya kabul edilebilir özel atıklarında sahaya kabulü yapılmaktadır.

2014 yılı içerisinde Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahasında toplam 540.837,75 ton evsel nitelikli katı atık bertaraf edilmiştir.

Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası II. sınıf düzenli depolama tesisi olup Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik kapsamında işletilmektedir. Atıkların depolandığı depo tabanının tamamen geçirimsizliği sağlanmış olup, çöp sızıntı sularının toprak ve yer altı sularının kirletme riski önlenmiştir. Depolama sahasında oluşan çöp sızıntı suları sızıntı suyu drenaj sistemi ile toplanarak arıtma tesisine iletilerek arıtmakta olup herhangi bir çevre kirliliğine neden olmamaktadır.

Antalya'nın hâkim rüzgarının kuzey yönünde olması nedeni ile, depolama sahasında kirlilik oluşturabilecek partiküller ve gazların serbest atmosfere bırakılması halinde hava hareketlerinin ve meteorolojik hadiselerin olumsuz etkilerinin oluşumunun meteorolojik açıdan sakıncası bulunmamaktadır.

Atıkların herhangi bir çevresel kirliliğine neden olmaması için depolama sahasında ve çevresinde sürekli olarak çevresel izleme çalışmaları yapılmakta, koku kontrolü, toz kontrolü, uçuşan atıkların kontrolü, depo gazı izleme çalışmaları, sızıntı suyu ve yeraltı suyu izleme çalışmaları düzenli olarak yürütülmektedir. Dolayısıyla depolama sahasının oluşturabileceği çevresel kirliliği önlemek amacıyla gerekli tüm tedbirler alınmaktadır.

B.5.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

İlimizde atıksular geri kazanılmamaktadır. Derin deniz deşarjı yapılmaktadır.

B.6. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.6.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

İlimizde, Lara ve Hurma Merkezi Atıksu Arıtma tesisinden oluşan çamurlar Hurma Merkezi Atıksu Arıtma Tesisi sahasında bulunan Termal Kurutma tesisine verilmekte olup şu an itibari ile tesisin kapasitesi her iki arıtma için yeterlidir. Ancak İlimizde çeşitli bölgelerden oluşan arıtma çamurlarının bir kısmı Korkuteli İlçesi, Yazır Köyünde bulunan Arıtma Çamuru Solar Kurutma ve Bertaraf Tesisine gönderilmektedir. Tesisin Termesos içme suyu kuyularına yakın bir bölgede olması nedeniyle işletmesinde yaşanacak sorunlar geri dönüşümsüz bir şekilde Antalya il merkezinin içme suyu ihtiyacının bir kısmını sağlayan bölgedeki yer altı su kaynaklarına ve toprağa zarar verebileceğinden, il bazında arıtma çamurlarının bertarafı için yeni teknolojiyi içeren, işletilmesinde daha az çevresel riski olan ve nihai bertarafı içeren tesislerin ivedilikle kurulması gerekmektedir.

B.6.2. Arıtma Çamurlarının toprakta kullanımı

İlimizde bulunan arıtma çamurları toprakta kullanılmamaktadır.

Arıtma çamurlarının bir kısmı solar kurutma yöntemini kullanan firmalara, bir kısmı termal kurutma ile kurutulduktan sonra çimento fabrikalarına yakma ve ara dolgu malzemeleri için gönderilmektedir.

B.6.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik işletmeleriyle doğal kaynaklar olan madenler ve mineraller insan refahı için bir taraftan ekonomiye kazandırılırken, diğer taraftan ekoloji çevreye tahribat ve zarar verebilmektedir. Söz konusu faaliyetlerin çevreye vereceği zararların minimuma indirilmesi amacıyla, İdaremize intikal ettirilen şikâyetler; çevrenin korunması ile ilgili

taahhüt altına alınan önlemlere uyulup uyulmadığının tespiti için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne aktarılmaktadır.

Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında 2014 yılında İl Müdürlüğümüze sunulmuş ve onaylanmış olan 14 adet Doğaya Yeniden Kazandırma Planı bulunmakta olup, onaylanan planlar doğrultusunda yıllık izleme çalışmaları yapılmaktadır.

B.6.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Yer altı ve yüzeysel suların kirlenmesinde en büyük etkenlerden birisi olan tarımsal kaynaklı kirliliğin önlenmesi için Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğünce yapılan iyi tarım uygulamalarının devam ettirilmesi ve konu ile ilgili halkın bilinçlendirme çalışmaları yapılmıştır.

Çizelge B.12 - Antalya ilinde 2014 Yılında Kullanılan Ticari Gübre Tüketiminin Bitki Besin Maddesi Bazında ve Yıllık Tüketim Miktarları (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2014)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	20.579	339.909
Fosfor	7.890	
Potas	5.454	
TOPLAM	33.923	

Çizelge B.13 - Antalya ilinde 2014 Yılında Tarımda Kullanılan Girdilerden Gübreler Haricindeki Diğer Kimyasal Maddeleri (Tarımsal İlaçlar vb) (Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2014)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Zararlı Mücadelesi	759	339.909
Herbisitler	Yabancı Ot Mücadelesi	509	
Fungisitler	Hastalık Kontrolü	940	
Rodentisitler	Fare Mücadelesi	37	
Nematositler	Nematot Zararlı		
Akarisitler	Mücadelesi	1.938	
Kışlık ve Yazlık Yağlar	Kırmızı Örümcek		
.....	Mücadelesi	242	
.....	Zararlı Ön Mücadele	710	
TOPLAM		5.135	

B.7. Sonuç ve Değerlendirme

Antalya'nın merkezinde bulunan Konyaaltı, Muratpaşa, Kepez, Döşemealtı, Aksu İlçeleri ve Serik, Kemer İlçelerinin atıkları Antalya Büyükşehir Belediyesi Kızıllı Düzenli Depolama alanında bertaraf edilmektedir.

Antalya'da bulunan tüm arıtma tesislerinden çıkan toplam günlük ortalama çamur miktarı 300-400 ton arasındadır. İlimizde, Geçici Faaliyet Belgesi alan 4 adet arıtma çamuru bertaraf tesisi bulunmaktadır. İlimiz merkezinde ise sadece Hurma ve Lara Atıksu Arıtma Tesislerinden çıkan çamurları işleme alan ASAT Termal Kurutma Tesisleri bulunmaktadır. Bu tesisin ise mevcutta günlük işlem kapasitesi 110 ton'dur.

Kaynaklar

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

Büyükşehir Belediyesi sınırları dahilinde; Kumluca Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Patara Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Manavgat Katı Atık Düzenli Depolama Sahası, Alanya Katı Atık Depolama Sahası, Kemer 75. Yıl Katı Atık Kompost ve Ayrıştırma Tesisi, Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası bulunmaktadır.

Çizelge C.1 - Katı Atık Yönetimi Kapsamındaki Tesisler

Tesis	Sayı
Katı Atık Düzenleme Sahası	5
Kompost Tesisi	1
Katı Atık Biyometanizasyon Tesisi (Kemer)	Fizibilite Aşamasında
Biyogaz Organik Gübre ve Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi (Kumluca)	Planlama Aşamasında
Entegre katı atık bertaraf tesisi (Alanya – Türkler)	Fizibilite Aşamasında

Çizelge C.2 - 2014 yılı aylar itibariyle bertaraf edilen katı atık miktarı

	KIZILLI	ALANYA	MANAVGAT
Ocak (Ton)	44.152	7.373	5.940
Şubat (Ton)	39.864	6.403	5.592
Mart (Ton)	44.745	6.116	6.484
Nisan (Ton)	45.972	6.555	8.817
Mayıs (Ton)	57.143	8.090	12.021
Haziran (Ton)	60.356	9.016	14.536
Temmuz (Ton)	62.358	9.406	15.869
Ağustos (Ton)	65.111	8.795	16.312
Eylül (Ton)	59.358	6.912	13.190
Ekim (Ton)	58.513	6.616	12.503
Kasım (Ton)	49.846	7.121	7.734
Aralık (Ton)	50.979	7.373	6.124
Toplam (Ton)	638.397	69.884	107.106

Çizelge C.3 – İlimizde 2014 Yılı İçin Kızıllı- Alanya ve Manavgat Düzenli Depolamada Bertaraf

2014 YILI KEMER 75. YIL KATI ATIK KOMPOST TESİSİ'NDEN KIZILLI KATI ATIK DÜZENLİ DEPOLAMA SAHASINA TRANSFERİ GERÇEKLEŞEN KATI ATIK MİKTARI		2014 YILI KIZILLIYA GELEN ATIK MİKTARLARI (ton)	
AY	MİKTA		
OCAK	2200,2	ABB	18552,6
ŞUBAT	1149,35	MURATPAŞA	181286,65
MART	2020,6	KEPEZ	162041,8
NİSAN	618,55	KONYAALTI	55459,95
MAYIS	5.598,70	AKSU	18190,55
HAZİRAN	6.335,30	DÖŞEMEALTI	15820
TEMMUZ	7.094,20	SERİK	35621,55
AGOSTOS	.513,0	KEMER	53894,65
EYÜL	6.64,95		
EKİM	6.703,35		
KASIM	3.850,55		
ARALIK	3.203,85		
Toplam	49.061,00		

Çizelge C.4 – İlimizde 2014 Yılı İçin Kemer 75. Yıl Katı Atık Kompost Tesisi'nden Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahasına Transferi Gerçekleşen Katı Atık Miktarı (Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2014)

Çizelge C.5 – İlimizde 2014 Yılı İçin Kızıllı Düz. Depolama Sahasına Gelen Atık Miktarları (Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2014)

Edilen Katı Atık Miktarı (Antalya Büyükşehir Belediyesi, 2014)

Çizelge C.6 İlimizde 2014 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Birliklerce Yönetilen Katı Atık Miktar ve Kompozisyonu (Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeler, 2014)

İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Geri Kazanılan Ortalama Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Atık Kompozisyonu (yıllık ortalama, %)					
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Organik	Kağıt	Cam	Metal	Plastik	Kül
Büyükşehir Belediyesi		2.222.562		408.811	230.028										
MURATPAŞA BELEDİYESİ		483.340	465.927	523,30	481,03	-	-	1,08	1,03	-	-	-	-	-	-
Kepez Belediyesi															
DEMRE	-	28.000	28.000	47.6	47.6	-	-	1.7	1.7	75	15	3.75	0.75	4	1.5
DÖŞEMEALTI		53000	51000	8.621. 600	7.207.450	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finike Belediyesi		100.000	46.853		35.000	72.000		0,75	0,71	-	3	15	3	17	2,3
Serik Belediye Başkanlığı	-	224.410	145.032	276,00	152,28	55,20	30,5	1,23	1,05	65	12	4,8	1,2	2	15
MANAVGAT	-	500.000	215.000	483,8	158,2	27,72	12,67	1,20	0,73	58,60	3,54	5,00	2,36	4,75	14,36
AKSU BELEDİYESİ	-	82.476	67.476	51.94	46.52	27.89	23.57	0,77	0,69	%10	%50	%10	%5	%25	-
Korkuteli Belediyesi	-	150.000	52.913	230,14	76.71	-	-	1,53	1,45	28	7	8	1	23	33
Gündoğmuş Belediyesi	-	7.949		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kemer Belediyesi	-	185.000	42.421	270	75	75	20	1,86	2,24	62	8	12	3	10	-
Kaş Belediyesi	-	55.574				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akseki Belediyesi		12.254				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İbradı Belediyesi		2.800		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gazipaşa Belediyesi		48.561		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ALANYA		400.000	276.277	301	211	21	11	0,75	0,76	54,30	4,43	4,51	3,03	10,94	0,4
Kumluca Belediyesi		66.783		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

il/ilçe Belediye veya Birliğin Adı	Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Geri Kazanılan Ortalama Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Atık Kompozisyonu (yıllık ortalama, %)					
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış	Organik	Kağıt	Cam	Metal	Plastik	Kül
Elmalı Belediyesi		38.598		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Konyaaltı Belediyesi		145.648		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İl Geneli															

Açıklamalar:

Nüfus: Nüfus bilgisi olmayan ilçe nüfusları 2014 yılına ait TÜİK tarafından yapılan. ADNKS' den alınmıştır. Yaz, kış nüfus ayrımı bulunmamaktadır.

Çizelge C.7 – İlimizde 2014 Yılı İl/İlçe Belediyelerde Oluşan Katı Atıkların Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri ve Tesis Kapasiteleri (Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeler, 2014)

İl/ilçe Belediye Adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? **			Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi				
	Evsel *	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Toplama	Taşıma	Bertaraf	Düzensiz Depolama	Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
Büyükşehir Belediyesi												
Muratpaşa Belediyesi	X	-	BAHÇE-DAL ATIKLARI	-	B	B	-	-	-	-	-	MEVCUT BERTARAF YÖNETİMİ VE TESİS KAPASİTESİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN SORUMLULUĞUNDADIR.
Döşemealtı Belediyesi	X				B	B	BB		X			
Finike Belediyesi	Evsel		Sera	-	B	B	-					
Serik Belediye Başkanlığı	B	B.ŞEHİR	-	1(bir) adet	ÖS	ÖS	-	-	-	-	-	-
Kepez Belediyesi	B				ÖS	ÖS			X			
Manavgat Belediyesi	B	-	BAHÇE, MOLOZ	1	B	ÖS	-	-	-	-	-	-
Aksu Belediyesi	B	B.ŞEHİR		1	B	B	B.ŞEHİR		B.ŞEHİR			
Korkuteli Belediyesi	B		Ambalaj		B	B	B-ÖS	*				
Gündoğmuş Belediyesi	B											
Kemer Belediyesi	B	B.ŞEHİR			B	B.ŞEHİR	B.ŞEHİR					
ALANYA	ALANYA BELEDİYESİ	ÖS	AMBALAJ ATIKLARI (ÖS), DİĞER (B)		B	B	ANTALYA A B.B ELE		ANTALYA B.B. DÜZENLİ DEPOLAMA ALANI			

İl/ilçe Belediye Adı	Hangi Atıklar Toplanıyor?			Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? **			Mevcut Bertaraf Yöntemi ve Tesis Kapasitesi/Birimi				
	Evsel *	Tıbbi	Diğer (Belirtiniz)		Toplama	Taşıma	Bertaraf	Düzensiz Depolama	Düzenli Depolama	Kompost	Yakma	Diğer (Belirtiniz)
							DiY ESİ					
Konyaaltı Belediyesi												
Kaş Belediyesi												
Akseki												
Elmalı												
Gazipaşa												
İbradı												
Kumluca												

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik kapsamında inşaat ve yıkım atıkları için sahaların oluşturulması gerekmekte olup, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yer seçimi (Antalya Merkezi Kızıllı Köyü) başvuru mevcut olup İl Kültür Turizm Müdürlüğü görüşünden dolayı süreç henüz tamamlanmamıştır.

Antalya'nın 14 ilçesi için inşaat ve yıkıntı alanlarının tespiti amacı ile resmi yazışma yapılmış ancak, izinli saha bulunmamaktadır.

Özellikle kentsel dönüşümün gündemde olduğu bu dönemde diğer ilçelerde de bu tür atıklara yönelik yer seçim çalışmalarının bir an önce başlatılması ve tamamlanması gerekmektedir.

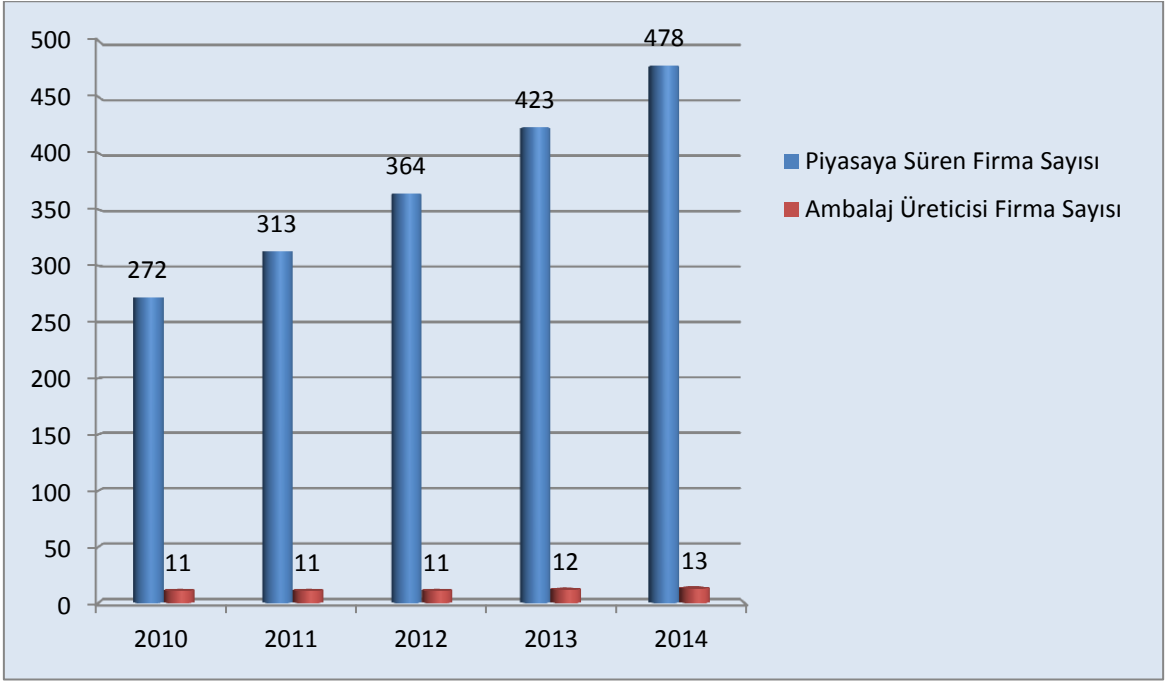
C.3. Ambalaj Atıkları

İlimizde ambalaj atıklarının yönetimi; Belediyelerin çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli ambalaj atığı toplama ayırma tesisleri aracılığıyla, belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak diğer atıklardan ayrı biriktirilerek ve kaynağında ayrı toplanarak yürütülmektedir.

Bu kapsamda ilimizde 17 adet ambalaj atığı toplama ayırma, 6 adet ambalaj atığı toplama ayırma ve ambalaj atığı geri kazanım, 11 adet ambalaj atığı geri kazanım konusunda faaliyet gösteren çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli işletme bulunmaktadır.

Çizelge C.8- Antalya) ilinde 2014 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik	5.841.240	21.027.824	44	3.537.392	4.313.116	125
Metal	-	152.716	44	27.006	20.186	74
Kompozit	-	1.841.246	44	802.394	1.062	134
Kağıt Karton	30.194.946	10.157.971	44	1.402.746	1.666.524	118,8
Cam	-	3.863.607	44	162.609	385	0,2
Toplam	36.036.186	37.043.364		5.932.147	6.001.273	101

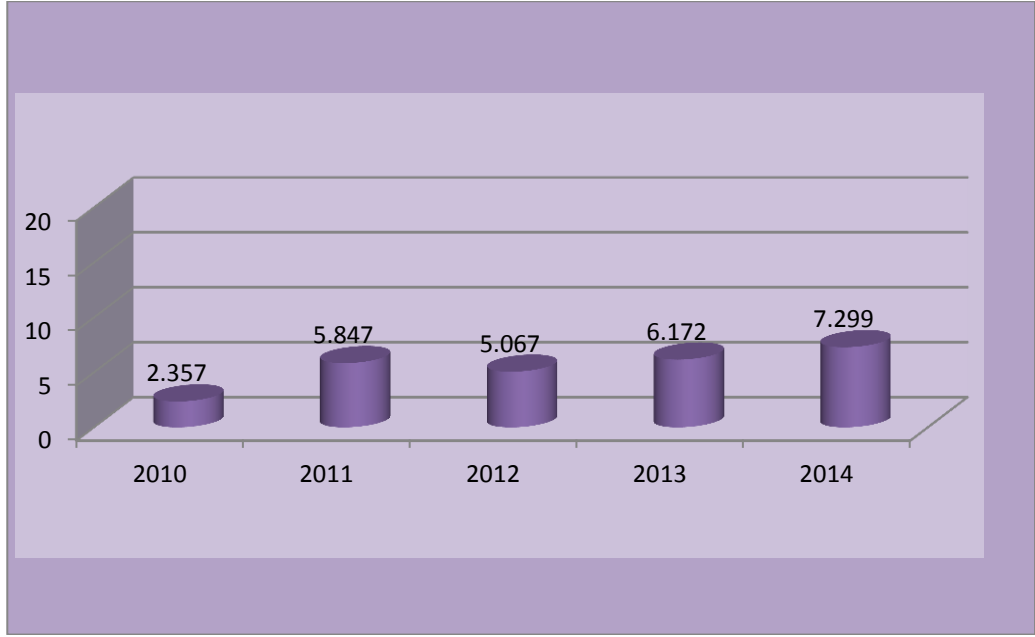
Grafik C.1- İlimizde 2014 Yılı Kayıtlı Ambalaj Üreticisi ve Piyasaya Süren Firma Sayısı Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

C.4. Tehlikeli Atıklar

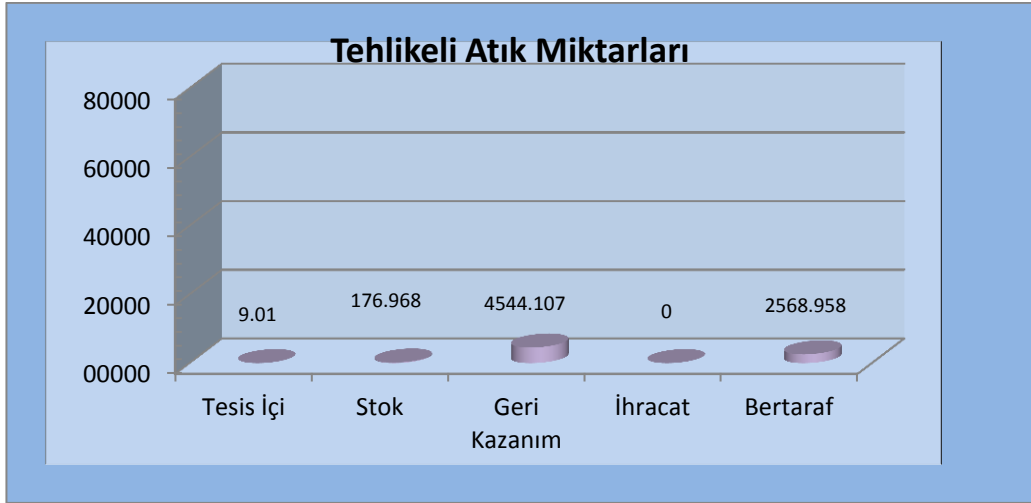
Antalya İlinde tehlikeli atıklarla ilgili olarak 04.09.2006 tarihli Mahalli Çevre Kurulunda onaylanmış bir tehlikeli atık yönetim planı bulunmaktadır. Ayrıca Büyükşehir sınırları içerisinde veya ilçe belediyeleri sınırları içerisinde bulunan Turizm Alt Yapı Birliklerine yönelik Müdürlüğümüzce bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılmış olup söz konusu birlikler aracılığı ile turistik tesislerde oluşan tehlikeli atıklar Bakanlığımızdan lisanslı firmalar tarafından tehlikeli atık bertaraf tesislerine gönderilmesi sağlanmaktadır.

Serbest Bölge sınırları içerisinde oluşan tehlikeli atıklar Serbest Bölge Müdürlüğü'nün anlaştığı Bakanlığımızdan lisanslı firmalar tarafından İl Müdürlüğümüzün de içinde bulunduğu komisyon kararları sonucunda tehlikeli atık bertaraf tesislerine düzenli bir şekilde gönderilmektedir.

Antalya Organize Sanayi Bölgesinde oluşan tehlikeli atıklar atık üreticilerinin yaptıkları anlaşmalar doğrultusunda Bakanlığımızdan lisanslı firmalar tarafından tehlikeli atık bertaraf tesislerine gönderilmektedir.

Grafik C.2- TABS Göre İlimizdeki Yıllara Göre Tehlikeli Atık Yönetimi (2013 Yılı Çevre Durum Raporu, TABS, 2014)

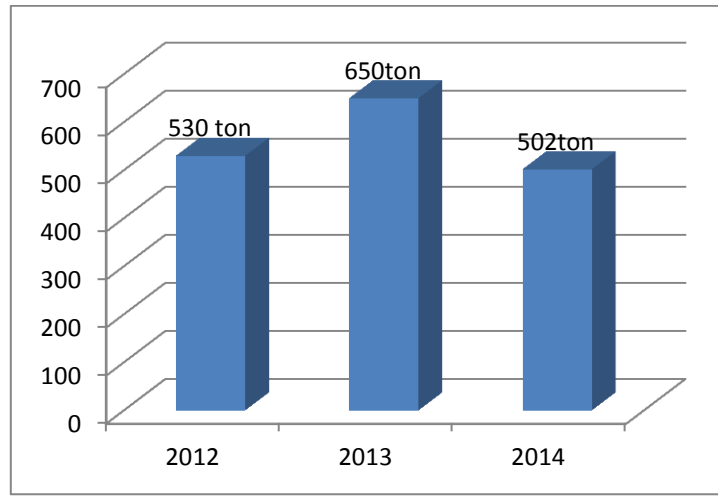
	Tesis İçi	Stok	Geri Kazanım	İhracat	Bertaraf	Toplam (ton)
2014	9,010	176,968	4.544,107	0	2.568,958	7.299,043

Grafik C.3- TABS Göre İlimizdeki Tehlikeli Atık Yönetimi (TABS,2014)

C.5. Atık Madeni Yağlar

30.07.2008 tarih ve 26952 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği gereği, Kullanılmış benzinli motor, dizel motor, şanzıman ve diferansiyel, transmisyon, gres ve diğer özel taşıt yağları ile hidrolik sistem, türbin ve kompresör, kızak, açık-kapalı dişli, sirkülasyon, metal kesme ve işleme, metal çekme,

tekstil, ısıl işlem, ısı transfer, izolasyon ve koruyucu, izolasyon, trafo, kalıp, buhar silindir, pnömatik sistem koruyucu, gıda ve ilaç endüstrisi, kağıt makinesi, yatak ve diğer endüstriyel yağlar ve endüstriyel gresler, kullanılmış kalınlaştırıcı, koruyucu, temizleyici ve benzeri özel müstahzarlar ve kullanıma uygun olmayan yağ ürünleri gibi atık yağların su, toprak gibi alıcı ortamlara doğrudan verilmesini ve kanalizasyona boşaltılmasını önlemek için toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf çalışmalarının yürütülmesi amacıyla “Atık Yağların Yönetimine İlişkin Protokol” imzalanmıştır. Bu kapsamda Büyükşehir Belediyesi eğitim, bilgilendirme ve koordinasyon çalışmalarını yürütmektedir. 2014 yılı içerisinde protokol imzalanan firmalar tarafından toplanan atık motor yağ miktarı 502 ton/yıl olup, ilimizde yetkilendirilmiş kuruluş olan PETDER tarafından toplanmaktadır. Diğer yağlar ise lisanslı firmalar tarafından toplanmakta olup ilimizde 1 adet atık yağ geri kazanım tesisi (SARPET) bulunmaktadır.

Grafik C.4 - İlimizde Yıllara Göre Atık Yağ Toplama Miktarları (2012-2013 Çevre Durum Raporları- TABS, 2014)

Çizelge C.9 -İlimizde Atık Yağ Geri Kazanım ve Bertaraf Miktarları (Kaynak, yıl)

Yıl	Geri kazanım (ton)	İlave yakıt (ton)	Nihai bertaraf (ton)
2012			
2013			
2014			

Çizelge C.10 -İlimizde 2014 Yılı İçin Atık Madeni Yağlarla İlgili Veriler Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

Atık Madeni Yağ Üreten Resmi ve Özel Kurum/ Kuruluş Sayısı	Toplanan Atık Yağ Beyan Form Sayısı	Toplam Atık Madeni Yağ Miktarı (ton/yıl)		Atık Madeni Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Geri Kazanım Tesisi		Yok
		Atık Motor Yağ	Atık Sanayi Yağ	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı		
						Lisanslı	Lisanssız	
2.501	319	502		1	2	1	-	

Çizelge C.11 - İlimizde Atık Yağ Geri Kazanımı Sonucu Elde Edilen Ürün Miktarları Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

YIL	Ürün Miktarı (Ton)
	(Kalıp Yağı + Harman Yağı + Jüt Yağı)
2013	1.950
2014	1.950

C.6. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge C.12 - İlimizde 2014 Yılında Oluşan Akümülatörlerle İlgili Veriler Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

ATIK AKÜMÜLATÖRLER							
APA Taşıyan Lisanslı Araç Sayısı	Atık Akümülatör Geçici Depolama İzni Verilen		Toplanan Atık Akümülatör Miktarı (ton)	İldeki Atık Akümülatör Geri Kazanım Tesisleri		Geri kazanım Tesislerinde İşlenen Atık Akümülatör Miktarı	
	Depo Sayısı	Kapasitesi (ton)		Sayı	Kapasite (ton/yıl)	Miktarı (ton)	%
2	-	-	829.067				

Çizelge C.13 İlimizde Yıllar İtibariyle Atık Akü Kazanım Miktarı (Ton) (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetimi Genel Müdürlüğü, 2014)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kurşun	277.483,72	852.048,58	2.679.457,194	1.205.532,52	1.404.201,8	1.823.635,2
Plastik	33.748,02	103.627,53	325.879,929	146.618,82	170.781,3	205.159
Cüruf	35.622,91	109.384,615	343.984,3695	154.764,31	180.269,15	216.556,7
Asitli Su	28.123,35	86.356,275	271.566,6075	122.182,35	142.317,75	170.965,8
TOPLAM	37.4978	1.151.417	3.620.888,1	1.629.098	1.897.570	2.279.544

Çizelge C.14 -İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg) (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetimi Genel Müdürlüğü, 2014)

2009	2010	2011	2012	2013	2014
374.978	1.151.417	3.620.888,1	1.629.098	1.897.570	2.279.544

Çizelge C.15- İlimizde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Pil Miktarı (Kg) (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetimi Genel Müdürlüğü, 2014)

2011	2012	2013	2014
4.658	5.885,5	8.745,44	18.587

Çizelge C.16 -İlimizde Taşıma Lisanslı Araçların Yıllara Göre Gelişimi (Adet) (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetimi Genel Müdürlüğü, 2014)

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	1	11	1	2	3	2

C.7. Bitkisel Atık Yağlar

İlimizde Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanımı konusunda faaliyette olan herhangi bir tesisi bulunmamaktadır. 2014 yılı itibari ile İl Müdürlüğümüzden izin alınmış olan 9 adet Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama Tesisi bulunmaktadır.

Çizelge C.17 - İlimizde 2014 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)				Bitkisel Atık Yağ Taşımacı Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi	
		Kullanılmış Kızartmalık Yağ	Diğer (Belirtiniz)	Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		
Sayısı	Kapasitesi (ton)								
9	270	1.695	-	-	-	9		0	0

Çizelge C.18- İlimizde Bitkisel Atık Yağ Taşıma Lisanslı Araç Sayısı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

	2013	2014
Lisanslı Araç Sayısı	7	4

C.8. Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfeniller

İlimizde Poliklorlu Bifenillerin (PCB) ve poliklorlu terfenillerin (PCT) Kontrolü Hakkında Yönetmelik kapsamında çalışma yapan lisanslı tesis bulunmamaktadır.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

25.11.2006 tarih ve 26357 sayılı Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde; ömrünü tamamlamış olan lastikler lisanslı geri dönüşüm firması tarafından alınarak geri kazanım, enerji geri dönüşüm ve yeniden kullanım sağlanarak değerlendirilmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kuruluş, ilçe belediyeler ve Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanmış olan “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Yönetimine İlişkin Protokol” kapsamında lastiklerin gelişigüzel atılması önlenerek, toplama, taşıma ve geri kazanım çalışmaları ilgili yetkili firma aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Yapılan protokol kapsamında toplanan atık lastik miktarı 4.747 ton’dur.

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında elektrikli ve elektronik atıkların evsel atıklardan ayrı toplanması ve değerlendirilmesi işlemini kapsayacak toplama, taşı- ma ve geri kazanım çalışmalarının yürütülmesi amacıyla imzalanan “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimine İlişkin Protokol” ile büyükşehir belediyesi eğitim, bilgilendirme ve koordinasyon çalışmalarını sürdürmektedir. 2014 yılı içerisinde toplanan atık elektrikli ve elektronik eşya miktarı yaklaşık 11 ton’dur (Antalya Büyükşehir Belediyesi 2014 Yılı Faaliyet Raporu,2014).

Yeterli bilgi bulunmadığından Çizelge C.18 doldurulamamıştır.

Bakanlığımız Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğümüzce Ekoden Geri Dönüşüm Yenilenebilir Enerji Çevre Müh. Atık Lab. İnş. Rek. Tur. San. Ve Tic. Ltd. Şti. firmasına 11.08.2014 tarih ve 4524 sayılı yazı ile Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme konulu Geçici Faaliyet Belgesi verilmiştir.

Çizelge C.19 - (.....) ilinde 2014 Yılı AEEE Toplanan ve İşlenen Miktarlar (Kaynak, yıl)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri		AEEE’lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri		Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi		İşlenen AEEE Miktarı (ton)
Sayısı	Hacmi (m ³)	Sayısı	Hacmi (m ³)		Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	

C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında geçici depolamayla ilgili fiziksel şartların sağlandığı tespit edilmiş 2 adet geçici depolama alanı vardır .

Çizelge C.20 - İlimizde 2014 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü, 2014)

Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri	ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	
2	2	-	-		

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimizde tehlikesiz atıklar ayrı toplanarak, düzenli depolanmaktadır. İlimizde, Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği Kapsamında 62 adet toplama-ayırma belgesi alan işletme mevcuttur.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir çelik sektöründe çalışan tesis bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde kömürle çalışan termik santral yoktur.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

Antalya’da bulunan tüm arıtma tesislerinden çıkan toplam günlük ortalama çamur miktarı 300-400 ton arasındadır.

İlimizde, Geçici Faaliyet Belgesi alan 4 adet arıtma çamuru bertaraf tesisi bulunmaktadır.

İlimiz merkezinde ise sadece Hurma ve Lara Atıksu Arıtma Tesislerinden çıkan çamurları işleme alan ASAT Termal Kurutma Tesisi bulunmaktadır. Bu tesisin ise mevcutta günlük işlem kapasitesi 110 ton’dur.

Endüstriyel arıtma çamuru olarak Antalya İlinde sadece Antalya Organize Sanayi Bölgesinin arıtma çamurları bulunmaktadır. İlimizde, Antalya Organize Sanayi Bölgesinin çamurlarını bertaraf edebilecek lisansa sahip bir tesis bulunmamaktadır.

C.13. Tıbbi Atıklar

Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren; hastane, tıp merkezi, poliklinik, laboratuvar, aile sağlığı merkezi vb. sağlık kuruluşlarından kaynaklanan tıbbi atıklar 01.02.2014 tarihinden itibaren Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası’nda bulunan “Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi”nde sterilizasyon yöntemiyle çevre ve insan sağlığına zararsız hale getirilmektedir.

Çizelge C.21- 2014 Yılında İlimiz Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2015)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Tıbbi Atık Taşıma Aracı Sayısı *		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/gün	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ on/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Büyükşehir Belediyesi (ITC Antalya)					5		6,95		x		x	Antalya

*Tıbbi atık taşıma aracı sayısı "adet" olarak belirtilecektir.

Çizelge C.22- İlimizde Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı (Antalya Büyükşehir Belediyesi,2014)

	2012	2013	2014
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	2.088,536	2.538,371	2.629,585

C.14. Maden Atıkları

İlimizde maden atıklarıyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

6360 Sayılı Kanunla birlikte Antalya Büyükşehir Belediyesinin görev ve sorumluluk alanı il mülki sınırına genişletilmiştir.

İlimizde atıklar lisanslı firmalar tarafından taşınarak lisanslı firmalarda bertaraf/geri kazanım yapılmaktadır.

Kızıllı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası II. sınıf düzenli depolama tesisi olup Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik kapsamında işletilmektedir. Atıkların depolandığı depo tabanının tamamen geçirimsizliği sağlanmış olup, çöp sızıntı sularının toprak ve yer altı sularının kirlenme riski önlenmiştir. Depolama sahasında oluşan çöp sızıntı suları sızıntı suyu drenaj sistemi ile toplanarak arıtma tesisine iletilerek arıtılmakta olup herhangi bir çevre kirliliğine neden olmamaktadır.

Antalya'nın hâkim rüzgarının kuzey yönünde olması nedeni ile, depolama sahasında kirlilik oluşturabilecek partiküller ve gazların serbest atmosfere bırakılması halinde hava hareketlerinin ve meteorolojik hadiselerin olumsuz etkilerinin oluşumunun meteorolojik açıdan sakıncası bulunmamaktadır.

Atıkların herhangi bir çevresel kirliliğine neden olmaması için depolama sahasında ve çevresinde sürekli olarak çevresel izleme çalışmaları yapılmakta, koku kontrolü, toz kontrolü, uçuşan atıkların kontrolü, depo gazı izleme çalışmaları, sızıntı suyu ve yeraltı suyu izleme çalışmaları düzenli olarak yürütölmektedir. Dolayısıyla depolama sahasının oluşturabileceği çevresel kirliliği önlemek amacıyla gerekli tüm tedbirler alınmaktadır.

Kaynaklar

1. Antalya Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeleri
2. Antalya Büyükşehir Belediyesi 2014 Faaliyet Raporu
3. Çevre Yönetimi Şube Müdürlüğü

Ç. KİMYASALLARIN YÖNETİMİ

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

İlimizde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında Bakanlığımız internet sitesinde bulunan SEVESO Bildirim Sistemine giriş yapan kuruluş sayısı Çizelge Ç.1 de belirtilmiştir.

Çizelge Ç.1 – İlimizde 2014 Yılı SEVESO Kuruluşlarının Sayısı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	8
Üst Seviye	9
TOPLAM	17

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde SEVESO bildirim sisteminde kayıt yaptıran firmalar 9 adet üst seviyeli, 8 adet alt seviyeli olarak değerlendirilmiştir.

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Çizelge D.1 –İlimizde bulunan flora türleri

Ordo , Sınıf, Familya, Cins, Tür	Habitat
Convolvulaceae	
Convolvulus arvensis L.	Açık alanlar
Verbenaceae	
Vitex agnus – castus L.	Kıyı, maki açıklıkları
Euphorbiaceae	
Euphorbia rigida	Nemli alanlar
E. Peplis	Sahil
Andrachne telephoides	Açık alanlar
EQUICETACEAE	
Equicetum ramosissimum Desf.	Nemli çayır
HYPOLEPIDACEAE	
Pteridium aquilinum	Nemli çayırlar sulak yerler
CRUCIFERAE	
Cakile maritima	Sahil
Aethionema arabicum	Açıklıklar
Alyssum murale var. Murale	Açıklıklar
Alyssum desertorum ssp. desertorum	Açıklıklar
Cardaria draba ssp. Draba	Yol kenarı
Thlaspi Perfoliatum L.	Açık alanlar
Capsella bursa-pastoris	açıklıklar
Resedaceae	
Reseda lutea L. Var. Lutea	Yol kenarı
Caryophyllaceae	
Minuartia mesogitana ssp. Mesoginata	Kumlu alanlar
Silene colorata	Kumlu alanlar
Silene conoidea	Açıklıklar
Silene vulgaris var. Vulgaris	Çalılıklar
Apocinaceae	
Vinca herbacea	Maki
Nerium oleander	Maki
Ephedraceae	
Ephedra camphylophoda	Maki
Chneopodiaceae	
Chenopodium botyris	Tahrip olmuş alanlar
Polygonaceae	
Polygonum aviculare	Açıklık kurak yerler
Malvsceae	
Malva sylvestris	Kıyıları, yol kenarları
Ericaceae	
Erica manipuliflora	Maki
Elaegnaceae	
Eleagnus angustifolia	Yol kenarları
Leguminosae	
Genista achanthoclada	Maki

<i>Calicotome villosa</i>	Maki
<i>Ceratonia siliqua</i>	Maki
<i>Lotus halophilus</i> var <i>halophilus</i>	Kumlu alanlar
<i>Lathyrus annuus</i>	Çalılık
<i>Lathyrus stenophyllus</i>	Kıyı
<i>Melilotus officinalis</i>	Açıklık alanlar
<i>Medicago marina</i>	Kıyı
<i>M. orbicularis</i>	Açık alanlar
<i>Trifolium campestre</i>	Meşe açıklıklar
<i>Trifolium angustifolium</i>	Kumlu alanlar
<i>Trifolium tomentosum</i>	Maki, açık alanlar
<i>Trigonella monantha</i>	Açık alanlar
<i>Coronilla parviflora</i>	Kıyı
<i>Spartium junceum</i>	Maki
<i>Onobrychys caput-galli</i>	Deniz kenarı
<i>Colutea melanocalyx</i>	Yol kenarları, nemli alanlar
Cucurbitaceae	
<i>Ecballium elaterium</i>	Yol kenarı
Umbelliferae	
<i>Eryngium creticum</i>	Maki
<i>E. maritimum</i>	Kumsal
<i>Bupleurum gracile</i>	Maki
<i>Ammi majus</i>	Açık alanlar
<i>Turgelium hirsutum</i>	Açık alanlar
<i>Daucus broteri</i>	Kumul alanlar
Dipsacaceae	
<i>Dipsacus laciniatus</i>	Yol kenarları, kıyı
<i>Scabiosa atropurpurea</i> ssp. <i>Maritime</i>	Yol kenarları, kıyı
Compositae	
<i>Carduus nutans</i> L.	Maki içi açıklık
<i>Achillea biebersteini</i>	
<i>Xanthium stumarium</i> ssp. <i>Stumarium</i>	Tahrip edilmiş açıklıklar
<i>X. spinosum</i>	Tahrip edilmiş açıklıklar
<i>Bellis perennis</i>	Maki açıklığı
<i>Bellis annua</i>	Maki
<i>Chrysanthemum coronarium</i>	Maki
<i>C. segetum</i>	Maki
<i>Asteriscus aquaticus</i>	Yol kenarı
<i>Anthemis chia</i>	Yol kenarı
<i>Crupina crupinastrum</i>	Pinus açıklıkları
<i>Crepis foetida</i> ssp. <i>foetida</i>	Maki, pinus örtüsü
<i>Scolymus hispanicus</i>	Yol kenarları
<i>Filago pyramidata</i>	Çalı açıklıkları
<i>Gundelida tournefortii</i> var. <i>turnefortii</i>	Açık alanlar
<i>Centaurea triumfetti</i>	Açık alanlar
<i>Centaurea solstitialis</i> ssp. <i>Solstitialis</i>	Tahrip edilmiş açıklıklar
<i>Circium inthybus</i>	Yol kenarları pinus ormanları
<i>Cichorium inthybus</i>	Açık alanlar
<i>Echinops viscosus</i>	Maki, yol kenarları
<i>Inula viscosa</i>	Açık alanlar
Açık alanlar	
<i>Helichrysum pamphylicum</i>	Pinus korusu
<i>Senecio vernalis</i>	Açık alanlar
Boraginaceae	

<i>Alkanna tinctoria</i> ssp. <i>Subleioarpa</i>	Kumul, pinus altı
<i>Anchusa azurea</i> var. <i>azurea</i>	Tahrip olmuş alanlar
<i>Anchusa undulata</i> ssp. <i>Hybrida</i>	Kumul, pinus altı
<i>Heliotropium hirsutissimum</i>	Yol kenarı
<i>Echium angustifolium</i>	Maki, kıyı kumulları
<i>Echium italicum</i>	Tahrip edilmiş alanlar
<i>Cerithe minor</i> ssp. <i>auriculata</i>	Yol kenarı
<i>Moltkia coerulea</i>	Yol kenarı
<i>Onosma aucheranum</i>	Pinus altı
Scrophulariaceae	
<i>Odontites verna</i>	Maki
<i>Linaria chalepensis</i> var. <i>chalepensis</i>	Maki
<i>Verbascum glomeratum</i>	Çalılık
<i>Linum nodiflorum</i>	Kumlu alanlar
<i>Linum trigynum</i>	Çalılık ve açık alanlar
Amaranthaceae	
<i>Amaranthus</i>	Kıyı
Rubiaceae	
<i>Asperula arvensis</i>	Açık alanlar
<i>Galium verum</i> ssp. <i>galbescens</i>	Çalılık alanlar
Amarillidaceae	
<i>Pancreatium maritimum</i>	Kumsal, kıyı
II.SPERMATOPHYTA	
A.GYMNOSPERMAE	
Pinaceae	
<i>Pinus brutia</i> ten	Sahil+yüks.
<i>Pinus pinae</i>	Sahil
<i>Pinus nigra</i> var. <i>caramanica</i> (Loud)	
<i>Cedrus libani</i> A. Richard	
Cupressaceae	
<i>Cupressus sempervirens</i> L.	Maki
<i>Cupressus sempervirens</i> var. <i>Pyramidalis</i>	Maki
Juniperoideae	
<i>Juniperus excelsa</i> Bieb.	Maki
<i>Delphinium peregrinum</i>	Tarla kenarları
<i>Ranunculus arvensis</i>	Yol kenarı
<i>R. marginatus</i>	Yol kenarları
<i>Anemo blanda</i> schott & kotschy	Çalılık
RHOEADALES	
Papaveraceae	
<i>Papaver rhoeas</i> L.	Açıklık
Cistaceae	
<i>Cistus creticus</i>	Maki
<i>Cistus salviifolius</i>	Maki
Capparidaceae	
<i>Capparis spinosa</i>	Açıklık alanlar
GUTTIFERALES	
Guttiferae	
<i>Hypericum perforatum</i>	Gölgelik yer
ROSALES	
<i>Rubus sanctus</i>	Yol kenarı
<i>Potentilla reptans</i> L.	
<i>Sarcopoterium spinosu</i>	yol kenarı kuru çayırlar
MYRTACEAE	

Myrtaceae	
<i>Myrtus communis</i> L.	Maki
GRUINALES	
Geraniaceae	
<i>Geranium Pyrenaicum</i>	Koruluk kıyıları
<i>Erodium mallocooides</i> (L.) L' . Herit	
<i>Erodium gruinum</i>	Açık alanlar
TEREBINTHALES	
<i>Pistacia terebinthus</i> ssp Palaestina	Maki
<i>Pistacia lentiscus</i>	Maki
UMBELLIFLORAE	
Cornaceae	
<i>Cornus mas.</i> L.	
Araliaceae	
<i>Cephalaria dipsacoides</i> Boiss&Bal	
<i>Scabiosa rotata</i> Bieb.	
<i>Hedera helix</i>	Ağaçlar
Leguminosae	
<i>Genista achanthoclada</i>	Maki
<i>Calicotome villosa</i>	Maki
<i>Ceratonia siliqua</i>	Maki
<i>Lotus halophilus</i> var <i>halophilus</i>	Kumlu alanlar
<i>Lathyrus annuus</i>	Çalılık
<i>Lathyrus stenophyllus</i>	Kıyı
<i>Melilotus officinalis</i>	Açıklık alanlar
<i>Medicago marina</i>	Kıyı
<i>M. orbicularis</i>	Açık alanlar
<i>Trifolium campestre</i>	Meşe açıklıklar
<i>Trifolium angustifolium</i>	Kumlu alanlar
<i>Trifolium tomentosum</i>	Maki, açık alanlar
<i>Trigonella monantha</i>	Açık alanlar
<i>Coronilla parviflora</i>	Kıyı
<i>Spartium junceum</i>	Maki
<i>Onobrychys caput-galli</i>	Deniz kenarı
<i>Colutea melanocalyx</i>	Yol kenarları, nemli alanlar
Umbelliferae	
Compositae	
<i>Carduus nutans</i> L.	Maki içi açıklık
<i>Achillea biebersteini</i>	
<i>Xanthium stumarium</i> ssp. <i>Stumarium</i>	Tahrip edilmiş açıklıklar
<i>X. spinosum</i>	Tahrip edilmiş açıklıklar
<i>Bellis perennis</i>	Maki açıklığı
<i>Bellis annua</i>	Maki
<i>Chrysanthemum coronarium</i>	Maki
<i>C. segetum</i>	Maki
<i>Asteriscus aquaticus</i>	Yol kenarı
<i>Anthemis chia</i>	Yol kenarı
<i>Crupina crupinastrum</i>	Pinus açıklıkları
<i>Crepis foetida</i> ssp. <i>foetida</i>	Maki, pinus örtüsü
<i>Scolymus hispanicus</i>	Yol kenarları
<i>Filago pyramidata</i>	Çalı açıklıkları
<i>Gundelida tournefortii</i> var. <i>turnefortii</i>	Açık alanlar
<i>Centaurea triumfetti</i>	Açık alanlar
<i>Centaurea solstitialis</i> ssp. <i>Solstitialis</i>	Tahrip edilmiş açıklıklar

<i>Circium inthybus</i>	Yol kenarları pinus ormanları
<i>Cichorium inthybus</i>	Açık alanlar
<i>Echinops viscosus</i>	Maki, yol kenarları
<i>Inula viscosa</i>	Açık alanlar
Açık alanlar	
<i>Helichrysum pamphylicum</i>	Pinus korusu
<i>Senecio vernalis</i>	Açık alanlar
TUBIFLORAE	
<i>Thymus parnassicus</i>	Açıklık alanlar
<i>Lamium psidicum</i>	Maki açıklıkları
<i>Phlomis Iunarifolia</i>	Maki
<i>Mentha sylvestris</i>	Nemli çayırlar
<i>Sideritis Montana</i>	Çalılık koru
<i>Micromeia myrtifolia</i>	Maki
Plantaginaceae	
<i>Plantago lanceolata</i>	Maki, deniz kıyısı kumul alanlar
<i>Phillyrea lotifolia</i> L.	Maki
<i>Olea europeae</i> var. <i>oleaster</i> Dc.	
<i>Ligustum vulgare</i> L.	
<i>Jasminum officinale</i> L.	
<i>Jasminun fruticans</i> L.	
Rubiaceae	
<i>Galium apprine</i>	Koruluk kıyılarda
<i>Galium silvaticim</i>	
<i>Rubia tinctorum</i> L.	
MONOCOTYLEDONAE	
LILIFLORAE	
<i>Similax aspera</i> L.	Maki
<i>Ruscus aculeatus</i> L.	Maki
<i>Muscari comosum</i>	Yol kenarları maki açıklıkları
<i>Asparagus acutifolius</i>	Maki
<i>Asphodelus aestivus</i>	Maki
<i>Allium myrianthum</i>	Maki
<i>Crocus antalyensis</i>	Çalılık
Juncaceae	
<i>Juncus maritimus</i>	Kumul
Cyperaceae	
<i>Carex divisa</i>	Nemli alanlar
<i>Cyperus capitatus</i>	Kumul alanlar
GLUMİFLORAE	
Gramineae	
<i>Poa annua</i>	Külüt ve nemli alanlar
<i>Poa bulbosa</i>	Maki açıklıklar
<i>Bromus intermedius</i>	Kayalık alanlar, yol kenarı
<i>Cynadon dactylon</i>	Bozuk tarlalarda
<i>Alopecurus arundinaceus</i>	Yol kenarları
<i>Vicia cracca</i>	Nemli alanlar
<i>Agropyrum pal.</i>	
<i>Phleum montanum</i>	Koru kenarları

D.2. Fauna

Çizelge D.2 – İlimizde bulunan fauna türleri

LATİNCE ADI, SINIF, TAKIM FAMILYA, TÜR	TÜRKÇE ADI	HABİTAT
AMPHIBIA	Kurbağlar, Semenderler	
URODELA	Kuyruklu Kurbağlar	
SALAMANDRIDAE	Semenderler	
Triturus vittatus	Şeritli semender	Az bitkili, taşlık alanlar
ANURA	Kuyruksuz kurbağlar	
PELOBATIDAE		
Bufo viridis ssp.viridis	Gece kurbağası	Bahçe ve açık araziler
Bufo bufo	Siğilli Kurbağa	Bahçe, açık alanlar
HYLIDAE	Yaprak kurbağları	
Hyla arborea	Ağaç kurbağası	Ağaç, ağaçsı bitkiler üzerinde
RANIDEA		
Rana ridibunda	Ova kurbağası	Bol bitkili, göl ve ağır akan sularda
PLEOBATIDAE		
Pelobates syriacus	Toprak kurbağası	
REPTILA	Sürüngenler	
TESTUDINIDAE	Kaplumbağlar	
Testudo graeca	Tosbağa	Kumlu, kuru, taşlı araziler, bağ, bahçe araları
GEKKONIDAE	Ev kelerleri	
Hemidactylus turcicus	Geniş parmaklı keler	Taş altı, kaya yarıklarını evler ve harabeler
AGAMIDAE		
Agama stellio	Dikenli keler	
CHAMAELONIDAE		
Chamaleo chamaleon	Bukalemun	
ANGUIDAE	Yılanımsı kertenkele	
Anguis fragilis	Yılan kertenkele	Orman, maki taş altı ve çayırlarda
Ophisops apodus	Oluklu kertenkele	Maki altı
LACERTIDAE	Kertenkeleler	
Ophisops elegans	Tarla kertenkelesi	Az bitkili açık alanlarda
Lacerta danforti	Toros kertenkelesi	Dere kenarları, çalılık, kayalık alanlar
Lacerta trilineata	İri yeşil kertenkele	Az bitkili açık alanlar
SICINCIDAE		
Ablepharus kitaibeli	İnce kertenkele	
Mabuya aurata	Tıknaz kertenkele	
TYPHLOPIDAE		
Thyriops vermicularis	Kör yılan	
COLUBRIDAE		
Elaphe quatuorlinesia	Sarı yılan	Ovalarda taşlık dere kenarı, yamaç ve tarlalar
Colurber caspius	Hazer yılanı	
Coluber jugularis	Kara yılan	
AVES	Kuşlar	
PODICIPEDIDAE		
Podiceps cristatus	Bahri	Sulak alanlar
COLUMBIDAE		

<i>Columba livia</i>	Kaya güvercini	Tarımsal alanlar, yerleşim yerleri, kayalıklar
<i>Streptopelia decaoto</i>	Kumru	İnsan yerleşimleri
<i>S.senegalensis</i>	Küçük kumru	Yerleşim yerleri
<i>S.turtur</i>	Üveyik	Ağaç dizileri, korular olan açık arazi
UPUPIDAE		
<i>Upupa epops</i>	İbibik	Step, çalı ve bahçeler
PICIDAE		
<i>Picus viridis</i>	Yeşil ağaçkakan	Orman, çalılık
<i>Dendrocopus minor</i>	Küçük ağaçkakan	
PARIDAE		
<i>Parus ater</i>	Çam baştankarası	Çam ormanları
<i>Parus major</i>	Baştankara	Çam ormanları
CORVIDAE		
<i>Coleus monedula</i>	Cüce karga	Seyrek ormanlar, bahçeler
<i>Corvus frugilegus</i>	Ekin kargası	Küçük koruluklar, yol boyu ağaçlar
<i>Corvus corax</i>	Karakarga	Az çok açık arazi, dağlar
<i>Corvus corone cornix</i>	Leş kargası	Tarım alanlarına yakın açıklıklar
<i>Pica pica</i>	Saksağan	Tek tük ağaç ve çalılar olan açık arazi
STURNIDAE		
<i>Sturnus vulgaris</i>	Sığırcık	Hertürlü ağaçlıklar, parklar, bahçeler
FRINGILLIDAE		
<i>Carduelis spinus</i>	Sakakuşu	İbrelî ormanlar
<i>Carduelis carduelis</i>	Saka	Süs ve meyve bahçeleri
<i>Carduelis chloris</i>	Florya, yelve kuşu	Bahçeler, parklar, orman kenarları
CHARADRIIDAE		
<i>Charadrius dubius</i>	Kolyeli küçük yağmur kuşu	Suya yakın açıklık
LARIDAE		
<i>Larus ridibundus</i>	Karabaş martı	Deniz
CUCULIDAE		
<i>Cuculus canorus</i>	Gugukkuşu	Ormanlar, ağaç ve çitler bulunan açık arazi
PASSERIDAE		
<i>Passer domesticus</i>	Ev serçesi	İnsan yerleşimleri
PHASINIDAE		
<i>Coturnix coturnix</i>	Bıldırcın	
<i>Alectoris chukar</i>	Kınalı keklik	
<i>Phasianus colchicus</i>	Sülün	
SCOLOPACIDAE		
<i>Scolopax rusticola</i>	Çulluk	
FOLCONNIDAE		
<i>Falco eleonora</i>	Kara doğan	
<i>Falco subbuteo</i>	Delice doğan	
ACCIPITRIDAE		
<i>Buteo buteo</i>	Şahin	
CICONIDAE		
<i>Ciconia ciconia</i>	Ak leylek	
<i>Ciconia nigra</i>	Kara leylek	
STRIGDAE		
<i>Bubo bubo</i>	Buhu	
<i>Otus scops</i>	Cüce baykuş	
<i>Athena noctua</i>	Kukumav	
<i>Strix aluco</i>	Alaca baykuş	

TURDIDAE		
Cercotrichas galactotes	Kızıl çalı bülbülü	
Turdus merula	Kara tavuk	
Turdus pilaris	Ardıç	
MAMALIA		
CANIDAE		
Vulpes vulpes	Tilki	Her yerde
Canis lupus	Kurt	
Canis aureus	Çakal	
CERVIDAE		
Capreolus capreolus	Karaca	
GLIRIDAE		
Dryomys nitedula	Ağaç yediuyuru	
Myomimus roachi	Fare benzeri yediuyur	
HYSTRIDAE		
Hystrix cristata	Oklu kirpi	Step, açıklık
LEPORIDAE		
Lepus europoeus	Yabani tavşan	
MURIDAE		
Mus musculus	Ev faresi	Yerleşim yerleri
Rattus rattus	Sıçan	Yerleşime yakın
Apodemus sylvaticus	Orman faresi	
TALPIDAE		
Talpa europeus	Köstebek	Orman ve step
MUSTELIDAE		
Mustela nivalis	Gelincik	Orman kenarı, çalılık ve fundalıklar
Meles meles	Porsuk	Ağaçlık, kayalık, çayırlar
Martes martes	Ağaç sansarı	
URSIDAE		
Ursus arctos	Boz ayı	
SUIDAE		
Sus scrofa	Yabani domuz	
SCIUDAE		
Sciurus vulgaris	Sincap	

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

D.3.1. Ormanlar

İlimiz sınırlarındaki orman alanları aşağıda Çizelge D.3'te verilmektedir.

Çizelge D.3 – Antalya ilinin orman alanları

İşletme Müdürlükleri	Normal Orman	Bozuk Orman	Toplam Orman Alanı	Ormansız Alan	Genel Alan
Kaş	58.305,5	56.474,5	114.780	57.177,5	171.957,5
Finike	32.140	49.945,5	82.085,5	35.710	117.795,5
Kumluca	39.028,5	18.601,5	57.630	45.082	102.712
Elmalı	20.288,4	30.638,8	50.927,2	130.295,2	181.212,4
Korkuteli	28.411,8	62.255,4	90.667,2	154.094	244.761,2
Antalya	72.084,2	68.280,3	140.364,5	104.627,5	244.992
Serik	44.444	18.644	63.088	61.766,5	124.854,5
Taşağil	64.984,6	39.706	104.204,6	44.069,4	148.274
Manavgat	38.140,5	13.530,3	51.670,8	38.456,3	90.127,1
Akseki	72.231,9	95.974,1	168.278	57.221,1	225.894,2
Gündoğmuş	26.072,9	22.436,7	48.509,6	70.215,3	118.724,9
Alanya	70.943,7	37.142,4	108.086,1	70.138,3	178.224,4
Gazipaşa	34.187,1	27.222,9	61.410	48.694,3	110.104,3

D.3.2.Milli Parklar

Antalya ili sınırları içerisinde 5 adet Milli Park, 3 adet Tabiat Parkı, 3 adet Tabiat Koruma Alanı, 9 adet Tabiat Anıtı, 8 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, 4 adet Örnek Avlak Sahası, 1 adet Devlet Avlağı, 1 adet Genel Avlak, 7 adet Deniz Kaplumbağası Üreme Kumsalı bulunmaktadır.

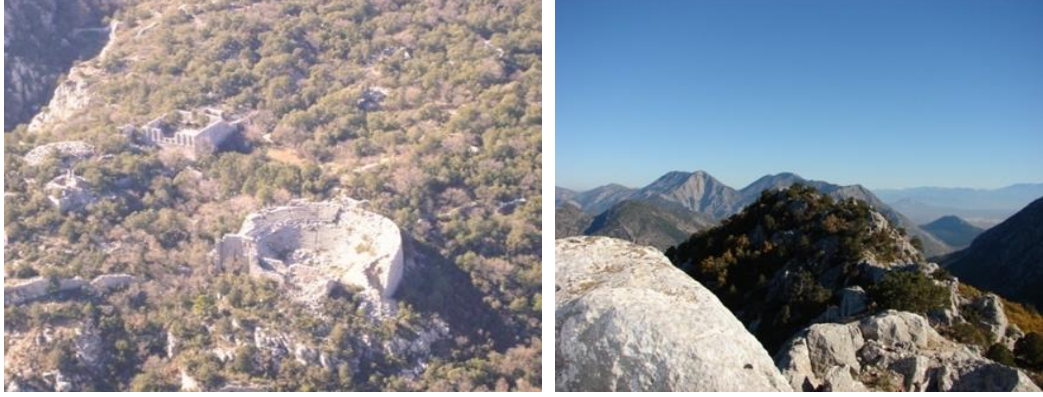
Çizelge D.4 – Antalya ilinde bulunan milli parklar.

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (ha)
Milli Park	Güllük Dağı (Termessos) Milli Parkı	1970	6.702
Milli Park	Köprülü Kanyon Milli Parkı	1973	36.614
Milli Park	Altınbeşik Milli Parkı	1994	1.156
Milli Park	Saklıkent Milli Parkı	1996	1.643 (1556 ha. Antalya ili sınırları içerisinde, 87 ha.'ı Muğla ili sınırları içerisindedir.)
Milli Park	Beydağları Sahil Milli Parkı		31.018

3.2.1 Güllük Dağı (Termessos) Milli Parkı

Bakanlar Kurulunun 03.11.1970 tarihli Olur'u ile kurulmuştur. Alanı, 6.702 ha dır. Milli Park içinde, ziyaretçi merkezi, Günöbirlik kullanım alanı, 1 adet Restoran ve Termessos Antik kenti mevcuttur. Antalya ilinin 25 km kuzey-batısında, Güllük dağı ve çevresinde kurulmuştur. Her yıl büyük çoğunluğu yabancı olmak üzere yaklaşık 30.000 turist Milli Parkı ziyaret etmektedir. Ana Kaynak Değerleri; Termessos Antik Şehri, Zengin Biyolojik

çeşitlilik ve Jeolojik oluşumlar (Mecene Kanyonu) dır. UDGP vardır. Restoran işletmeciliği Özel Şirket tarafından yapılmaktadır.

3.2.2. Köprülü Kanyon Milli Parkı

Manavgat ve Serik ilçe sınırları içerisinde olup, Bakanlar Kurulunun 12.12.1973 tarihli Olur'u ile kurulmuştur. Alanı; 36,614 Ha.dır. Rafting amacıyla her yıl 500.000 kişi alana gelmektedir. UDGP vardır. UDGP Milli Park ilanından önce yapılmıştır. UDGP Revize çalışmaları devam etmektedir.

3.2.3. Altınbeşik Mağarası Milli Parkı

Bakanlar Kurulunun 31.08.1994 tarihli Olur'u ile milli park ilan edilmiş olup alanı 1.156 Ha. dır. Milli Park Antalya ili , İbradı ilçesi , Ürünlü köyü hudutları içerisindedir. Altınbeşik Mağarası Milli Parkının kaynak değerini mağara oluşturmaktadır. Giriş kontrol kulübesi, yöresel mimari içerikli yürüyüş yolu, ziyaretçi dinlenme platformu mevcuttur. UDGP ihalesi 2010 yılında yapılmış olup, Onay aşamasındadır. Altınbeşik Mağarası Milli Parkının saha girişi, WC, Satış Stantları ve Genel Saha Temizliği işi protokol ile İbradı Belediye Başkanlığı ve Ürünlü Köyü Muhtarlığına 10 yıllığına verilmiştir.

3.2.4.Saklı Kent Milli Parkı

Kaş ilçesi sınırları içinde olup Bakanlar Kurulunun 28.05.1996 tarihli Olur'u ile kurulmuştur. 14.11.2009 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan yeni düzenleme ile Alanı 1.643 ha olup, 1.556 ha'ı Antalya il sınırları içerisinde, 87 ha'ı Muğla sınırları içerisindeydir. Milli Park'ın ana kaynak değeri Saklıkent Kanyonudur. Muğla İl özel idaresi tarafından işletilmektedir.

3.2.5. Beydağları Sahil Milli Parkı

1972 tarihinde Antalya ili Kemer ilçesi sınırları içinde bulunan doğal ve tarihi güzelliklerin korunması için sit alanı olarak korunmaya alınan bölgedir. Milli Park Antalya-Kemer-Kumluca Devlet Karayolu kısmen sahilden, kısmen de içeriden boydan boya kateder.

D.4. Çayır ve Mera

Çizelge D.5 - Antalya İli 4342 Sayılı Mera Kanununa Göre Mera/Yaylak/Kışlak/ Umuma Ait Otlak ve Çayır-Tespit-Tahdit-Tahsis ve Islah Çalışmaları

	Mahalle Sayısı	Alan (Ha)
Tespit yapılan alan	418	174.680
Tahdit yapılan alan	155	48.990
Tahsis yapılan alan	5	7.070
Islah yapılan proje alanı (9)	12	4.132
Islahı tamamlanan alan	6	2.011

D.5. Sulak Alanlar

17 Mayıs 2005 tarih ve 25818 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği ve Ülkemizin de taraf olduğu Ramsar Sözleşmesi çerçevesinde Şube Müdürlüğümüz faaliyet alanında bulunan Sulak Alanlarda koruma amaçlı çalışmalar devam etmekte olup, Şube Müdürlüğümüz faaliyet alanında bulunan önemli sulak alanlarımız;

- Avlan gölü
- Titreyen Göl
- Patara kıyı ekosistemleri
- Demre Dalyanı
- Acısu Gölü (Belek ÖÇK)
- Kırkgöz

Antalya İlinde 4 adet Sulak Alan bulunmaktadır.

Çizelge D.6 – Antalya ilinde bulunan sulak alanlar

KORUMA STATÜSÜ	ADI	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (ha)
Sulak alan	Aksu Deltası	16.500
Sulak alan	Avlan Gölü	850
Sulak alan	Oluk Köprü Kaynakları	20.000
Sulak alan	Patara Kıyı Ekosistemleri	11.910

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan 3 adet Tabiat Parkı mevcuttur.

Çizelge D.7– İlimiz sınırları içerisindeki Tabiat Parkları

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ (ha)	PLAN DURUMU
Tabiat Park	İncekum Tabiat Parkı	08.12.2006	27,1	Onaylı plan mevcuttur
Tabiat Park	Kurşunlu Şelalesi Tabiat Parkı	21.05.1991	586,5	Onaylı plan mevcuttur
Tabiat Park	Mavikent Tabiat Parkı	30.06.2009	42,0	Onaylı plan mevcuttur

D.6.1.1 İncekum Tabiat Parkı

Bakanlığımızca 08.12.2006 tarihinde ilan edilmiştir. Alanı, 27,1 Ha. dır. Tabiat Parkı ilan edilmeden önce Mesire yeri olarak kullanılmıştır. Kaynak değerleri; Deniz ve Orman ekosistemidir. UDGP vardır. İncekum-1 ve İncekum-2 Özel şirket tarafından işletilmektedir.

D.6.1.2. Kurşunlu Şelalesi Tabiat Parkı

21.05.1991 tarihinde ilan edilmiş olup, Alanı 600 ha'dır. Ana Kaynak Değeri Şelaledir. Giriş kontrol ünitesi, Otoparkı, satış büfeleri, Cafe, Gününbirlik kullanım alanı ve yürüyüş yolları mevcuttur. UDGP ihalesi 2009 da yapılmış olup, Onay aşamasındadır. İdaremiz tarafından işletilmektedir. Yıllık ziyaretçi sayısı yaklaşık 350.000 kişidir.

D.6.1.3. Mavikent Tabiat Parkı

Bakanlığımızın 30.06.2009 tarihli Olur'u ile ilan edilmiştir. Alanı 42,5 ha'dır Tabiat Parkı ilan edilmeden önce mesire yeri olarak kullanılmıştır. UDGP vardır. 13.05.2008 tarihinde yapılan ihale sonucunda işletmeciliği özel bir firmaya 10+19 yıllığına verilmiştir.

D.6.2. Tabiat Anıtı

İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan ve koruma statüsünde olan tabiat anıtları şu şekildedir.

Çizelge D.8- İlimiz sınırları içerisindeki tabiat anıtları

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ
Tabiat anıtı	Aslan Ardıcı	21.04.1995	1725 (yıl)
Tabiat anıtı	Gedelma Çınarı	06.05.2003	-
Tabiat anıtı	Dibek Sediri (Ambar Katran)	13.09.2002	1700 (yıl)
Tabiat anıtı	Karamık Köyü Sediri (Katil Sedir)	21.04.1995	500 (yıl)
Tabiat anıtı	Kızılağaç Köyü Lübnan Sediri	21.02.1995	1525 (yıl)
Tabiat anıtı	Koca Sedir	13.09.2002	1085 (yıl)
Tabiat anıtı	Kocakatran Lübnan Sediri	21.02.1995	2025 (yıl)
Tabiat anıtı	Koç Sedir	21.02.1995	663 (yıl)
Tabiat anıtı	Şah Ardıç	21.02.1995	825 (yıl)

D.6.3. Tabiat Tabiatı Koruma Alanı

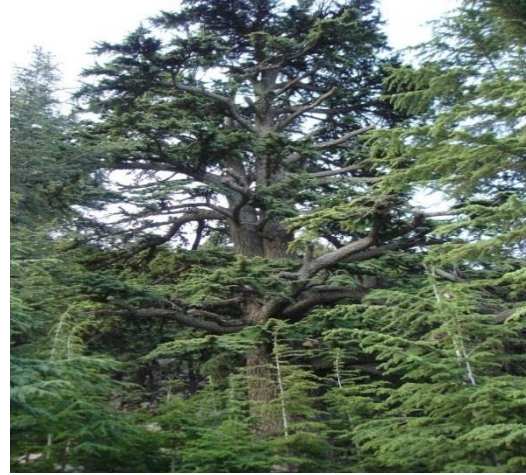
İlimiz sınırları içerisinde ilan edilmiş bulunan ve koruma statüsünde olan tabiat koruma alanları 3 adet olup, aşağıda verilmiştir.

Çizelge D.9- İlimiz sınırları içerisindeki Tabiat Koruma Alanları

KORUMA STATÜSÜ	ADI	İLAN TARİHİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ
Tabiatı koruma alanı	Alacadağ Tabiatı Koruma Alanı	01.10.1990	427 ha
Tabiatı koruma alanı	Çığlıkara Tabiatı Koruma Alanı	05.07.1991	15.889 ha
Tabiatı koruma alanı	Dibek Tabiatı Koruma Alanı	31.12.1993	550 ha

D.6.3.1. Alacadağ Tabiatı Koruma Alanı;

Finike ilçesi sınırları içerisinde olup, 01.10.1990 yılında kurulmuştur. Alanı 427 ha'dır. Nadir orman ağacı türlerinin yer aldığı yirmiden fazla ağaç türüne sahip oluşu, bozulmamış doğal dokusu ve anıt ağaçların mevcudiyeti ile nadir bulunan ekosistemlerdendir.

D.6.3.2. Çığlıkara Tabiat Koruma Alanı;

Elmalı ilçesi sınırları içerisinde olup, 05.07.1991 yılında kurulmuştur. Alanı, 15.889 ha'dır. Önemli bir orman ağacı olan Sedir'in optimum yayılış alanıdır. Alanda aralarında endemik türlerin de bulunduğu 400'e yakın bitki türü vardır. İçerisinde 7 adet tescil edilmiş anıt ağaç oluşu ve eşsiz bir ekosistem özelliği göstermesiyle önem kazanmaktadır.

D.6.3.3.Dibek Tabiat Koruma Alanı

Kumluca ilçesi sınırları içerisinde olup, 31.12.1993 yılında kurulmuştur. Alanı 550 ha'dır. Anıt ağaç özelliğine sahip sedir meşçeresi ihtiva eden doğal özellikleri bozulmamış bir orman ekosistemidir.

D.6.4.Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

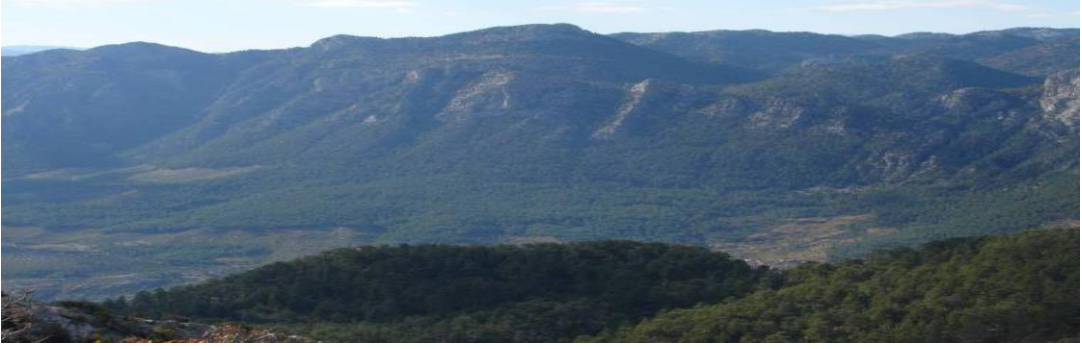
İlimizde bulunan yaban hayatı geliştirme sahaları Çizelge D.8'de verilmektedir.

Çizelge D.10- İlimiz sınırları içerisindeki Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

KORUMA STATÜSÜ	ADI	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ
Yaban hayatı geliştirme sahası	Dim Çayı YHGS	52.655
Yaban hayatı geliştirme sahası	Düzlerçamı YHGS	28.972
Yaban hayatı geliştirme sahası	Gidengemez Dağları YHGS	16.134
Yaban hayatı geliştirme sahası	Gündoğmuş YHGS	8.404 ha
Yaban hayatı geliştirme sahası	Kıbrıs Çayı YHGS	3.558 ha
Yaban hayatı geliştirme sahası	Sivridağ YHGS	8.127 ha
Yaban hayatı geliştirme sahası	Üzümdere YHGS	18.462 ha
Yaban hayatı geliştirme sahası	Sarıkaya-Akdağ YHGS	40.398

D.6.4.1.Dim Çayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Alanya ilçesi sınırları içerisinde olup, alanı 52,655 ha'dır. Ana türü dağ keçisidir. Diğer türler domuz, tavşan, tilki ve sansar. Yönetim ve Geliştirme Planı vardır.

D.6.4.2.Düzlerçamı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Antalya Merkezine 5 km mesafede olup, alanı 28,972 ha'dır. Ana türü alageyik ve dağ keçisidir. Diğer türler domuz, tavşan, tilki, sansar, vaşak, karakulak ve kekliktir. Yönetim ve Geliştirme Planı vardır.

D.6.4.3.Gidengelmaz Dağları Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Akseki ilçesi sınırları içerisinde olup, alanı 16,134 ha'dır. Ana türü dağ keçisidir. Diğer türler ayı domuz, tavşan, tilki ve porsuktur.

D.6.4.4.Gündoğmuş Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Gündoğmuş ilçesi sınırları içerisinde olup, alanı 8.404 ha'dır. Ana türü dağ keçisidir. Diğer türler domuz, tavşan, tilki ve sansardır. Yönetim ve Gelişme Planı yapılması için hızlı alan değerlendirmesi yapıldı.

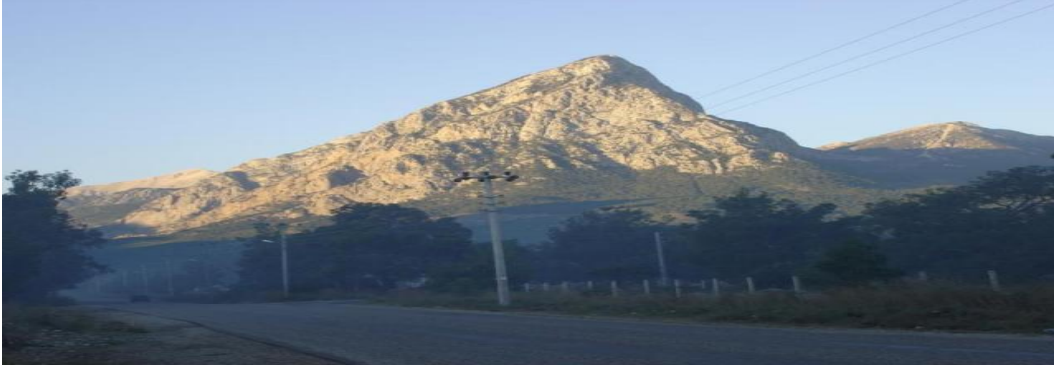
D.6.4.5. Kıbrıs Çayı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Kaş ilçesi sınırları içerisinde olup, alanı 3.558 ha'dır. Ana türü dağ keçisidir. Diğer türler domuz, tavşan, tilki, sansar ve porsuktur. Yönetim ve Gelişme Planı yapılması için hızlı alan değerlendirmesi yapım aşamasındadır.

D.6.4.6. Sivridağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

Antalya Merkez köyleri sınırları içerisinde olup, alanı 8.127 ha'dır. Ana türü dağ keçisidir. Diğer türler domuz, tavşan, tilki, sansar ve kekliktir. Yönetim ve Gelişme Planı vardır.

D.6.4.7.Üzümdere Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

İbradı ilçesi sınırları içerisinde olup, alanı 18,462 ha'dır. Ana türü dağ keçisidir. Diğer türler tavşan, sansar ve kekliktir. Yönetim ve Gelişme Planı vardır.

D.6.5.Deniz Kaplumbağası Üreme Alanı

Çizelge D.11– İlimiz sınırları içerisindeki Deniz Kaplumbağası Üreme Alanları

ÇALIŞMA KONUSU	ADI	UZUNLUĞU (km)	STATÜSÜ	MÜLKİYET DURUMU
Deniz kaplumbağası üreme alanı	Kale	8,5 km	2009/10 Sayılı genelgede yer alan Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı	Kıyı kanunu hazine arazisi
Deniz kaplumbağası üreme alanı	Kumluca	14 km	2009/10 Sayılı genelgede yer alan Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı	Kıyı kanunu hazine arazisi
Deniz kaplumbağası üreme alanı	Çıralı	3,2 km	2009/10 Sayılı genelgede yer alan Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı	Kıyı kanunu hazine arazisi
Deniz kaplumbağası üreme alanı	Tekirova	3,7 km	2009/10 Sayılı genelgede yer alan Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı	Kıyı kanunu hazine arazisi
Deniz kaplumbağası üreme alanı	Belek	29,5 (Aksu'dan Acısu'ya kadar 14.5-15 km.si Müdürlüğümüzün, geri kalanı ÖÇK sınırları içerisinde)	2009/10 Sayılı genelgede yer alan Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı	Kıyı kanunu hazine arazisi
Deniz kaplumbağası üreme alanı	Kızılot	16,1	2009/10 Sayılı genelgede yer alan Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı	Kıyı kanunu hazine arazisi
Deniz kaplumbağası üreme alanı	Demirtaş	7,8	2009/10 Sayılı genelgede yer alan Deniz Kaplumbağası Yuvalama Alanı	Kıyı kanunu hazine arazisi

D.7.Mağaralar

Antalya il sınırları içinde 23 tane mağara bulunmaktadır. Bunlar;

- Altınbeşik Mağarası,
- Damlataş Mağarası,
- Zeyintaşı Mağarası,
- Karain Mağarası,
- Konakaltı Mağarası,
- Küçükdipsiz Mağarası,
- Papazkayası Mağarası,
- Yerköprü Mağarası,
- Gürleyik Mağarası,
- Kocadüden Mağarası,
- Oruç Düdeni Mağarası,
- Dim (Gavurini) Mağarası,
- Beldibi Mağarası ,
- Büyük Dipsiz Mağarası,
- Derya Mağarası,
- Çimeniçi Mağarası,
- Mahrumçalı Mağarası,
- Molladeligi Mağarası,
- Kocain Mağarası,
- Peynirdeliği Mağarası,
- Tilkiler Mağarası,
- Aslanlı (Yaren) Mağarası,
- Geyikbayırı Mağarası ‘dır.

D.8. Sonuç ve Değerlendirme

Antalya ili sınırları içerisinde 5 adet Milli Park, 3 adet Tabiat Parkı, 3 adet Tabiat Koruma Alanı, 9 adet Tabiat Anıtı, 8 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, 4 adet Örnek Avlak Sahası, 1adet Devlet Avlağı, 1 adet Genel Avlak, 7 adet Deniz Kaplumbağası Üreme Kumsalı bulunmaktadır. Ayrıca 51 Tabiat Varlığı (anıt ağaç ve mağara), 4 Özel Çevre Koruma Bölgesi 52 adet Doğal Sit Alanı bulunmaktadır.

Kaynaklar

1. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Antalya DKMP 6.Bölge Müdürlüğü web sitesi
2. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü TVK Şube Müdürlüğü-ANTALYA

E. ARAZİ KULLANIMI

Antalya ili oldukça dağlık bir coğrafyada yer alması nedeniyle toplam arazinin ancak %20,8'inde tarım yapılabilir. Bu engebeli topografya içinde etkin ve sürdürülebilir tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi, verimliliğin artırılması, mevcut tarım arazilerinin Arazi Kullanma Yetenek Sınıfları'na (AKKS) göre değerlendirilmesi ile mümkün olabilecektir.

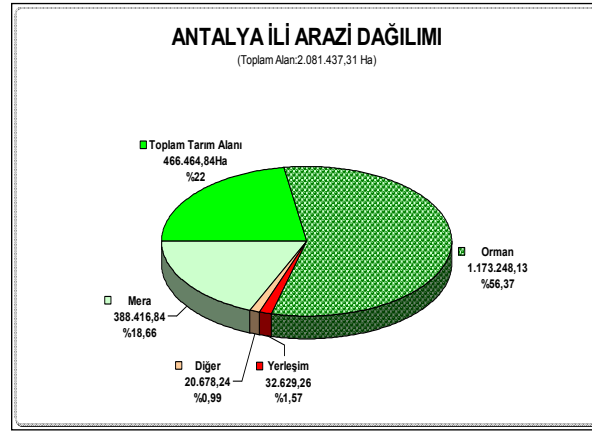
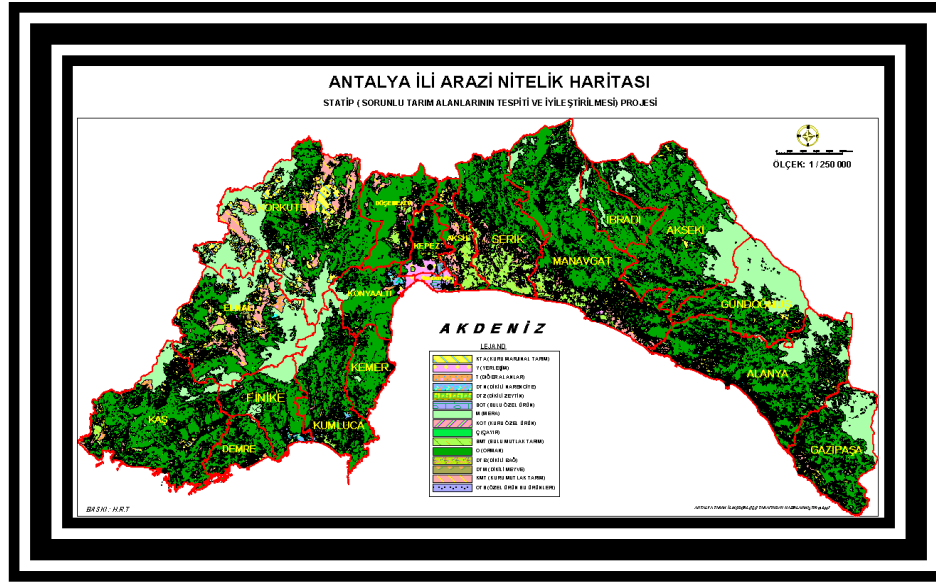
Topraklarımız tarımsal üretimin temel aracı olduğundan kullanım yeteneklerine göre işlenmesi ve bu toprakların özürlerine uygun bitkisel üretim yapılması bizim için olduğu kadar gelecek kuşaklarımız için de önemlidir.

Gerek etüdlere, gerekse alınan numunelerin laboratuvarında analizleri sonucu tesbit edilen toprak özelliklerinin çeşitli yönlerden değerlendirilip, derecelendirilmeleri yapılmaktadır. Çok değişik topraklar ve çeşitli kullanım amaçları olduğundan sınıflamalarda değişik amaçlarla yapılmaktadır. Bu sınıflamalardan biri olan Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıflaması, daha çok tarımsal amaçla yapılan bir sınıflamadır. Bu sınıflamaya göre 8 adet sınıf mevcut olup, bunlar aşağıda açıklanmıştır. İlk 4 sınıf arazi, iyi bir toprak idaresi altında, yöreye adapte olmuş tarla bitkileri ile orman-mera ve çayır bitkilerini iyi bir şekilde yetiştirmeye müsaittir. VI. ve VII. Sınıflarda toprak ve su koruma önlemleri alınması koşuluyla bazı özel bitkilerde yetiştirilebilir. VIII. Sınıf arazi çok etkin ve pahalı ıslah çalışmaları ile üretime alınabilirse de mevcut piyasa koşullarında elde edilecek ürün yatırım harcamalarını karşılayamaz.

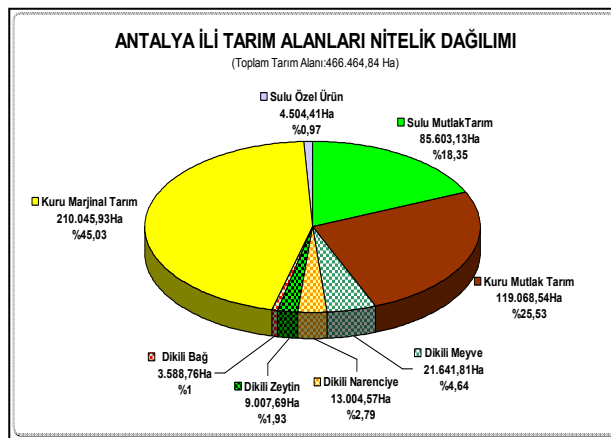
E.1. Arazi Kullanım Verileri

Ülkemizde yaklaşık 28,1 milyon hektar tarımda kullanılan arazi miktarı olmasına karşın, ekilebilir nitelikteki arazi miktarı 26,6 milyon hektardır. Ancak, mutlak ve potansiyel tarım alanları içinde tarımda kullanılmakta olan arazi miktarı ise yaklaşık 21,8 milyon hektardır. Antalya İli'nde toplam tarım arazisi 466.464,88 hektardır. Bu tarım alanlarının 137.350 hektarı sulanabilir arazi niteliğindedir.

Harita.E.1.Antalya Arazi Nitelik Haritası

Grafik E.1 - Antalya ilinde 2014 Yılı Arazi Kullanım Durumu (Antalya Tarım Gıda ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2014)

Grafik E.2 - Antalya ilinde 2014 Yılı Tarım Arazisi Kullanım Durumu (Antalya Tarım Gıda ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2014)

Çizelge E.1 – Antalya İli İlçeler Arazi Nitelik Dağılımı (Antalya Tarım Gıda ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, 2014)

ANTALYA İLİ İLÇELER ARAZİ NİTELİK DAĞILIMI																				
															İL YÜZÖLÇÜMÜ : 2,081,436.94 Ha					
															TARIM ALANI : 466,464.72 Ha					
No	İl Adı	İlçe adı	SMT	KMT	DTM	DTN	DTZ	DTB	KTA	STA	SOT	KOT	OTS	TOP.T.A	O	Y	T	M	Çayır	TOPLAM
1	ANTALYA	AKSEKI			113.03			1,344.21	16,287.87					17,745.11	135,756.49	729.35	397.39	44,510.05		199,138.39
2	ANTALYA	ALANYA	1,949.34	7,081.70	4,077.49	948.85	2.34	591.57	20,360.37					35,011.66	115,995.72	1,768.30	817.62	40,123.67		193,716.97
3	ANTALYA	DEMRE	1,295.31	763.86	38.22	329.14	373.69		3,010.06					5,810.28	28,799.98	268.58	1,025.69	1,553.09		37,457.62
4	ANTALYA	ELMALI	6,343.15	19,489.78	5,323.03			324.95	23,297.69					54,778.60	56,286.79	1,338.78	914.70	57,083.77		170,402.64
5	ANTALYA	FINIKE	1,994.32	337.06	353.36	3,219.76	21.70	24.11	4,466.72					10,417.03	44,926.98	600.08	160.09	15,322.81		71,426.99
6	ANTALYA	GAZİPAŞA	786.63	2,350.28	587.35		8.78	571.34	13,545.05					17,849.43	60,882.76	895.47	511.52	29,043.56		109,182.74
7	ANTALYA	GÜNDOĞMUŞ		217.47	523.23			36.74	9,261.50					10,038.94	42,875.36	487.20	447.77	53,443.39		107,292.66
8	ANTALYA	İBRADI			1.09			41.67	2,479.28					2,522.04	39,228.52	171.32	144.58	7,232.69		49,299.15
9	ANTALYA	KAŞ	2,663.43	3,298.03	3,231.50	0.28	3,588.54	482.59	23,180.10					36,444.47	119,531.73	1,354.31	4,325.69	17,003.29		178,659.49
10	ANTALYA	KEMER	512.23	771.39	47.24	1,253.51			1,398.22					3,982.59	34,252.32	545.34	354.50	2,860.45		41,995.20
11	ANTALYA	KORKUTELİ	6,400.01	32,755.86	5,009.22		0.52	154.73	40,615.43					84,935.77	93,256.10	1,865.69	671.40	73,159.57		253,888.53
12	ANTALYA	KUMLUCA	3,738.85	894.43	284.05	3,196.29	43.24		12,266.73					20,423.59	67,183.00	713.58	1,406.45	18,751.04		108,477.66
13	ANTALYA	MANAVGAT	13,613.80	18,793.42	440.53	300.99	408.73	4.28	18,333.65					51,895.40	149,134.80	2,640.35	3,701.48	22,506.51		229,878.54
14	ANTALYA	SERİK	25,847.90	13,731.62	496.52	180.38	89.18	12.57	8,891.25					49,249.42	65,113.12	2,415.07	1,299.11	2,709.67	0.00	120,786.39
15	ANTALYA	AKSU	13,392.57	7,519.52	503.18	207.41	86.96	0.00	3,541.02					25,250.66	14,346.08	1,280.75	1,194.55	28.47		42,100.51
16	ANTALYA	KEPEZ	870.05	2,269.42	58.72	220.20	3,016.89	0.00	3,653.36	0.00	1,511.50	0.00	0.00	11,600.14	14,831.63	5,811.81	778.56	0.00	0.00	33,022.14
17	ANTALYA	MURATPAŞA	572.80		10.47				1.72		2,772.90			3,357.89	422.80	5,249.40	231.90			9,261.99
18	ANTALYA	KONYAALTI	0.00	330.00	284.21	3,089.46	77.94	0.00	3,419.61	0.00	219.20	0.00	0.00	7,420.42	41,258.51	2,985.32	1,576.39	3,008.07	0.00	56,248.71
19	ANTALYA	DOŞEMEALTI	5,622.66	8,464.79	259.38	58.24	1,289.23	0.00	2,036.26	0.00	0.72	0.00	0.00	17,731.28	49,165.32	1,508.49	718.79	76.74	0.00	69,200.62
	İL TOPLAMI		85,603.05	119,068.63	21,641.82	13,004.51	9,007.74	3,588.76	210,045.89	0.00	4,504.32	0.00	0.00	466,464.72	1,173,248.01	32,629.19	20,678.18	388,416.84	0.00	2,081,436.94

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın 81 ilde uygulamış olduğu STATİP (Sorunlu Tarım Alanlarının Tespiti ve İyileştirilmesi Projesi) projesi 1. aşama çalışmaları sonucunda elde edilen arazi verileri kullanılmıştır.

E.1.2. ANTALYA İLİ TOPRAK YAPISI VE DAĞILIMLARI

E.1.2.1. Antalya İli Arazilerinin Büyük Toprak Grupları Dağılımı

İklim topoğrafya, ana madde, bitki örtüsü ve zamanın etkisiyle Antalya ilinde çeşitli üyük toprak grupları oluşmuştur. Büyük toprak gruplarının yanı sıra toprak örtüsünden ve profil gelişmesinden yoksun bazı arazi tipleri de görülmektedir. Antalya ilindeki toprak grupları ve dağılımı şöyledir:

E.1.2.1.1. Kırmızı Akdeniz Toprakları

Antalya havzasında en geniş sahayı 574.332 hektarlık alan ile kırmızı Akdeniz toprakları kaplar. Havzanın bilhassa Güney ve ortalarında yaygın olup, Kuzeyde Eğirdir gölünün güneyine kadar uzanır. Özellikle orta havzada geniş yayılım gösteren kırmızı-kahverengi Akdeniz toprakları ile birlik teşkil eder. Bu topraklar yer alüviyal ve kolüviyallerle kesilir.

Kırmızı Akdeniz topraklarının bulunduğu yerlerde yıllık ortalama yağış 800-1250 mm'dir. Bu sebeple profilde bir yıkanma mevcuttur. Bu toprakların ekseriyeti orman ve fundalık, çok az kısmı ise kuru ve sulu tarım, mera veya bağ-bahçe olarak kullanılmaktadır.

E.1.2.1.2.Kırmızı-Kahverengi Akdeniz Toprakları

Antalya ilinde 294.291 hektarlık alanı kaplayan bu topraklar özellikle orta havzada Eğirdir gölüne kadar toplu bir görünüm arzeder. Başta kahverengi orman toprakları olmak üzere birçok alüviyal ve koliviyallerle kesildiği gibi, kırmızı Akdeniz toprakları ile birlik teşkil eder. Bu toprakların bulunduğu yerlerde yıllık ortalama yağış 750-900 mm olup, kırmızı Akdeniz topraklarına nazaran biraz daha düşüktür. Buna rağmen, profilde yıkanmayı sağlayacak derecededir.

Kırmızı kahverengi Akdeniz topraklarının büyük kısmı orman, geri kalan az bir kısmı da fundalık olarak ve kuru tarımda kullanılmaktadır.

E.1.2.1.3.Kahverengi Orman Toprakları

Antalya havzasında ikinci olarak en büyük sahayı kapsarlar. Kapladığı 326.246 hektar alan ile büyük toprak grubudur. Havzanın Güney doğusunda Alanya'dan başlayarak Kuzey Batıya doğru Akdeniz toprakları ile rendzinalar arasında yer almaktadır. Bu toprakların bulunduğu yerlerde ortalama yağış bazen 1000 mm'ye erişmekte ise de esas olarak 600 mm civarındadır.

Bu toprakların tabii bitki örtüsü orman ağaç ve ağaççıklarıdır. Büyük çoğunluğu iyi kapalılıkta olan orman ve fundalık, geri kalan kısmı kuru tarım ve mera alanlarını teşkil eder.

E.1.2.1.4.Kestane Rengi Topraklar

Antalya havzasının önemli topraklarından biri olup 71.883 hektar alanı kaplamaktadır. Havzanın Batısındaki Korkuteli ile Kuzeyindeki Isparta ve Yalvaç civarında bulunan ondüleli ve hafif dalgalı coğrafyada geniş yayılım gösterir. Daha ziyade kolüviyal topraklarla birlikte bulunur. BU toprakların tabii bitki örtüsü esas olarak yıllık çeşitli otlar, ot-çalı karışığı, seyrek fundalıklar ve kısmen seyrek orman alanlarıdır.

E.1.2.1.5.Rendzina Toprakları

Antalya havzası sahil kuşağının önemli topraklarından biridir. İlde 51.458 hektarlık alanı kaplamaktadır. Antalya-Manavgat arasında ovanın yüksek meyilli araziye birleştiği yerlerdeki dalgalı ve ondüleli topografyada bilhassa kahverengi orman topraklarıyla birlikte bulunur. Tabii bitki örtüsü maki otsu ve kültürleridir. Çoğunlukla fundalık olan u topraklar kısmen kuru tarımda az olarak diğer şekillerde kullanılır.

E.1.2.1.6.Regosal Topraklar

Bu topraklar havzada pek az saha kaplayan topraklardır. 7.071 hektarlık bir alanı kaplarlar. Tabii bitki örtüsü yıllık ot türleri şeklindedir.

E.1.2.1.7.Yüksek Dağ – Çayır Toprakları

Antalya ilinde 957 hektarlık alanı kaplamaktadır. Havzanın bilhassa Güney-Doğusunda uzanan Akdağ silsilesinin 2.000 metreden daha yüksek olan bölgelerinde yer alır. Bu toprakların bulunduğu yerler orman hududunun daha yukarıları olduğundan tabii bitki örtüsü orman ve funda, sık çayır otları ve yer yer sazlıklardır.

E.1.2.1.8.Tuzlu – Alkali Topraklar

Antalya havzasında çok az bir yer kaplayan bu grup 876 hektarlık bir alanı kaplamakta, Antalya ovasında Serik ilçesinin denize yakın kısımlarında bulunmaktadır. Tuzluluk ve alkalilik kültür bitkisi yetiştirilmesine elvermeyecek derecede yüksektir. Bu sebeple saha yer yer koyu renkli çıplak alanlar arz eder. Bu topraklar üzerindeki meralar çok zayıf ve kalitesizdir.

E.1.2.1.9.Alüviyal Topraklar

Antalya havzasında büyük bir saha kaplamamakla beraber havza tarımında çok önemli yeri olan topraklar grubudur. 119.558 hektarlık alanı kaplamaktadır. Havzada esas olarak akarsular, kısmen de göllerin oluşturduğu bu topraklar zonaliteye sahip olmadığından havzanın her tarafında bulunur. Özel bir iklime ve tabii bitki örtüsüne sahip değildirler. Akarsuların oluşturduğu alüviyal topraklara havzanın ana drenaj ağını teşkil eden Aksu, Manavagat, Köprüçayı, Doyran, Alara, Korkuteli deresi, Onaç çayı, Kocaçay, Yalvaç çayı, Hoyran çayı ve Senirkent çayı ile bunların yan kolları boyunca uzanan ince uzun şeritler veya geniş ovalar halinde rastlanır. Bunlar havzayı esas olarak Kuzey-Güney, kısmen de Batı-Doğu yönünde katederler. Göllerin oluşturduğu alüviyaller ise havzanın Kuzeyindeki Eğirdir, Hoyran, Kovada ile Batısındaki Ketsel Gölünün eski yatakları halinde bulunur.

Antalya havzası alüvyonlarının büyük bir kısmı tuzsuzdur. Fazla olmamakla beraber tuzluluk ve alkalilik arzeden topraklara da rastlanır. Tuzluluk ve alkalilik genellikle bozuk drenaj arzeden sahalarda görülür. Havzanın esas olarak sahil bölgesi ve yukarı kısımdaki ovalık ünitesinde yer alan alüviyal topraklarda topografya düz veya düze yakındır.

Bu toprakların hemen hemen yarısında sulu tarım, diğer yarısında kuru tarım yapılmaktadır. Bu arada çok az da olsa funda, mera, çayır, bağ-bahçe gibi kullanma şekilleri de mevcuttur.

E.1.2.1.10.Hidromorfik – Alüviyal Topraklar

Antalya havzasında kötü drenaj şartlarının olduğu bölgelerde oluşan bu topraklar 1336 hektarlık alanı kaplamaktadır. Akarsular veya göller tarafından oluşturulmuşlardır. Bu toprakların en önemli karakteri, isminden de anlaşılacağı gibi her zaman yağ

olmalarıdır. Bu nedenle, genel olarak sürüm yoluyla tarıma elverişli değildir. Ancak dikkatli ve entansif tedbirlerle toprak yer yer işlenebilir. Taban suyu yüksektir ve yılın büyük kısmında toprak yüzeyinde göllenme hakimdir. Antalya havzasındaki bu toprakların üçte biri tuzluluk arzeder. Tabii meylin yetersizliği, iç bükey topografya, tuzlu taban sularının yükselmesi, taşkınlar veya buharlaşma sebebiyle ortaya çıkmaktadır.

E.1.2.1.11.Kolüviyal Topraklar

Antalya havzasında çok büyük saha kaplamamasına rağmen, havza tarımında önemli yeri olan diğer toprak grubudur. İde 51.339 hektarlık alanı kaplamaktadır. Bu toprakların ekseriyetinde sürülerek tarım yapılmaktadır. Kuru tarım, sulu tarım ve bağ-bahçe şeklinde kullanılmaktadırlar. Az miktarda çayır-mera, orman ve funda gibi diğer kullanma şekilleri de bulunur.

E.1.2.1.12.Kireçsiz Kahverengi Orman Toprakları

Üzerinde zayıf orman ve çalı örtüsü bulunan bu topraklar ileri derecede katmanlaşmış topraklardır. Antalya ilinde 220.078 hektarlık alanı kaplamaktadırlar.

E.1.2.1.13.Organik Topraklar

Organik topraklar Antalya 3078 hektarlık alanı kaplamaktadırlar. Rengi koyu gri, mavi veya yeşil olup, yaştır. Hava ile temas ettiğinde kahverengiye dönüşür.

E.1.2.1.14.Sahil Kumulu

Kıyı kumulları sahil şeridinde bulunur. Üzerinde çok az sayıda çalı ve ağaç barındırır. Antalya ili 4.491 hektarlık sahil kumuluna sahiptir.

E.1.2.1.15.Irmak Yatakları

Akarsu boylarında yeralan, yılın büyük kısmında su altında kalan taşlı-çakıllı ince şeritler olup 7.513 hektarlık bir alanı kaplamaktadır.

E.1.2.1.16.Alüviyal Sahil Bataklıkları

Deniz kıyısında yeralırlar. Deniz ve yüzey taşkınlarının etkisiyle devamlı yaş ya da bataklık durumunda olan topraklardır. Tarımsal değeri olmayan bu araziler Antalya ilinde 519 hektarlık bir alanı kaplamaktadır.

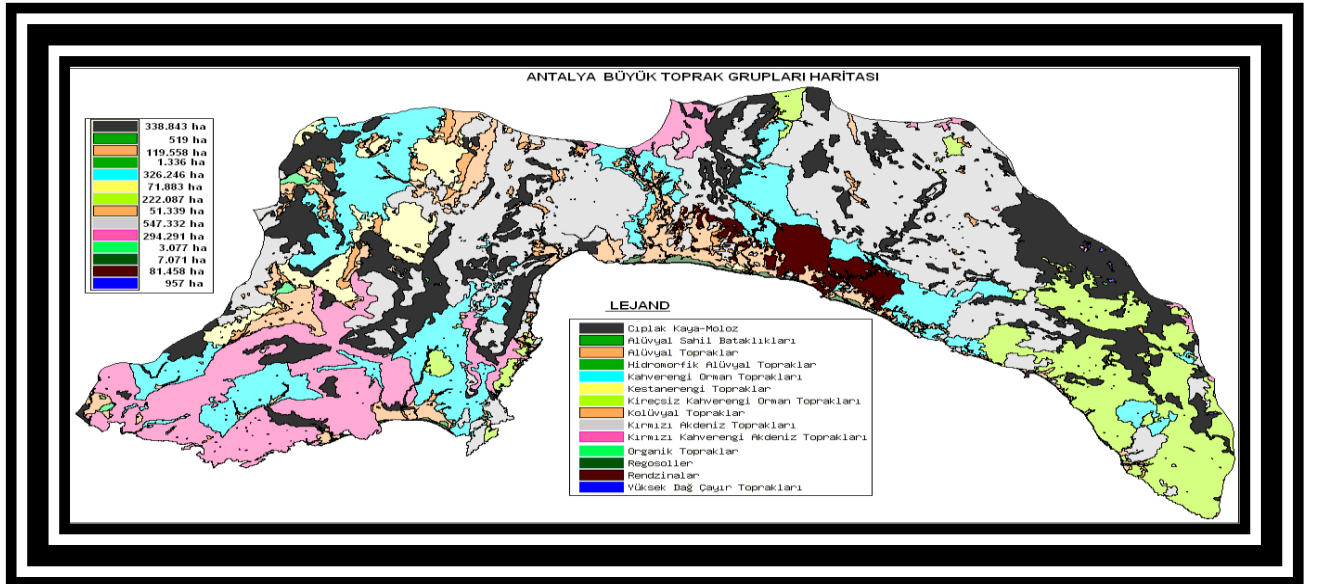
E.1.2.1.17.Çıplak Kaya ve Molozlar

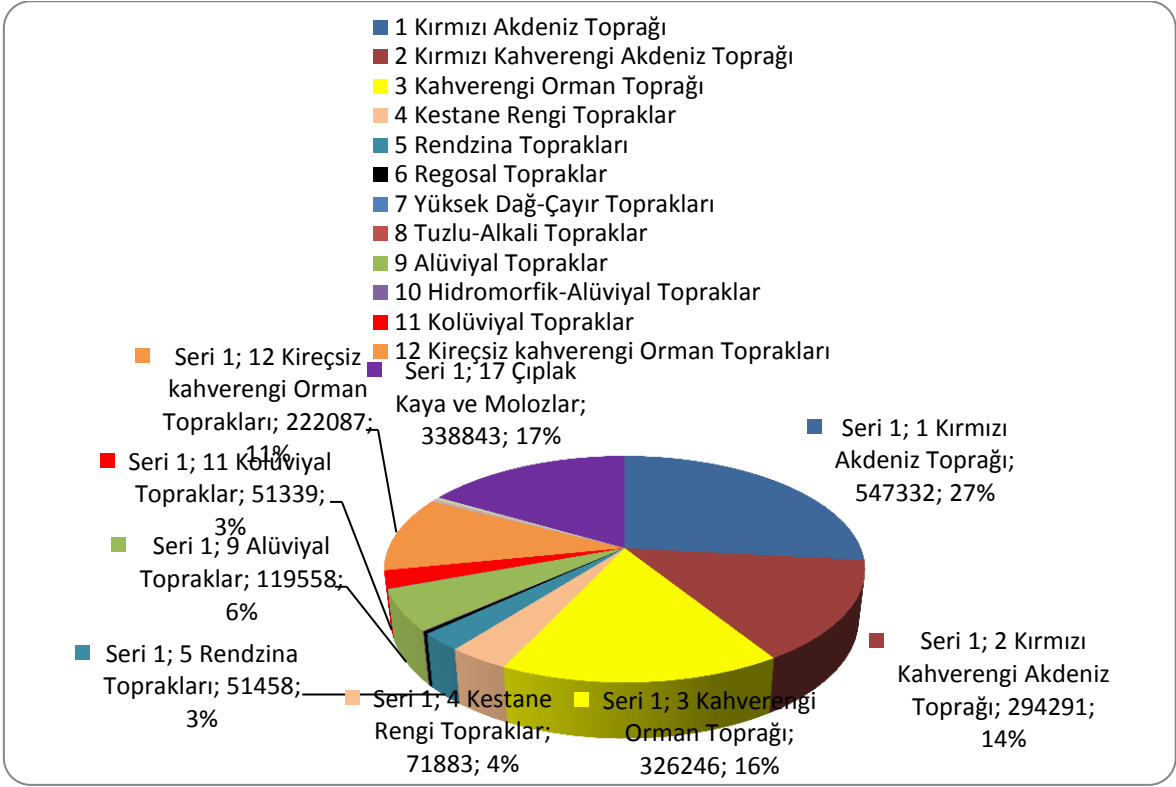
Çıplak kayalıklarda toprak örtüsü bulunmaz. Antalya ilinde 338.843 hektarlık oldukça büyük bir alanı kaplamaktadır.

Çizelge E.2 - Antalya İli Toprak Gruplarının Dağılımı (Kaynak, KHGM)

Sıra No:	Toprak Grubu Adı	Alan (ha)
1	Kırmızı Akdeniz Toprağı	547.332
2	Kırmızı Kahverengi Akdeniz Toprağı	294.291
3	Kahverengi Orman Toprağı	326.246
4	Kestane Rengi Topraklar	71.883
5	Rendzina Toprakları	51.458
6	Regosal Topraklar	7.071
7	Yüksek Dağ-Çayır Toprakları	957
8	Tuzlu-Alkali Topraklar	876
9	Alüviyal Topraklar	119.558
10	Hidromorfik-Alüviyal Topraklar	1.336
11	Kolüviyal Topraklar	51.339
12	Kireçsiz kahverengi Orman Toprakları	222.087
13	Organik Topraklar	3.077
14	Sahil Kumulu	4.491
15	Irmak Yatakları	7.513
16	Alüviyal Sahil Bataklıkları	519
17	Çıplak Kaya ve Molozlar	338.843
	TOPLAM	2.048.877

Harita.E.2.Büyük Toprak Grupları Haritası

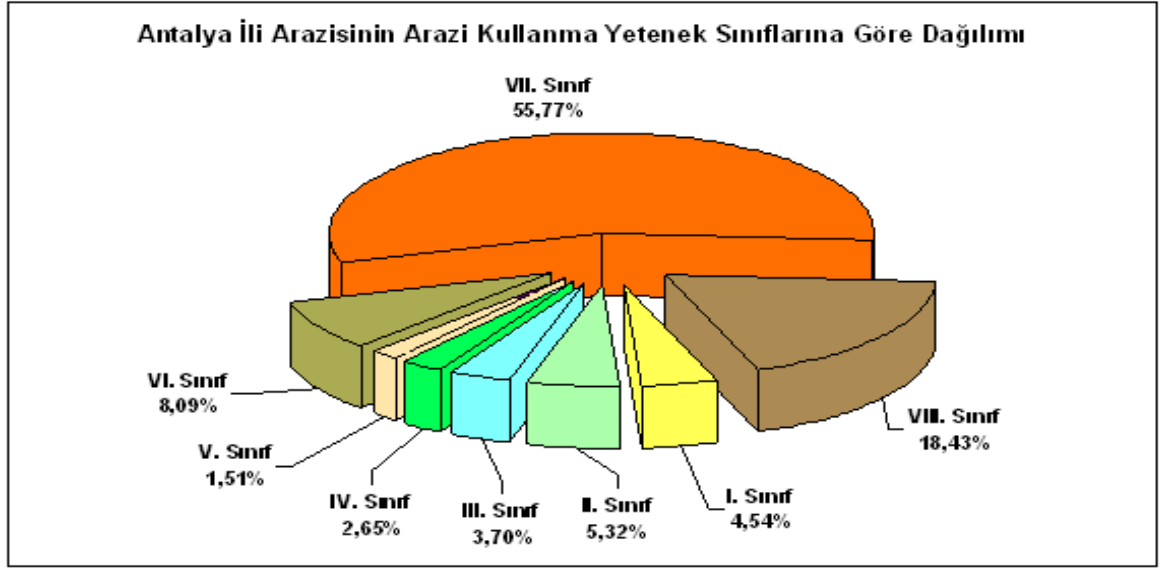

Grafik-E.3 Antalya İli Toprak Grupları Dağılımı

Çizelge E.3 - İlçelere Göre Arazi Sınıflarının Dağılımı (Ha) (Kaynak:KHGM)

İLÇELERE GÖRE ARAZİ SINIFLARININ DAĞILIMI (HA)													
ARAZİ SINIFLARI	İLÇELER												TOPLAM
	MERKEZ	AKSEKİ	ALANYA	ELMALI	FİNİKE	G.PAŞA	G.DOĞ.	KAŞ	K.ELİ	KUML.	MANAV.	SERİK	
I	19811	2206	1944	11223	1598	127	91	5930	28560	2329	5485	10608	89912
II	30157	7Ü04	4217	18876	1169	3488	1168	4072	19348	2624	13204	16439	121766
III	14590	2077	2678	4204	2624	1201	211	7227	17734	2512	9567	12357	76982
IV	4191	2344	2267	5636	834	1041	709	6809	12877	1593	12073	6234	56608
V	23828			128	110	81	103	887	733	331	1122	2128	29451
VI	12856	9186	20529	7143	2544	9573	13618	15056	11883	12341	36791	8111	159631
VII	98596	165925	95239	80899	51604	72571	72520	152354	116210	76541	122842	58287	1163588
VIII	39522	64829	27448	33799	5027	6355	46457	27323	37314	26823.	25439	18447	359010
Su yüzeyi	291	131	147			25	89		171		895	370	2119
TOPLAM	243842	253702	154469	161908	65510	94462	134966	219658	244830	125321	227418	132981	2059067

Grafik E.4 - Antalya İli Arazilerinin Kullanım Yetenek Sınıflarına Göre Dağılımı

İlin tarım yapılan arazisi 4.150.160 dekar olmasına rağmen, işlemeli tarıma uygun arazi toplamı 3.025.000 dekadır. İşlemeli tarıma uygun olmayan toplam 1.125.160 dekar arazide işlemeli tarım yapılmaktadır. Özürleri giderilebildiği takdirde büyük çoğunluğu I. ve II. sınıf arazi niteliği kazanabilecek 247.420 dekar V. sınıf arazi, halen tarım dışıdır.

Çizelge E. 4- İlçelere Göre Şimdiki Arazi Kullanım Dağılımı (Ha) (Kaynak, KHGM)

İLÇELERE GÖRE ŞİMDİKİ ARAZİ KULLANIMI DAĞILIMI (Ha)													
Kullanma şekli	Merkez	Akseki	Alanya	Elmalı	Finike	Gazipaşa	Gündoğmuş	Kaş	Korkuteli	Kumluca	Manavgat	Serik	TOPLAM
Kuru tarım (Nadaslı)	2858	11941	16550	33236	1519	8744	11889	17987	62087	123	3722	2103	172799
Kuru tarım (Nadassız)	26863	6761	2662		1435	4520	1229	773		13390	13045	14582	85260
Sulu Tarım	29542	541	1800	2009	1756	2508	291	3869	8494	2396	22629	28348	104183
Yetersiz Sulu Tarım	1711	151	990	146	70	1019		3486	1341	733	614	1393	11654
Bağ (Kuru)	120	826		398			142	121	121				1728
Bağ (sulu)									103				103
Bahçe (Kuru)		246							588				834
Bahçe (Sulu)	374			9952	110			1958	6226	263			18833
Zeytin	1201						153	8331			102	125	9912
Muz			1287			633							1920
Turunç	4422		2339		3802			1064		3802	279	262	15970
Çayır	1025	307	69	128	91	248	487	1178	927	331		159	4950
Mera	2019	4993	14671	25975	966	11228	6185	2855	32539	9936	949	17 08	114024
Orman	45645	131730	61892	23799	25789	42110	56996	73415	57160	56508	97853	45617	718514
Funda	53613	31246	24468	32466	24849	17019	11048	77298	37759	10742	47003	17250	384761
Milli Park	48816										23679	3032	30527
Yarlesim	2817	611	356	558	97	87	271	335	1462	227	450	92	8063
Az Yoğun Yerleşim	1730		79		77	53				31			1970
Turistik Alan	379		67		19					16	119		600
Sanayi Alanı	450												450
Hava Alanı	516												516
Diğer Araziler	19410	64218	27092	32941	4930	6268	46186	26988	35852	26823	16079	12540	319327
Su yüzeyi	291	131	147			25	89		171		895	370	2119
Toplam	243842	253702	154469	161908	65510	94462	134966	219658	244830	125321	227418	132981	2059067

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Antalya-Burdur Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı için Yürütmeyi Durdurma Kararı Verilmiş olup, plan notlarında değişiklik yapılmıştır.

İlk kez 03.09.2009 tarihinde onaylanan "Antalya-Burdur Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı plan notlarındaki değişiklik 16.09.2013 tarihinde Bakanlık Makamınının 14352 sayılı Olur'u ile onaylanmıştır.

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

İl Müdürlüğümüz İmar ve Planlama Şube Müdürlüğü konuyla ilgili değerlendirmeleri yapmaktadır.

Kaynaklar

Antalya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (2014)

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

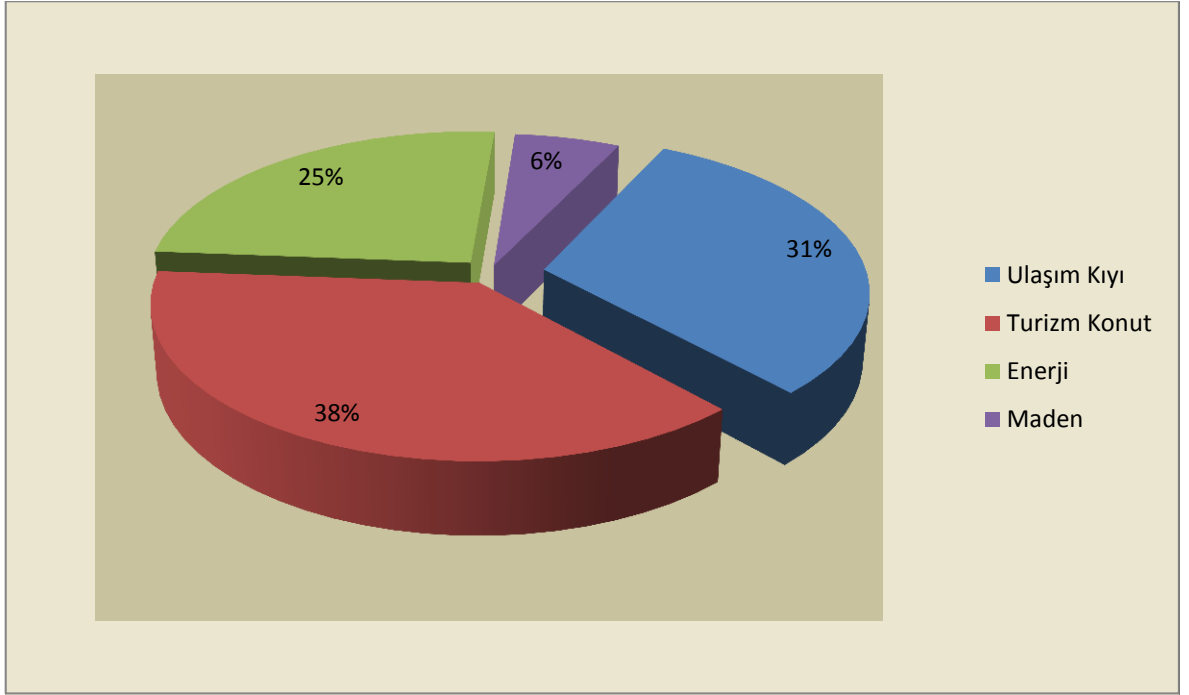
F.1. ÇED İşlemleri

2872 sayılı Çevre Kanunu'na istinaden 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirilmesi Yönetmeliği ile çevreyi doğrudan ya da dolaylı olarak, olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilecek proje konusu faaliyetlerin bütün çevresel etkilerinin bilimsel yöntemler ve tekniklerle irdelenmesi, bu irdellemelere göre olumsuz etkilerini önlemek ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirmek için alternatif çözümlerin belirlenmesine ilişkin teknik, idari hususlar ve uyulması gereken genel kurallar belirlenmiştir.

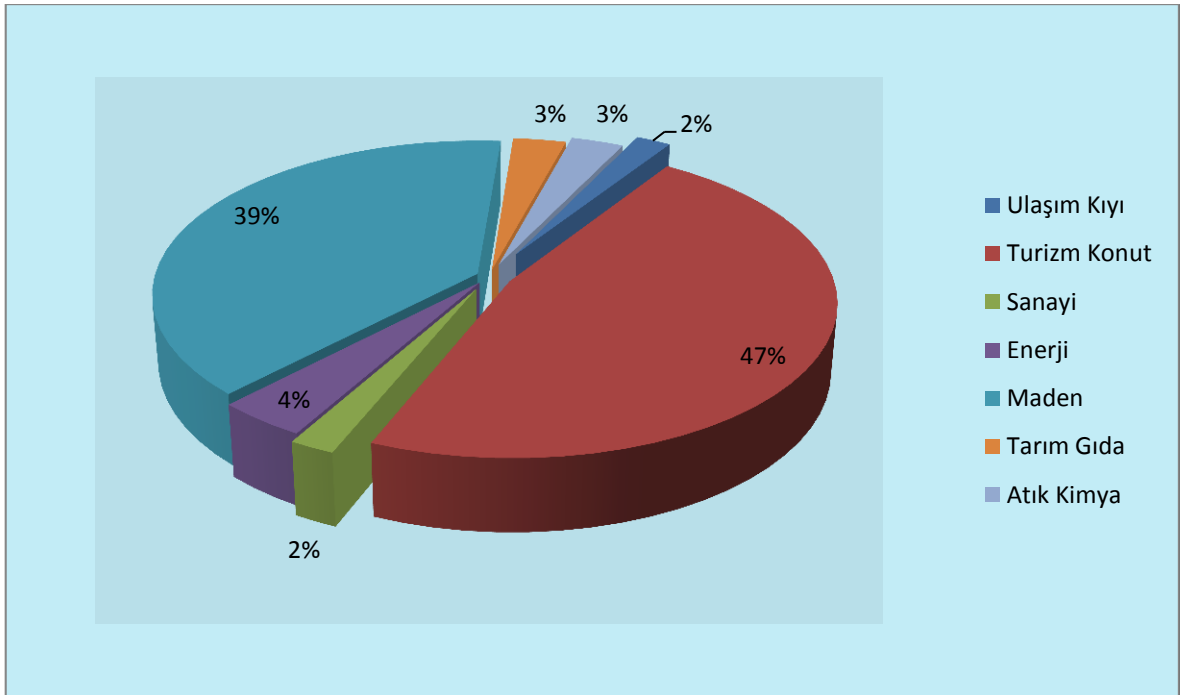
2014 yılı içerisinde “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” kapsamında İlimiz sınırları içerisinde; İl Müdürlüğümüz tarafından verilen “ÇED Gerekli Değildir” ve Bakanlığımız tarafından verilen “ÇED Olumlu” Kararları, sayıları ve bunların sektörel dağılımları verilmiştir.

Çizelge F.1 – Antalya İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı (Antalya ÇŞİM, 2014)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	67	7	3	5	5	4	79	170
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	1	4	-	-	-	5	6	16

Grafik F.1 – Antalya İlinde 2014 Yılında ÇED Olumlu Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (Antalya ÇŞİM, 2014)

Grafik F.2 – Antalya İlinde 2014 Yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı Verilen Projelerin Sektörel Dağılımı (Antalya ÇŞİM, 2014)

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

29 Nisan 2009 tarih ve 27214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01.04.2010 tarihinde yürürlüğe giren Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik ile; konu bazlı izin sisteminden bütüncül Çevre İzni uygulamasına geçilmiş ve Çevre İzni veya Çevre İzin ve Lisansı (e-Çevre İzinleri) için başvuruların yapılması ve değerlendirilmesi aşamalarını içeren web tabanlı bir sistem uygulamaya konulmuş olup söz konusu yönetmelik 10.09.2014 tarih ve 29115 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin 01/11/2014 tarihinde yürürlüğe girmesi ile mülga olmuştur.

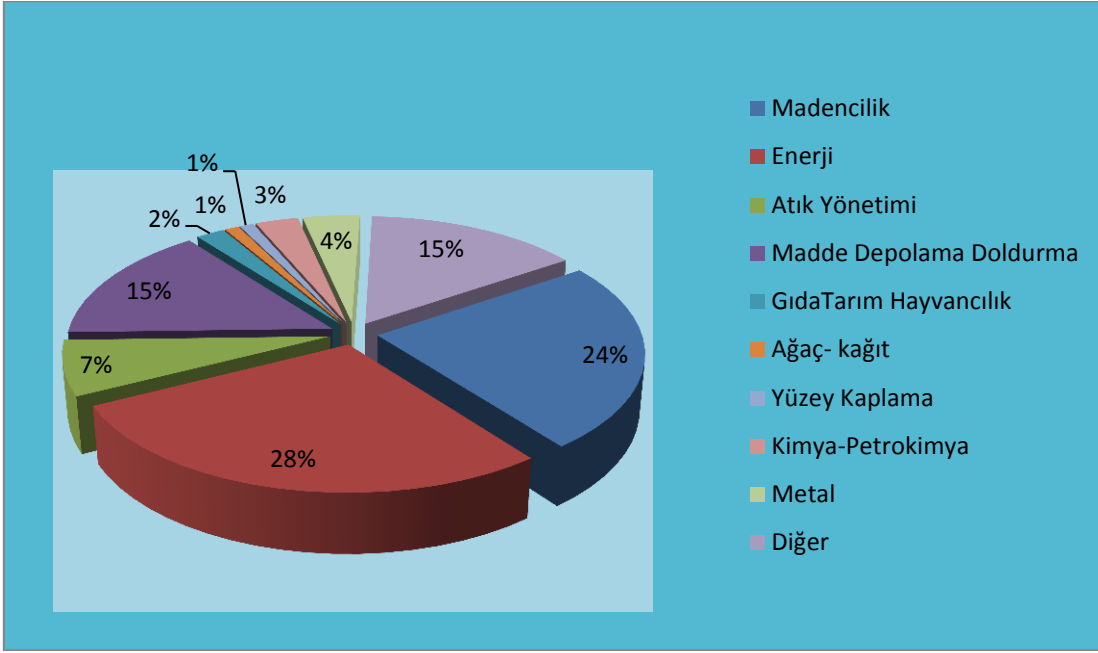
Çevre İzin ve Lisans başvuruları sanayi tesisleri adına çevre görevlisi, çevre yönetim birimi veya çevre danışmanlık firması olarak yeterli almış kuruluşlar tarafından yapılmaktadır. Başvurular elektronik ortamda yapılarak, çevreyi kirletici etkisi yüksek olan tesisler için Bakanlık çevreyi kirletici etkisi olan tesisler için ise Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından değerlendirme yapılmaktadır.

Çevre İzni - Çevre İzin ve Lisansları kısaca e-Çevre İzinleri uygulaması ile bugüne kadar basılı evrak üzerinden yapılan başvurular yerine bilgi teknolojileri imkânları kullanarak elektronik başvuruya imkân sağlanmaktadır. Bu amaçla geliştirilen web tabanlı yazılım sayesinde başvuruların yapılması, bu başvuruların yetkili mercilere iletilmesi, değerlendirilmesi ve onaylanma süreci online olarak gerçekleşmektedir.

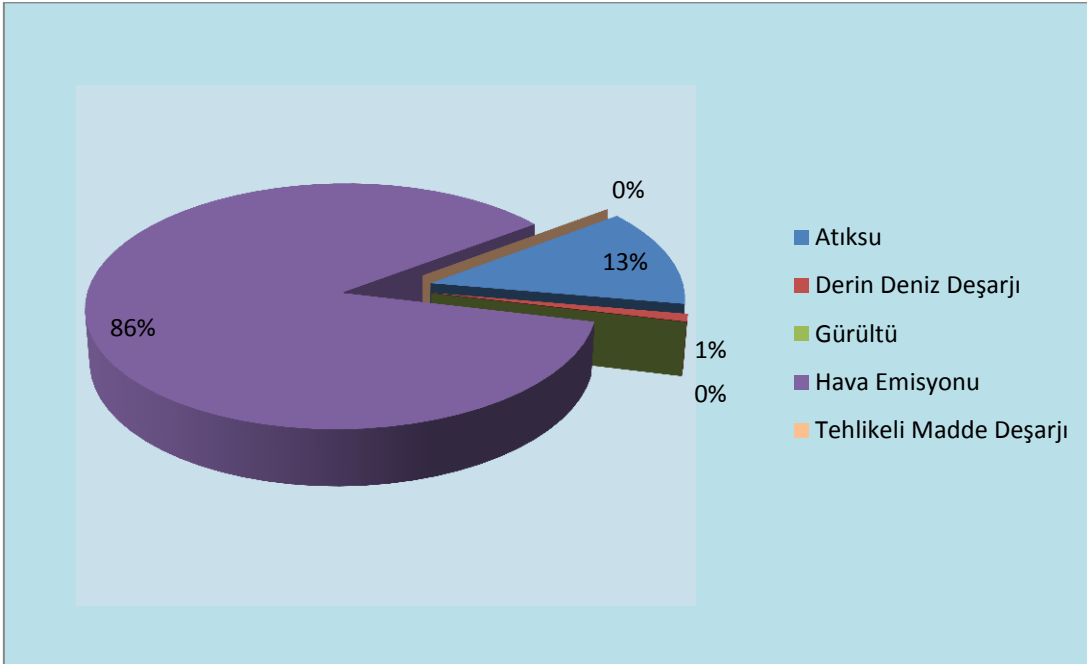
Yönetmelik kapsamında Antalya İlinde 90 adet geçici faaliyet belgesi verilmiştir. 82 adet başvuru reddedilmiştir. 105 adet çevre izni ve çevre izni ve lisansı belgesi verilmiş olup 4 adet çevre izni ve çevre lisansı reddedilmiştir.

Çizelge F.2 –İlimizde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi Sayıları (Çevrimiçi çevre izinleri portalı, 2014)

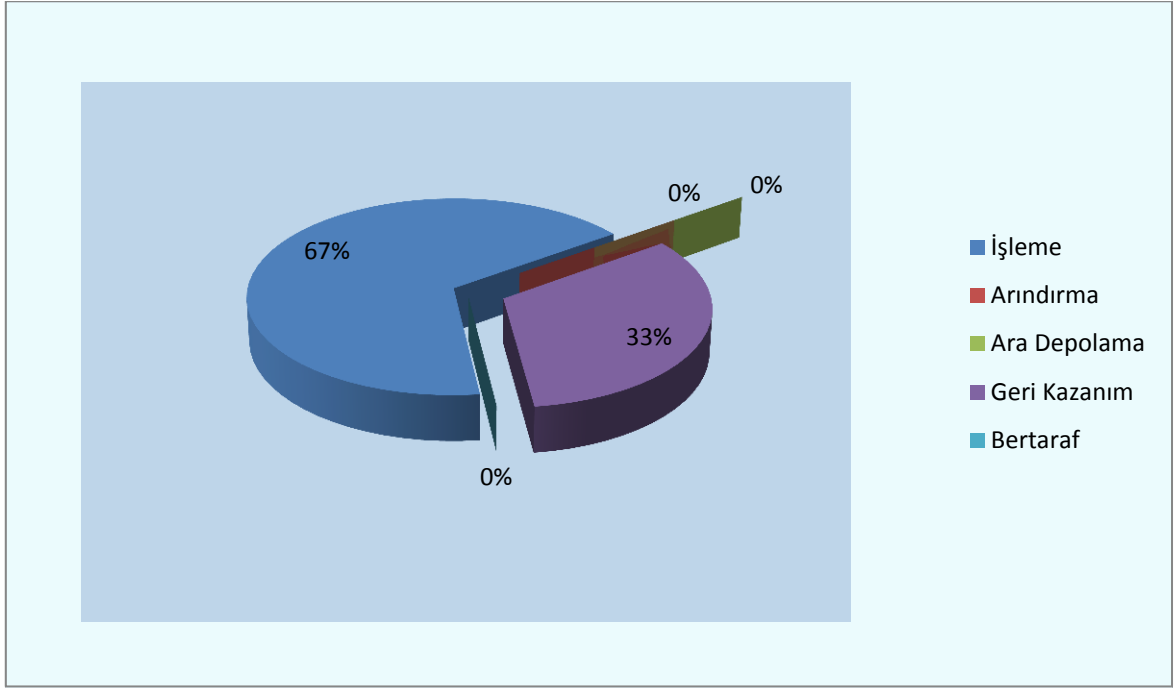
	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	9	81	90
Çevre İzni Belgesi	6	80	86
Çevre İzni ve Lisans Belgesi	11	7	18
TOPLAM	26	168	194

Grafik F.3 – İlimizde 2014 Yılında Verilen Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (Çevrimiçi çevre izinleri portalı, 2014)

Grafik F.4 – İlimizde 2014 Yılında Verilen Çevre İzni Konuları (Çevrimiçi çevre izinleri portalı, 2014)

Grafik F.5- İlimizde 2014 Yılında Verilen Lisansların Konuları (Çevrimiçi çevre izinleri portalı, 2014)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Antalya İlinde 2014 yılında 170 adet ÇED Gerekli Değildir ve 16 adet ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. Ayrıca 2014 yılı içerisinde 90 adet GFB, 86 adet Çevre İzni, 17 adet Çevre İzin ve Lisansı verilmiştir. Halen e-çed ve e-çevre izinleri portalı üzerinden başvuru ve değerlendirmeler başarılı bir şekilde devam etmektedir.

Kaynaklar

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü (Çevrimiçi çevre izinleri portalı ve Çevrim İçi Çevre İzinleri Portalı)

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

İlimizde katı yakıt izin ve denetim sistemi her yıl kış sezonu öncesi Bakanlığımız Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi ve 13.01.2005 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ve 07.02.2009 tarih ve 27134 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği doğrultusunda alınan İl Mahalli Çevre Kurulu (MÇK) Kararı ile belirlenir.

MÇK Kararında üreticilerin, ithalatçıların ve katı yakıt satıcılarının Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden almakla yükümlü oldukları belgeler ve sorumlulukları, ilimizde katı yakıtlar hakkında yapılacak olan denetim sistemi hakkındaki hususlar belirlenir.

08.09.2009 tarih ve 09/09 no'lu MÇK kararı'na göre; sıvı yakıtlar ile ilgili olarak denetim ve belgelendirme işlemleri Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nca yürütülmektedir.

Tüm turistik tesislere arıtma tesisi yapma zorunluluğu getirilmiştir. Yaz aylarında arıtma tesisi denetimleri yapılmakta ve arıtma tesisi olanların, tesisi düzgün çalıştırmaları, olmayanların ise kısa sürede arıtma tesisi yaptırmaları için yaptırımlar uygulanmaktadır. İlde bulunan turistik eğlence yerleri gürültü konusunda denetlenmektedir. Valilik tarafından oluşturulan gürültü kontrol ekibi tarafından gece denetimleri yapılmakta ve denetim esnasında tespit edilen olumsuzluklar için yaptırımlar uygulanmaktadır. Eksiklikleri bulunan işletmelere bu eksikliklerin giderilmesi için süre verilmekte, olumsuz durumunu sürdüren işletmelere para veya kapatma cezası verilmektedir.

Ambalaj ve Tehlikeli Atıkların bertarafına ilişkin denetim İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır.

Antalya ili içerisinde bitkisel atık yağlar lisanslı firmalar tarafından toplanarak geri kazanımı yapılmakta ve bertaraf edilmektedir. 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 25791 sayılı Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğine göre protokol hazırlanmıştır.

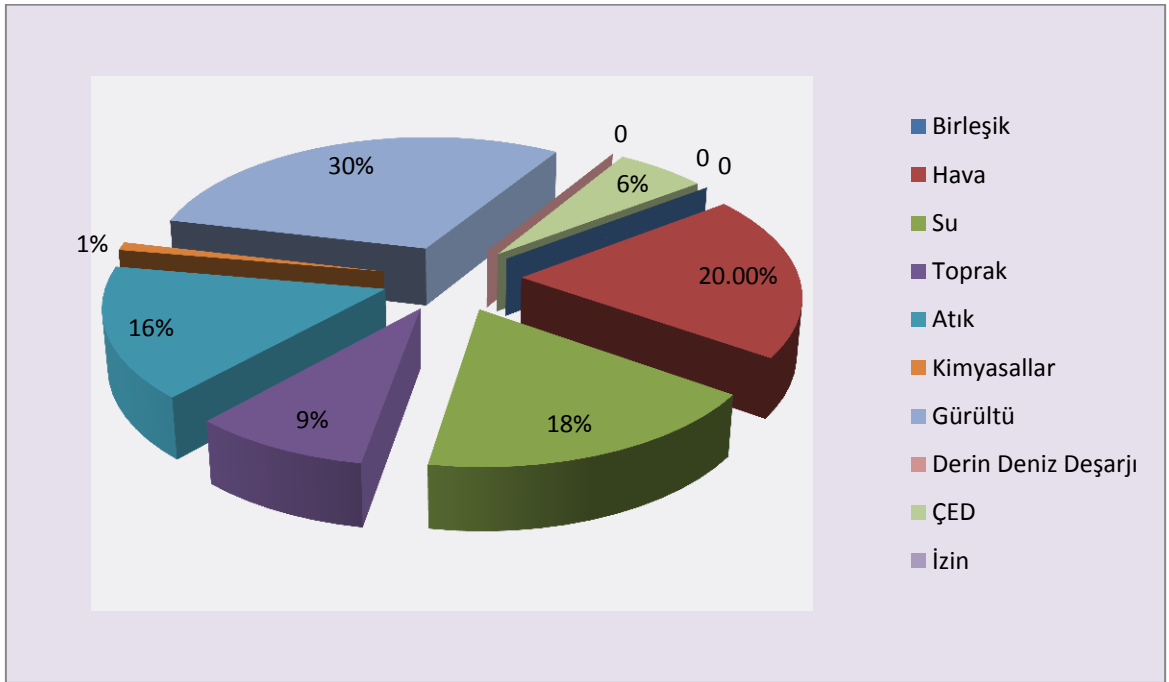
Antalya Büyükşehir Belediyesi koordinatörlüğünde, İlçe Belediyeler (Kepez Belediyesi, Döşemealtı Belediyesi ve Aksu Belediyesi) ve Kolza A.Ş. arasında imzalanan üçlü protokoller ile il sınırları içerisinde oluşan bitkisel atık yağların su, toprak gibi alıcı ortamlara doğrudan verilmesini ve kanalizasyona boşaltılmasını önlemek amacıyla toplama, taşıma, geri kazanım ve bertaraf çalışmaları yürütülmektedir. Denetim kabiliyetinin artırılması amacıyla Muratpaşa, Konyaaltı ve Alanya Belediyelerine yetki devri yapılmıştır.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Büyükşehir Belediyesi ve İl Emniyet Müdürlüğü elemanlarınca oluşturulan komisyon gürültü denetimleri yapmaktadır.

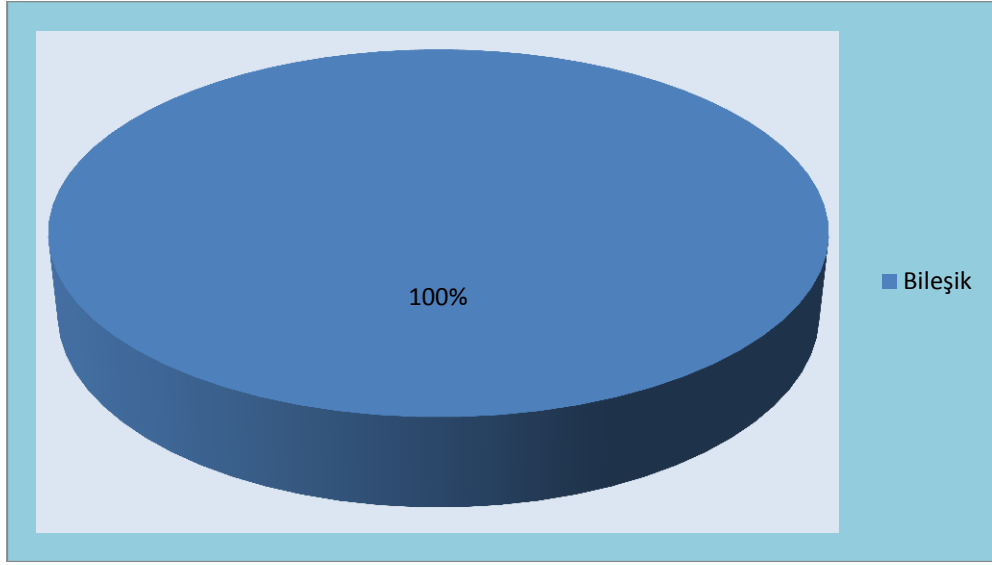
2014 yılı içerisinde şikayete istinaden ve/veya programlı programsız denetimler gerçekleştirilmiş olup, denetimler sonucunda 2014 yılında toplam 172 işletmeye 3.688.875,22 TL idari yaptırım uygulanmıştır.

Çizelge G.1 - İlimizde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Gerçekleştirilen Denetimlerin Sayısı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

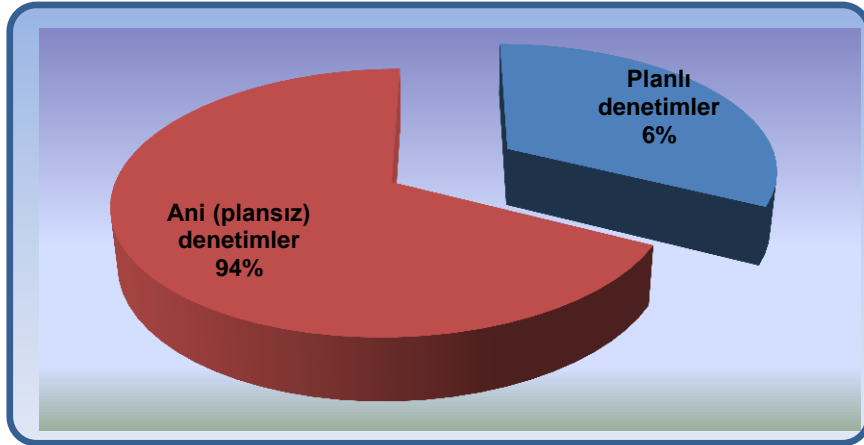
Denetimler	Birleşik	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	Derin Deniz Deşarjı	ÇED	İzin	Toplam
Planlı denetimler	73	0	0	0	0	0	0	0	0	0	73
Ani (plansız) denetimler	0	245	228	112	199	16	378	0	74	0	1.252
Genel toplam	73	245	228	112	199	16	378	0	74	0	1.325

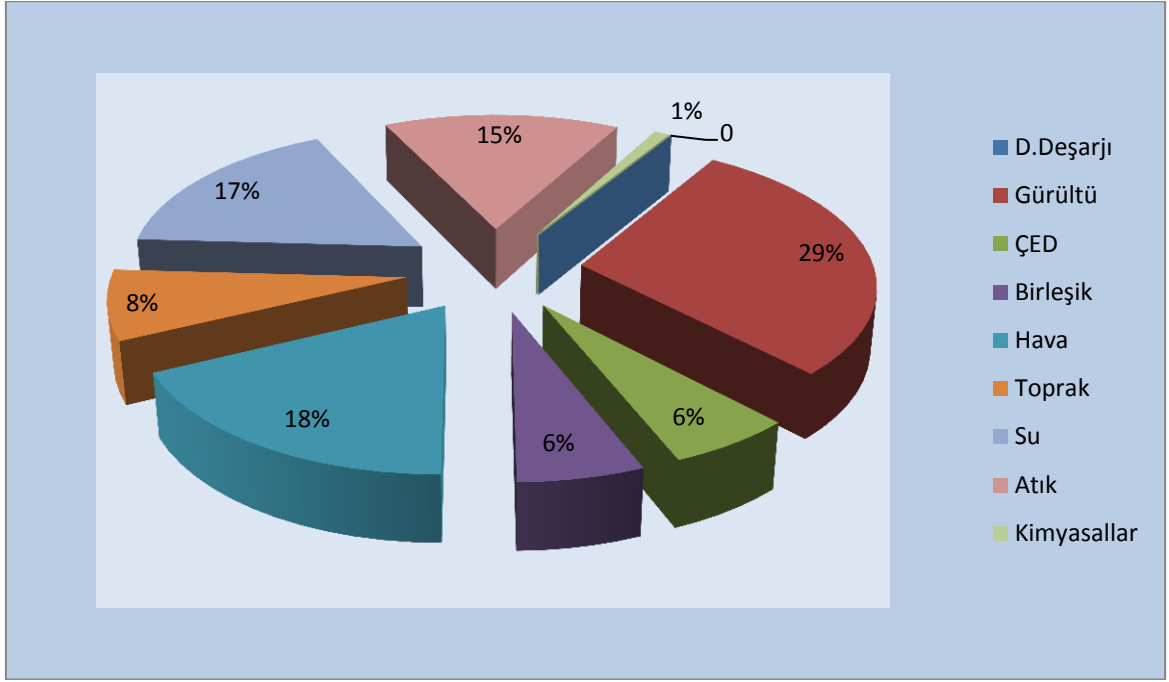
Grafik G.1 - İlimizde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Plansız Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

Grafik G.2 - İlimizde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Planlı Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

Grafik G.3- İlimizde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Planlı ve Ani Çevre Denetimlerinin Dağılımı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

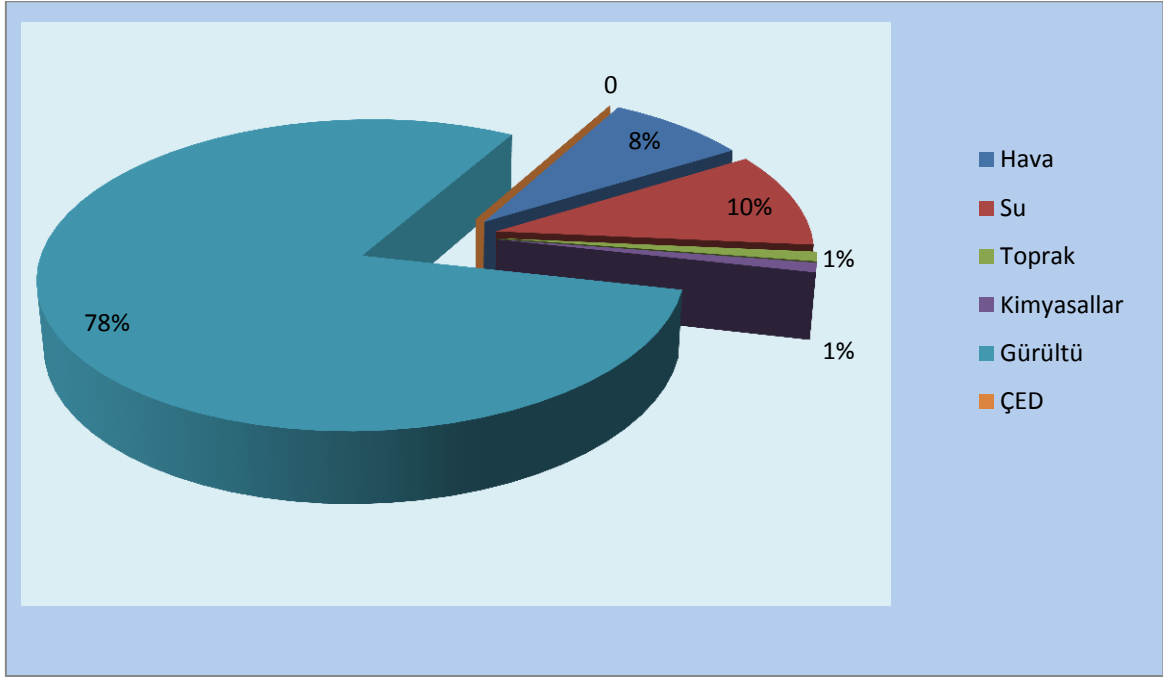
Grafik G.4- İlimizde ÇŞİM Tarafından 2014 Yılında Gerçekleştirilen Tüm Denetimlerin Konularına Göre Dağılımı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

İl Müdürlüğümüze ulaşan ALO 181 şikâyetleri 15 gün içinde, BİMER ve diğer şikâyetler 30 gün içerisinde değerlendirilmekte ve sonuca ulaştırılmaktadır.

Çizelge G.2 İlimizde 2014 Yılında ALO 181 ile ÇŞİM'ne Gelen Şikâyetlerin Değerlendirilme Durumları (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	49	60	8	14	1	460	-	592

Grafik G.5 – İlimizde 2014 Yılında ÇŞİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

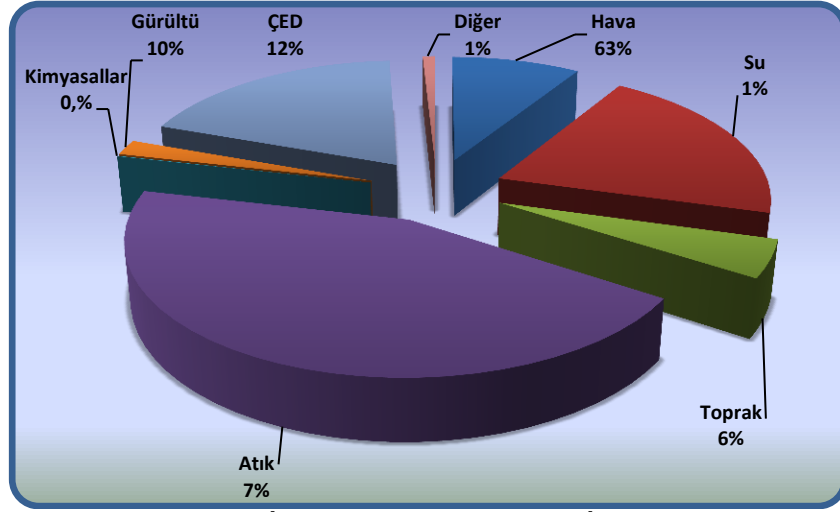
G.3. İdari Yaptırımlar

Son zamanlarda iş yerlerindeki makineleşme, oto yollarının yaygınlaşması ve trafik yükünün artması, hava yolu taşımacılığının yaygınlaştırılması gürültüyü, çevre kirlenmesi ve koruması ile ilgili önemli bir problem haline getirmiştir. Bunun içinde toplumda gürültü seviyesini belirli seviyelerde tutmak, gürültüyü kaynağında azaltmak üzere kanuni ve idari düzenlemelere geçilmiştir.

İlde bulunan turistik eğlence yerleri gürültü konusunda denetlenmektedir. Valilik tarafından oluşturulan gürültü kontrol ekibi tarafından gece denetimleri yapılmakta ve denetim esnasında tespit edilen olumsuzluklar için yaptırımlar uygulanmaktadır. Eksiklikleri bulunan işletmelere bu eksikliklerin giderilmesi için süre verilmekte, olumsuz durumunu sürdüren işletmelere para veya kapatma cezası verilmektedir.

Çizelge G.3 – İlimizde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan Ceza Miktarları ve Sayısı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	314.849	84.468,00	668.668,00	1711636	-	302625	585523,22	21.106,00	3.688.875,22
Uygulanan Ceza Sayısı	108	1	11	12	-	17	21	2	172

Grafik G.6 – İlimizde 2014 Yılında ÇŞİM Tarafından Uygulanan İdari Para Cezalarının Konulara Göre Dağılımı (Antalya Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2014)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

ÇED Yönetmeliğine göre izin almadan faaliyete geçtiği tespit edilen 30 adet işletmeye durdurma cezası uygulanmıştır. İzin alındıktan sonra durdurma cezası kaldırılmıştır.

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

2014 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüze gerek dilekçe ile yazılı olarak, gerekse Başbakanlık İletişim Merkezi aracılığı ve ALO 181 şikayet hattı aracılığıyla ulaşan atık, hava, su toprak vb. çevre kirliliği ile ilgili şikayet dilekçelerine istinaden 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden yayımlanmış yönetmelikler kapsamında denetimler gerçekleştirilmiştir.

Kaynaklar

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

Çevre Eğitim Projesi“ çerçevesinde, okul öncesi ve ilköğretim kurumlarına yönelik olarak çevrenin korunması, kirliliğin önlenmesi, olumlu tüketim alışkanlıklarının kazandırılması ve değerlendirilebilir katı atıkların kaynağında ayrıştırılması, geri kazanımı konularında öğrencilerin eğitilmesi eğitim çalışmaları yapılmaktadır.

Ayrıca turistik tesislerimize, sanayi tesislerimize yönelik atık yönetimi konusunda eğitimler verilmektedir.

Bu kısımda, İl müdürlüğünün veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarının gerçekleştirdiği çevre eğitimi faaliyetlerinden, çevre ile ilgili eğitim projelerinden, çevre ödüllü yarışmalardan ve 5 Haziran Çevre günü etkinliklerinden bahsedilmelidir.

I. İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER

AÇIKLAMALAR:

“İL BAZINDA ÇEVRESEL GÖSTERGELER” bölümünün genelinde amaç; yıllar itibariyle tablo ve/veya grafik olarak yıllara göre değişimi göstermek ve bu değişimin “Değerlendirme ve Sonuçlar” kısmında özet biçimde yorumlanmasıdır. Bu bakımdan “İl Bazında Göstergeler” bölümünde yer alan göstergelerde geçmişten başlayarak yıllar itibariyle durumunun gösterilmesi gerekmektedir. İl Çevre Durum Raporunda önceki bölümlerde bulunan Grafik ya da Çizelgeler tekrar olmaması açısından bu bölümde verilmeyebilir. Ancak verilmemesi durumunda ilgili başlığa ilgi tutulmalıdır.

Göstergelerin büyük çoğunluğuna Türkiye İstatistik Kurumu'nun internet adresinin (<http://www.tuik.gov.tr/>) “Veritabanları” veya “Konularına Göre İstatistikler” kısımlarından ulaşılabilmektedir. Örneğin;

- Nüfus rakamları ve yanında nüfus artış hızı ile ilgili il bazında gerekli bilgilere http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1047 ve http://tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1059 Linkinden ulaşılabilmektedir.
- “Belediye İçme Kullanma Suyu Kaynakları” ile ilgili göstergeye <http://tuikapp.tuik.gov.tr/cevredagitimapp/belediyeicme.zul> linkinden “Çekilen Su” başlığı seçilerek ve “İBBS-Düzyey3 (İl)” kısmından yıl ve ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- “Atıksu Arıtma Tesisi İle Hizmet Veren Belediyeler” ile ilgili göstergeye <http://tuikapp.tuik.gov.tr/cevredagitimapp/belediyeatıksu.zul> linkinden “Atıksu hizmeti verilen nüfus” başlığı seçilerek ve “İBBS-Düzyey3 (İl)” kısmından yıl ve ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- “Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayıları ve nüfusu” ile ilgili göstergeye <http://tuikapp.tuik.gov.tr/cevredagitimapp/belediyeatıksu.zul> linkinden “Atıksu hizmeti verilen nüfus” başlığı seçilerek ve “İBBS-Düzyey3 (İl)” kısmından yıl ve ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- “Arazi kullanımı” ile ilgili göstergede arazi kullanımı ile ilgili rakamlara <http://aris.ormansu.gov.tr/csa/> adresinden ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- “Kişi başına tarım alanları” ile ilgili göstergeye <http://tuikapp.tuik.gov.tr/bitkiselapp/bitkisel.zul> adresinde “tarım alanları” seçilerek, yıl ve “İBBS-Düzyey3 (İl)” kısmından ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- “Motorlu Kara Taşıtları” ile ilgili göstergeye <http://tuikapp.tuik.gov.tr/ulastirmadagitimapp/ulastirma.zul> linkinden “illere göre motorlu kara taşıtları” seçeneğinden “İBBS Düzey 3” den ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- “Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı” ile ilgili rakamlara <http://tuikapp.tuik.gov.tr/cevredagitimapp/katiatik.zul> linkinden “Atık bertarafı” başlığı seçilerek, yıl ve “İBBS-Düzyey3 (İl)” kısmından ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- “Katı Atıkların Düzenli Depolanması” ile ilgili verilere <http://tuikapp.tuik.gov.tr/cevredagitimapp/katiatik.zul> linkinden ilinizin adı seçilerek ulaşılabilmektedir.
- Çizelgelerde yer alan sayılar sağa dayalı olarak yazılmalıdır.
- Genel olarak, tablolar ve grafikler altında kaynak ve yıllarının belirtilmesinde yarar vardır.
- Çizelge ve grafiklerin altlarına alındıkları kaynak ve yılları belirtilmelidir.
- Bilgi verilemeyen konu başlıkları ile nedenleri belirtilmelidir.

1. GENEL
1.1. NÜFUS

NÜFUS									
GÖSTERGE: Nüfus artış hızı									
TANIM: Belirli bir dönemde, İl için nüfus büyüklüğünün ortalama yıllık artışıdır.									
Önerilen Kaynak: TÜİK									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990 ve sonrası il nüfusu, İl nüfus artış hızı (%), Nüfus yoğunluğu (kişi/km ²)									
Durum ve eğilimler;									
Yıllar	1990	2000	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nüfus (Kişi)	1.132.211	1.719.751	1.789.295	1.859.275	1.919.729	1.978.333	2.043.482	2.092.537	2.158.265
Nüfus Artış Hızı (%)	X	X	38,4	32,0	30,1	32,4	23,7	30,9	38,4
Yıllar	2014								
Nüfus (Kişi)	2.222.562								
Nüfus Artış Hızı (%)	29,4								
Kaynak:									
Değerlendirme ve Sonuçlar									
Antalya'da nüfus artış hızı 2010 yılında % 32,4 iken, 2014 yılında % 29,4'e gerilemiştir. Ancak toplam nüfus artmaya devam etmiştir.									

NÜFUS		
GÖSTERGE: Kentsel nüfus oranı		
TANIM: Belirli bir tarihte kentsel alan olarak tanımlanmış 20.001 ve üzeri nüfusa sahip yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun toplam nüfus içindeki oranıdır.		
Önerilen Kaynak: TÜİK		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1927, 1950 ve 1980 yılları da olacak şekilde yıllara göre kırsal ve kentsel nüfus oranı (%),Türkiye geneli oranlarıyla karşılaştırılması		
Durum ve eğilimler:		
Veri formatı		
	İl ve İlçe Merkezleri (%)	Belde ve Köyler (%)
1927(Toplam Nüfus)	204.372	
1950	82,7	17,3
1980	37,5	62,5
1990	53,2	46,8
2000	54,4	45,6
2010	70,4	29,6
2011	71,0	29,0
2012	71,3	28,7
2013	100	-
2014	100	-
Kaynak:		
Değerlendirme ve Sonuçlar		
Ülkemizde 1990 yılında %51,32 olan kentsel nüfus oranı 2000 yılında %59,25'e yükselmiştir. Hızlı kentleşme ile birlikte sosyal, ekonomik, demografik ve çevresel sorunlar ortaya çıkmıştır. Plansız kentleşme ve gecekondulaşma ile hizmet sunumu bakımından sorunlu kentler oluşmuş ve çevre sorunları hızla büyümüştür. Ülkemizde artan kentsel nüfus oranına paralel olarak kentlerde yaşanan çevre sorunlarının da artması olasılığı vardır.		

1.2 SANAYİ

SANAYİ																																																						
GÖSTERGE: Sanayi Bölgeleri																																																						
TANIM: Sanayinin belli alanlarda yapılmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek gibi amaçlarla mal ve hizmet üretim bölgeleri olarak hizmet sunmayı amaçlayan organize sanayi bölgeleri vb. sanayi bölgelerinin sayısının, toplam alanlarının ve ildeki planlı sanayileşme oranının zaman serisinde ifade edilmesidir.																																																						
Önerilen Kaynak: Sanayi İl Müdürlükleri, İl Sanayi Odası																																																						
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde bulunan sanayi kuruluşlarının sayısı, sektörlerine göre sanayi bölgelerinin (Organize Sanayi Bölgeleri, Küçük Sanayi Siteleri, Endüstri İhtisas Bölgesi ilan edilmiş alanlar, Büyük Sanayi Siteleri vb.) sayısı, kapasitesi, alanı (ha), OSB ve diğer sanayi alanlarında yer alan sanayi kuruluşlarının sayısının ildeki tüm sanayi kuruluşları sayısına oranı (%)																																																						
Durum ve eğilimler; Organize Sanayisi Sektörel Dağılım <table border="1"><tr><td>AHŞAP -MOBİLYA</td><td>8%</td></tr><tr><td>CAM</td><td>2%</td></tr><tr><td>ÇİMENTO</td><td>2%</td></tr><tr><td>MERMER</td><td>2%</td></tr><tr><td>PLASTİK</td><td>12%</td></tr><tr><td>TEKSTİL</td><td>7%</td></tr><tr><td>GIDA</td><td>13%</td></tr><tr><td>KAĞIT-AMBALAJ</td><td>4%</td></tr><tr><td>KİMYA</td><td>7%</td></tr><tr><td>GÜBRE-TARIM</td><td>8%</td></tr><tr><td>MAKİNA SANAYİ</td><td>20%</td></tr><tr><td>ELT. MAK.</td><td>5%</td></tr><tr><td>İNŞAAT</td><td>2%</td></tr><tr><td>DİĞER</td><td>8%</td></tr></table>	AHŞAP -MOBİLYA	8%	CAM	2%	ÇİMENTO	2%	MERMER	2%	PLASTİK	12%	TEKSTİL	7%	GIDA	13%	KAĞIT-AMBALAJ	4%	KİMYA	7%	GÜBRE-TARIM	8%	MAKİNA SANAYİ	20%	ELT. MAK.	5%	İNŞAAT	2%	DİĞER	8%																										
AHŞAP -MOBİLYA	8%																																																					
CAM	2%																																																					
ÇİMENTO	2%																																																					
MERMER	2%																																																					
PLASTİK	12%																																																					
TEKSTİL	7%																																																					
GIDA	13%																																																					
KAĞIT-AMBALAJ	4%																																																					
KİMYA	7%																																																					
GÜBRE-TARIM	8%																																																					
MAKİNA SANAYİ	20%																																																					
ELT. MAK.	5%																																																					
İNŞAAT	2%																																																					
DİĞER	8%																																																					
Küçük Sanayi Siteleri: Tamamlanan Sanayi Siteleri <table border="1"><thead><tr><th>Sıra No</th><th>Sanayi Sitesi Adı</th><th>İşyeri Sayısı</th><th>Dolu İşyeri Sayısı</th><th>Boş İşyeri Sayısı</th><th>Doluluk Oranı (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1</td><td>Antalya Elmalı SS</td><td>242</td><td>216</td><td>26</td><td>89</td></tr><tr><td>2</td><td>Antalya Gazipaşa SS</td><td>164</td><td>164</td><td>0</td><td>100</td></tr><tr><td>3</td><td>Antalya Korkuteli SS</td><td>268</td><td>248</td><td>20</td><td>93</td></tr><tr><td>4</td><td>Antalya Merkez (Akdeniz) SS</td><td>750</td><td>750</td><td>0</td><td>100</td></tr><tr><td>5</td><td>Antalya Merkez (I-II) SS</td><td>528</td><td>528</td><td>0</td><td>100</td></tr><tr><td>6</td><td>Antalya Serik (İkmal İnş.) SS</td><td>199</td><td>196</td><td>3</td><td>98</td></tr><tr><td>7</td><td>Antalya Kemer SS</td><td colspan="4">Noksan Kalan İşler</td></tr><tr><td colspan="2">Toplam</td><td>2.151</td><td>2.102</td><td>49</td><td>98</td></tr></tbody></table>	Sıra No	Sanayi Sitesi Adı	İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı (%)	1	Antalya Elmalı SS	242	216	26	89	2	Antalya Gazipaşa SS	164	164	0	100	3	Antalya Korkuteli SS	268	248	20	93	4	Antalya Merkez (Akdeniz) SS	750	750	0	100	5	Antalya Merkez (I-II) SS	528	528	0	100	6	Antalya Serik (İkmal İnş.) SS	199	196	3	98	7	Antalya Kemer SS	Noksan Kalan İşler				Toplam		2.151	2.102	49	98
Sıra No	Sanayi Sitesi Adı	İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	Doluluk Oranı (%)																																																	
1	Antalya Elmalı SS	242	216	26	89																																																	
2	Antalya Gazipaşa SS	164	164	0	100																																																	
3	Antalya Korkuteli SS	268	248	20	93																																																	
4	Antalya Merkez (Akdeniz) SS	750	750	0	100																																																	
5	Antalya Merkez (I-II) SS	528	528	0	100																																																	
6	Antalya Serik (İkmal İnş.) SS	199	196	3	98																																																	
7	Antalya Kemer SS	Noksan Kalan İşler																																																				
Toplam		2.151	2.102	49	98																																																	
Kaynak:OSB web sitesi																																																						

SANAYİ															
GÖSTERGE: Madencilik															
TANIM: Bu gösterge, İlde yer alan farklı ruhsatlandırma grubuna göre verilen bir yılda kayıt altına alınmış maden ocakları, zenginleştirme tesisleri ve depolama alanlarının miktarının yıllara göre değişimini gösterir. Tesislerin isim bazında listelenmesine gerek olmayıp, farklı ruhsatlandırma grubuna göre sayı ve alanların değişiminin belirtilmesi gerekmektedir.															
Önerilen Kaynak: İl Özel İdare, MİGEM															
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Türlerine göre maden ocağı ve tesisi sayısı, alanları (ha) ve yıllara göre değişimleri (%),															
Durum ve eğilimler;															
İLÇE	ALAN	MADEN GRUBU	TİSİS SAYISI	İLÇE	ALAN	MADEN GRUBU	TİSİS SAYISI	İLÇE	ALAN	MADEN GRUBU	TİSİS SAYISI	İLÇE	ALAN	MADEN GRUBU	TİSİS SAYISI
AKSEKİ	9,96	I-A GRUBU	1	GAZİPAŞA	475,52	II-A GRUP	5	KAŞ	975	IV. GRUP	1	MANAVGAT	49,72	I-B GRUBU	1
AKSEKİ	328,48	II-A GRUP	2	GAZİPAŞA	446,25	II-B GRUP	3	KEMER	100	II-A GRUP	1	MANAVGAT	797,83	II-A GRUP	7
AKSEKİ	4032,53	II-B GRUP	46	GAZİPAŞA	12895,46	IV. GRUP	5	KEMER	829,85	II-B GRUP	7	MANAVGAT	545,35	II-B GRUP	6
AKSEKİ	19878,58	IV. GRUP	15	GÜNDOĞMUŞ	93,22	II-A GRUP	1	KEMER	1163,75	IV. GRUP	1	MANAVGAT	801,22	IV. GRUP	2
ALANYA	7602,67	II-A GRUP	20	GÜNDOĞMUŞ	2259,61	II-B GRUP	22	KONYAALT I	99,33	II-A GRUP	1	MANAVGAT	749,23	MADEN	1
ALANYA	1916,42	II-B GRUP	19	GÜNDOĞMUŞ	16027,45	IV. GRUP	10	KORKUTELİ	50	I-B GRUBU	1	MERKEZ	9,94	I-A GRUBU	1
ALANYA	11421,03	IV. GRUP	9	İBRADI	1921,17	II-B GRUP	20	KORKUTELİ	785,47	II-A GRUP	10	MERKEZ	3937,23	II-A GRUP	43
ELMALI	143,31	I-B GRUBU	3	İBRADI	1822,32	IV. GRUP	1	KORKUTELİ	18670,87	II-B GRUP	169	MERKEZ	7365,44	II-B GRUP	64
ELMALI	215,05	II-A GRUP	4	KALE	99,3	II-A GRUP	1	KORKUTELİ	57231,3	IV. GRUP	38	MERKEZ	17856,77	IV. GRUP	14
ELMALI	13392,08	II-B GRUP	134	KALE	4625,45	II-B GRUP	41	KUMLUCA	453,41	II-A GRUP	5	MERKEZ	1041,14	MADEN	3
ELMALI	5467,4	IV. GRUP	6	KALE	167,36	IV. GRUP	2	KUMLUCA	871,34	II-B GRUP	9	SERİK	819,22	II-A GRUP	7
FİNİKE	399,17	II-A GRUP	4	KAŞ	296,14	II-A GRUP	3	KUMLUCA	24786,8	IV. GRUP	24	SERİK	10538,74	II-B GRUP	107
FİNİKE	5454,19	II-B GRUP	39	KAŞ	4681,04	II-B GRUP	38	MANAVGAT	9,93	I-A GRUBU	1	SERİK	7273,38	IV. GRUP	7

2. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ													
GÖSTERGE: Sıcaklık													
TANIM: Gösterge, ildeki yıllık ortalama sıcaklık değişimi ve Türkiye ortalamalarıyla karşılaştırılmasını ifade etmektedir.													
Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü													
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970-2014 yılları arası yıllık ortalama sıcaklık değerleri (°C), Türkiye Ortalama Değerleri													

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Veri formatı

	1970	1980	1990	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Türkiye ort. sıcaklık	13,5	12,7	12,9	13,1	14,2	13,2	13,2	13,2	13,3	13,3	13,8	13,6	13,7	15,1	12,8	13,8	13,8	14,5
İlin ort. sıcaklık	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3	19,3

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İldeki sıcaklık ortalama değeri farklılık göstermemektedir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

GÖSTERGE: Yağış

TANIM: İldeki birim alana düşen ortalama yağış miktarının zaman serisinde ifade edilmesidir.

Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl için 1970 ve sonrası yıllık ortalama yağış miktarları (kg/m²)

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Veri formatı

	1970	1980	1990	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Yağış (Kg/m)	993	827	602	839	1892	972	1774	1268	1022	1324	567	268	1389	951	1084	1404	1157	1252

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlde m² ye düşen ortalama yağış miktarında artış görülmektedir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

GÖSTERGE: Deniz suyu yüzey sıcaklığı

TANIM: Bu gösterge, deniz suyu yüzey sıcaklığının 1975'ten bu yana yıllık değişimini ifade eder.

Önerilen Kaynak: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Denize kıyısı olan iller için 1975'ten bu yana uzun yıllar ortalama deniz suyu yüzey sıcaklığı değerleri (°C)

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)

Veri formatı

	1975	1985	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Yıllık Ortalama	21,4	21,2	21,8	22,3	22,3	22,4	22,1	22,3	21,2	22,2	22,1	23,1	22,3	22,2	22,0	22,6	22,1	22,9

Değerlendirme ve Sonuçlar.

İlin deniz yüzeyi sıcaklık ortalamasında artış görülmektedir.

3.HAVA KALİTESİ

HAVA KALİTESİ

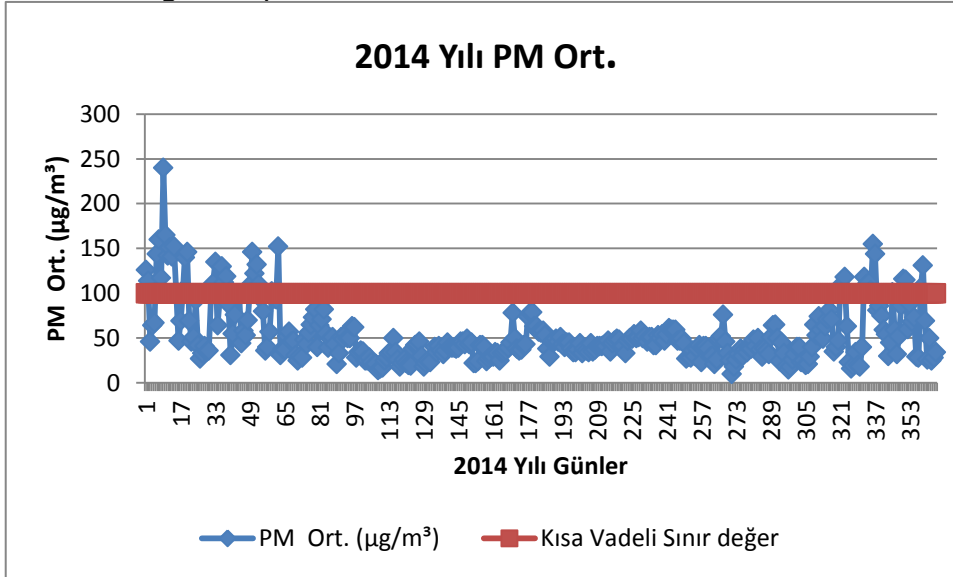
GÖSTERGE: Hava Kirleticileri

TANIM: Bu gösterge; havadaki SO₂ ve PM₁₀ konsantrasyon miktarını göstermektedir. (SO₂ yakıtların doğal olarak yapısında bulunan kükürt bileşiklerinin yanma esnasında açığa çıkmasıyla oluşan kirlenici, boğucu, renksiz ve asidik gazdır. Partikül maddeler, gaz halindeki emisyonların kimyasal dönüşümü ve yığın halinde şekillenmesi ile oluşur. 5-10 mikrometre çaplı partiküller, asılı partikül olarak tanımlanır. Genel olarak heterojen karışımları içerir ve karakteristikleri bir yerden bir başka yere önemli değişiklik gösterir. Çapı 10 mikrometre altındaki partiküller maddelere PM₁₀ denir.)

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İlde oluşan SO₂ ve PM₁₀ miktarları ortalamalarının yıllara göre değişimi ve yıllık olarak aşım gün sayısı değişimi (İldeki ölçüm istasyonlarının kurulma tarihinden itibaren)

Durum ve eğilimler;

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar.

4. SU-ATIKSU

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Su Kullanımı

TANIM: Bu gösterge belediye, sulama, içme ve kullanma, sanayi olmak üzere sektörel bazda kaynaklardan çekilen toplam su miktarını gösterir.

Önerilen Kaynak: DSI, TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi:**Durum ve eğilimler;
Veri Formatı**

Yıl	Dağıtılan su miktarı(m3/yıl)		Dağıtılan su miktarı(m3/yıl)		Dağıtılan su miktarı(m3/yıl)		Dağıtılan su miktarı(m3/yıl)	
	2006	%	2008	%	2010	%	2012	%
Toplam	85.903.027		69.099.057		104.498.317		116.211.565	
Resmi kuruluşlar	1.844.774	2,15	3.198.152	4,63	4.422.377	4,23	5.571.274	4,79
Sağlık kurumları	199.343	0,23	169.375	0,25	221.023	0,21	116.824	0,10
Okullar	237.477	0,28	241.812	0,35	384.842	0,37	984.609	0,85
Sanayi işletmeleri	220.454	0,26	166.245	0,24	133.695	0,13	391.964	0,34
Ticarethaneler	15.049.736	17,52	29.891.668	43,26	23.403.342	22,40	26.744.602	23,01
Meskenler	62.563.794	72,83	29.979.337	43,39	68.474.929	65,53	76.849.294	66,13
Park, bahçe ve WC ler	375.411	0,44	1.163.307	1,68	1.294.324	1,24	424.966	0,37
Din ve hayır kurumları	1.986.578	2,31	173.298	0,25	108.232	0,10	151.421	0,13
İnşaatlar	3.275.559	3,81	4.105.543	5,94	5.406.136	5,17	4.738.442	4,08
Diğer	149.901	0,17	10.320	0,01	233.953	0,22	238.169	0,20

Kaynak:

Sektörel bazda kaynaklardan çekilen toplam su miktarı ile ilgili veri bulunmamaktadır.

SU-ATIKSU**GÖSTERGE: Belediye İçme Kullanma Suyu Kaynakları**

TANIM: Belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu temin edilen baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve gölet olmak üzere çekilen suyun kaynaklarına göre oranını ifade etmektedir.

Önerilen Kaynak: TÜİK

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İLde 1990 ve sonrasında, baraj, kuyu, doğal kaynak, göl ve göletlerden çekilen su miktarı, toplam çekilen su miktarı, (1000 m³/yıl)

Durum ve eğilimler;**Veri Formatı**

Belediye İçme ve Kullanma Suyu Şebekesi İçin Kaynaklara Göre Çekilen Su (1000 m ³ /yıl)						
	Baraj	Kuyu	Kaynak	Akarsu	Göl-Gölet	
1994	1.261	77.495	42.617	219	-	-
1996	1.261	78.021	47.598	252	158	-
1998	252	108.266	23.041	232	-	-
2001	913	92.783	30.062	9.251	16.983	-
2004	-	105.242	50.293	3.358	755	-
2008	43	136.074	34.195	2.535	-	-
2010	-	140.922	36.638	3.055	-	-
2012	-	145.938	37.524	2.453	-	-

Kaynak:TÜİK,(2014)**Değerlendirme ve Sonuçlar.****SU-ATIKSU**

GÖSTERGE: Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediyeler									
TANIM: Bu gösterge atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren belediye sayısını ve atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfusun yüzdelik oranını ifade eder.									
Önerilen Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası atıksu arıtma tesislerine bağlı nüfus, tüm il nüfusu, oranları (%)									
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)									
Veri Formatı									
YILLAR	1994	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Veren Belediye Sayısı	7	9	17	17	19	24	27	39	
Arıtma Tesisine Bağlı Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	11,67	12,16	16,50	16,50	18,45	23,30	28,72	28,72	
Kaynak:									
Değerlendirme ve Sonuçlar.									

SU-ATIKSU									
GÖSTERGE: Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayıları ve nüfusu									
TANIM: Bu gösterge 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)									
Önerilen Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki 1994 yılı ve sonrası kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı ve bağlı nüfus, Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)									
Durum ve eğilimler;									
Veri Formatı									
YILLAR	1994	1998	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısı	11	11	28	32	35	39	43	50	
Kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun belediye nüfusu içindeki oranı (%)	11	18	34	39	45	51	62	81	
Kaynak:									
Değerlendirme ve Sonuçlar.									

SU-ATIKSU

GÖSTERGE: Sanayiden Kaynaklanan Atıksu ve Bertarafı						
TANIM: Bu gösterge yıllar itibariyle sanayi faaliyetlerinden kaynaklanan atıksu miktarları, atıksu arıtma tesisi ile hizmet veren sanayi bölgeleri ve oluşan atıksuyun arıtılma oranını ifade eder.						
Önerilen Kaynak: TÜİK, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü						
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ildeki sanayi bölgelerinden ve diğer sanayiden kaynaklanan atıksu miktarı, arıtma tesisi sayısı ve arıtılan atıksuyun kısmının toplam atıksu miktarına oranı (%)						
OSB Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı	Deşarj Koordinatları
Antalya Organize Sanayi bölgesi	Çalışıyor	12.000	Kimyasal arıtma	20	DSİ sulama kanalı idi. (2015 yılında Asat'ın kanalizasyon hattına bağlandı)	
Durum ve eğilimler;						
Değerlendirme ve Sonuçlar.						

5. ARAZİ KULLANIMI

ARAZİ KULLANIMI									
GÖSTERGE: Arazi Kullanımı									
TANIM: Bu gösterge CORINE Arazi Örtüsü kategorilerine göre göreceli arazi örtüsü dağılımını gösterir.									
Önerilen Kaynak: Orman ve Su İşleri Bakanlığı									
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: 1990, 2000, 2006, 2012 ve sonrası yılları arazi kullanımlarının miktarı (ha) ve değişim oranı (%).									
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)									
Veri Formatı									
	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ								ALANDA ARTIŞ(+)/AZALIŞ(-)
	1990		2000		2006			
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha
1. Yapay Bölgeler	15.585,84	0,76	29.142,49	1,42	29.600,26	1,45			
2. Tarımsal Alanlar	522.531,14	25,24	512,884,92	25,07	507,238,71	24,73			
3. Orman ve Yarı Doğal Alanlar	1.501.988,08	73,41	1.497.248,61	73,17	1.501.758,89	73,40			
4. Sulak Alanlar	2.015,41	0,1	1.995,23	0,1	1.900,17	0,09			
5. Su Yapıları	4.008,81	0,2	4.858,06	0,24	5,361,27	0,28			
TOPLAM									
Kaynak: http://aris.ormansu.gov.tr/									

6. TARIM

TARIM												
GÖSTERGE: Kişi Başına Tarım Alanı: 0.147												
TANIM: Toplam ekilebilir tarım arazisinin, toplam nüfusa oranı olarak ifade edilir.												
Önerilen Kaynak: TÜİK												
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Ekilebilir arazi toplamı (326.408) ve toplam nüfus (2.222.562kişi) , kişi başına tarım arazisi (ha/kişi): 0.147												
Durum ve eğilimler;												
<div style="text-align: center;"><h3>ANTALYA İLİ ARAZİ DAĞILIMI (2.090.900 Ha)</h3><table border="1"><thead><tr><th>Arazi Türü</th><th>Alan (Ha)</th><th>Oran (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Orman ve Diğer Alanlar</td><td>1.525.199</td><td>72,94 %</td></tr><tr><td>Kullanılan Tarım Arazisi</td><td>364.628</td><td>17,44 %</td></tr><tr><td>Çayır-Mera Arazisi</td><td>201.073</td><td>9,62 %</td></tr></tbody></table></div>	Arazi Türü	Alan (Ha)	Oran (%)	Orman ve Diğer Alanlar	1.525.199	72,94 %	Kullanılan Tarım Arazisi	364.628	17,44 %	Çayır-Mera Arazisi	201.073	9,62 %
Arazi Türü	Alan (Ha)	Oran (%)										
Orman ve Diğer Alanlar	1.525.199	72,94 %										
Kullanılan Tarım Arazisi	364.628	17,44 %										
Çayır-Mera Arazisi	201.073	9,62 %										
Kaynak: Antalya İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Kitabı												
Değerlendirme ve Sonuçlar. Antalya'nın 364.628 hektar tarım arazisinde 47.469 hektarında açık ve örtü altı sebze-süs bitkisi 71.220 hektarında meyvecilik, 207.719 hektarında tarla bitkileri tarımı yapılmakta 38.220 hektarı ise kullanılmayan alandır.												

TARIM
GÖSTERGE: Kimyasal Gübre Tüketimi
TANIM: Tarımsal alanlarda kullanılan gübre miktarını ve hektar başına kullanılan mineral azot, fosfor ve potas miktarını gösterir.
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam gübre tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına kullanılan gübre ve mineral azot, fosfor ve potas miktarı (ton/ha) ve yıllar itibariyle değişimi

Durum ve eğilimler;		
Yıllık Toplam gübre Tüketimi (Ton)	Toplam Tarımsal Alan (ha)	Hektar Başına Kullanılan Gübre (Ton/ha)
86.656	339.909	0.254

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton/ha)
	Azot
Fosfor	0.023
Potas	0.016

Değerlendirme ve Sonuçlar.
Türkiyedeki Kimyevi gübre tüketim ortalaması; 0,091Ton/ha iken, Antalya ilinde kullanılan Kimyevi gübre tüketim ortalaması ise; 0,254Ton/ha dır. Kimyevi gübre kullanımının bitkisel üretimde verim artışı sağlaması ülke GSMH'sını olumlu etkilerken, çevresel faktörler düşünüldüğü zaman; toprakların ve yeraltı sularının kirlenmesi de kaçınılmaz olmaktadır. Gelecek nesillere sağlıklı bir çevre ve toprak bırakmak için üreticilerin eğitilerek toprak analizine dayalı gübre kullanmasını sağlamak her geçen gün önem kazanmaktadır. İlimizin Kimyevi gübre tüketiminde geçen yıla göre bir azalış görülmektedir. Bu durum üreticilerin her geçen gün bilinçli gübre tükettiğinin bir göstergesidir.

TARIM		
GÖSTERGE: Tarım İlacı Kullanımı		
TANIM: Toplam tarım ilacı kullanımını (ton birimiyle aktif bileşen) ve hektar başına düşen tarım ilacı miktarıdır.		
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri, TÜİK		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık toplam tarım ilacı tüketimi (ton), toplam tarımsal alan (ha), hektar başına düşen tarım ilacı (ton/ha) ve yıllar itibariyle değişimi		
Durum ve eğilimler;		
Yıllık Toplam tarım İlacı Tüketimi (Ton)	Toplam Tarımsal Alan (ha)	Hektar Başına Düşen Tarım İlacı(Ton/ha)
5.135	339.909	0.015
Kaynak:		
Değerlendirme ve Sonuçlar. Bir önceki yıla göre Zirai ilaç tüketimi ortalama olarak aynı olmakla birlikte, daha önceki yıllara göre kullanılan ilaç miktarında azalma görülmüştür. Çevresel faktörler de düşünüldüğü zaman çiftçilerin alternatif mücadele yöntemlerine(Entegre mücadele,İyi Tarım Uygulamaları) yönelmeleri, kimyasal mücadelenin en son yapılması gereken bir mücadele yöntemi olduğu hususunda çiftçi eğimleri yapılmaktadır.		

TARIM				
GÖSTERGE: Organik Tarım				
TANIM: Toplam kullanılan tarımsal alanın oranı olarak organik tarım alanı (organik olarak ekilen mevcut alanların ve organik tarıma geçiş sürecinde olan alanların toplamı) payıdır.				
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri				
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Organik alanların toplam alanı (ha), Toplam tarım alanına oranı (%), Türkiye toplam organik tarım alanı içerisindeki oranı (%), Organik Tarım Alanında Toplam Üretim Miktarı (ton)				
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)				
Veri Formatı				
Yıllar	Toplam üretim		Üretim miktarı	
	Alan (ha)	Artış* (%)	Miktar (ton)	Artış* (%)
2002	13.224	0,15	6.700	0,03
2003	11.911	0,10	5.776	0,03
2004	65.900	0,31	13.228	0,16
2005	53.159	0,26	6.920	0,13
2006	24.793	0,13	8.263	0,06
2007	10.637	0,06	11.417	0,03
2008	6.174	0,04	7.858	0,01
2009	2.809	0,01	6.143	0,01
2010	5.400	0,01	4.857	0,01
2011	4.446	0,01	5.269	0,01
2012	7.372	0,01	5.233	0,02
2013	10.101	0,11	4.651	0,02
2014	10.101		4.651	
*Artışlar 2002 yılı baz alınarak hesaplanmıştır.				
Kaynak:				
Değerlendirme ve Sonuçlar.				
2014 yılına ait kesin üretim ve alan rakamları açıklanmadığı için % artışlar hesaplanmamıştır.				

7. ORMAN

ORMAN		
GÖSTERGE: Ormanlık Alanlar		
TANIM: Orman alanlarının toplam büyüklüğünü ve yıllara göre değişimini ifade eder.		
Önerilen Kaynak: Orman Bölge Müdürlükleri		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki toplam orman alanı (ha), yıllık değişimi (ha/yıl), orman vasfına göre dağılımı (%), ağaç türleri, sayıları ve oranları (sayı, %)		
Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)		
İşletme Müdürlükleri	Toplam Orman Alanı	Genel Alan
Kaş	114.780	171.957,5
Finike	82.085,5	117.795,5
Kumluca	57.630	102.712
Elmalı	50.927,2	181.212,4
Korkuteli	90.667,2	244.761,2
Antalya	140.364,5	244.992
Serik	63.088	124.854,5
Taşağöl	104.204,6	148.274
Manavgat	51.670,8	90.127,1
Akseki	168.278	225.894,2
Gündoğmuş	48.509,6	118.724,9
Alanya	108.086,1	178.224,4
Gazipaşa	61.410	110.104,3
Kaynak:		
Değerlendirme ve Sonuçlar.		

8. BALIKÇILIK

BALIKÇILIK		
GÖSTERGE: Balıkçılık		
TANIM: Her yıl, denizlerde avcılığı yapılan balıklar (denize kıyısı olan iller için), kabuklu deniz ürünleri ve yumuşakçalar ile iç sularda avlanan tatlı su ürünleri ile yetiştiricilik ürünleri olmak üzere üretilen balık miktarını gösterir. Üretime ilişkin veri yakalandığı zamanki ağırlığı olan canlı ağırlık ile ifade edilir.		
Önerilen Kaynak: Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlükleri		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Kıyı şeridi uzunluğu (km), deniz alanı ve iç su alanı (ha), su ürünleri üretimi (bin ton) ve yıllara göre değişimi (%), Balık türlerinin dağılımı (%)		

Durum ve eğilimler;**Veri Formatı**

YILLAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
İçsu Avcılığı (ton)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deniz Balıkları Avcılığı (ton)	4326	3339	2645	2769	2554	2786	4350	1125	1487	1497	1366	1624	1320
Diğer Deniz Ürünleri Avcılığı (ton)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yetiştiricilik Ürünleri (ton)	2253	4072	2888	2889	4582	1880	3016	2987	2660	3008	3200	2664	2906

Kaynak:**Değerlendirme ve Sonuçlar.****9. ALTYAPI VE ULAŞTIRMA****ALTYAPI VE ULAŞTIRMA****GÖSTERGE: Karayolu ve Demiryolu Ağı**

TANIM: İldeki toplam karayolu (otoyollar, devlet yolları, il yolları) ve demiryolu gelişimi ve uzunluğunu ifade eder.

Önerilen Kaynak: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bölge Müdürlükleri

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre karayolu ve demiryolu uzunlukları (km)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Karayolu Ağ Uzunluğu (km)	1688	1674	1692	1692	1692	1691	1710	1708	1704	1702	1695	1779
Demiryolu Ağ Uzunluğu (km)												

Değerlendirme ve Sonuçlar.

ALTYAPI VE ULAŞTIRMA																			
GÖSTERGE: Motorlu Kara Taşıtı Sayısı																			
TANIM: İldeki, Otomobil (arazi taşıtı dahil), Minibüs, Otobüs, Kamyonet, Kamyon, Motosiklet, Özel Amaçlı Taşıtlar, Yol ve İş Makinaları ve Traktör toplamından ibaret motorlu kara taşıtı sayısını ifade eder																			
Önerilen Kaynak: TÜİK																			
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre motorlu kara taşıtı sayısı, taşıt kategorileri ve toplam araç sayısı içerisindeki oranları (%), İldeki kişi başına düşen araç sayısı																			
Durum ve eğilimler;																			
Yıl	Toplam	Otomobil	%	Minibüs	%	Otobüs	%	Kamyonet	%	Kamyon ⁽¹⁾	%	Motosiklet	%	Özel amaçlı	%	Traktör	%	Nüfus	Kişi başına düşen Araç Sayısı
2014	878.469	393.766	44,82	12.415	1,41	10.067	1,15	147.799	16,82	20.511	2,33	250.046	28,46	1.692	0,19	42.173	4,80	2.222.562	0,40
2013	833.281	367.455	44,10	13.064	1,57	9.815	1,18	139.003	16,68	19.650	2,36	241.817	29,02	1.407	0,17	41.070	4,93	2.158.265	0,39
2012	792.595	340.898	43,01	12.688	1,60	9.862	1,24	131.679	16,61	19.747	2,49	236.337	29,82	1.220	0,15	40.164	5,07	2.092.537	0,38
2011	747.530	316.865	42,39	12.361	1,65	9.093	1,22	122.598	16,40	19.013	2,54	227.380	30,42	1.148	0,15	39.072	5,23	2.043.482	0,37
Kaynak:TÜİK,(2014)																			

10. ATIK

ATIK				
GÖSTERGE: Belediyeler Tarafından ya da Belediye Adına Toplanan Atık ve Bertarafı				
TANIM: Bu gösterge, il içinde, belediyeler tarafından ya da belediyeler adına toplanan katı atıkların miktarı ve düzenli depolama oranını ifade eder. Belediye atıklarının en önemli miktarı haneler tarafından üretilen atıklardır. Ayrıca alım-satım ve ticaret kuruluşları, ofis binaları, kurum ve küçük işyeri atıklarını da kapsamaktadır				
Önerilen Kaynak: TÜİK				
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllık olarak belediyelerce ya da belediye adına toplanan katı atıklar (Ton), Düzenli Depolanan Katı Atık Miktarı (ton) ve oranı (%)				
Durum ve eğilimler;				
Yıl	Toplanan atık miktarı (1000 ton)	Yakma tesislerinde yakılan belediye atık miktarı (1000 ton)	Çöp depolama sahalarında bertaraf edilen belediye atık miktarı (1000 ton)	Diğer bertaraf (çöp depolama sahası ve yakma tesisi hariç) (1000 ton)
2012	943	-	917	25
2010	896	-	841	54
2008	838	-	761	77
2006	849	-	757	91
2004	808	-	749	58
2002	726	-	680	46
1998	670	-	638	32
Kaynak:				
Değerlendirme ve Sonuçlar.				

ATIK																																			
GÖSTERGE: Katı Atıkların Düzenli Depolanması																																			
TANIM: İldeki katı atık tesisi sayısı ve hizmet verilen nüfus oranını ifade eder.																																			
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü																																			
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İldeki katı atık tesis sayısı, katı atık düzenli depolama hizmeti veren belediye sayısı ve nüfus, hizmet verilen nüfusun tüm il nüfusuna oranı (%)																																			
Durum ve eğilimler;																																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Yıllar</th> <th>Katı Atık Tesis Sayısı</th> <th>Atık Hizmeti Veren Belediye sayısı</th> <th>Atık Hizmeti Veren Belediye Nüfusu</th> <th>Hizmet Verilen Nüfusun Tüm İl Nüfusuna oranı (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2012</td> <td>6</td> <td>94</td> <td>1.808.631</td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td></td> <td>94</td> <td>1.684.854</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>2008</td> <td></td> <td>102</td> <td>1.508.825</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td>2006</td> <td></td> <td>101</td> <td>1.504.221</td> <td>84</td> </tr> <tr> <td>2004</td> <td></td> <td>99</td> <td>1.394.343</td> <td>81</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td></td> <td>99</td> <td>1.395.007</td> <td>81</td> </tr> </tbody> </table>	Yıllar	Katı Atık Tesis Sayısı	Atık Hizmeti Veren Belediye sayısı	Atık Hizmeti Veren Belediye Nüfusu	Hizmet Verilen Nüfusun Tüm İl Nüfusuna oranı (%)	2012	6	94	1.808.631	86	2010		94	1.684.854	85	2008		102	1.508.825	84	2006		101	1.504.221	84	2004		99	1.394.343	81	2002		99	1.395.007	81
Yıllar	Katı Atık Tesis Sayısı	Atık Hizmeti Veren Belediye sayısı	Atık Hizmeti Veren Belediye Nüfusu	Hizmet Verilen Nüfusun Tüm İl Nüfusuna oranı (%)																															
2012	6	94	1.808.631	86																															
2010		94	1.684.854	85																															
2008		102	1.508.825	84																															
2006		101	1.504.221	84																															
2004		99	1.394.343	81																															
2002		99	1.395.007	81																															
Kaynak:																																			
Değerlendirme ve Sonuçlar.																																			

ATIK								
GÖSTERGE: Tıbbi Atıklar								
TANIM: İl için, ayrı olarak toplanan tıbbi atık miktarlarının yıllık olarak belirtilmesi ve toplanan tıbbi atıkların bertaraf yöntemlerinin oransal olarak ifade edilmesidir.								
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü								
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle toplanan tıbbi atık miktarı (ton), yöntemlerine göre bertaraf oranları (%) ve bertaraf tesisi sayısı								
Durum ve eğilimler;								
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Tıbbi Atık Miktarı (ton)</td> <td>2.088,536</td> <td>2.538,371</td> <td>2.629,585</td> </tr> </tbody> </table>		2012	2013	2014	Tıbbi Atık Miktarı (ton)	2.088,536	2.538,371	2.629,585
	2012	2013	2014					
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	2.088,536	2.538,371	2.629,585					
Kaynak:								
Değerlendirme ve Sonuçlar.								

ATIK
GÖSTERGE: Atık Yağlar
TANIM: İl içinde toplanan atık yağların miktarını ve geri kazanım ya da bertaraf oranlarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)
Durum ve eğilimler;
Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar. 2014 yılı içerisinde protokol imzalanan firmalar tarafından toplanan atık motor yağ miktarı 502 ton /yıl olup, ilimizde yetkilendirilmiş kuruluş olan PETDER tarafından toplanmaktadır. Diğer yağlar ise lisanslı firmalar tarafından toplanmakta olup ilimizde 1adet atık yağ geri kazanım tesisi (SARPET) bulunmaktadır.

ATIK																																			
GÖSTERGE: Bitkisel Atık Yağlar																																			
TANIM: İl içinde toplanan bitkisel atık yağların miktarını ve geri kazanım-bertaraf oranlarını ifade eder.																																			
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü																																			
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle ilde toplanan bitkisel atık yağın türlerine göre miktarı (ton), bertarafa ve geri kazanıma ilişkin oranları (%)																																			
Durum ve eğilimler;																																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo</th> <th colspan="4">Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)</th> <th colspan="2">Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan</th> <th colspan="2">Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi</th> </tr> <tr> <th colspan="2">Kullanılmış Kızartmalık Yağ</th> <th colspan="2">Diğer (Belirtiniz)</th> <th>Toplam Firma Sayısı</th> <th>Toplam Araç Sayısı</th> <th>Sayı</th> <th>Kapasitesi (ton/yıl)</th> </tr> <tr> <th>Sayı</th> <th>Kapasitesi (ton)</th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>9</td> <td>270</td> <td>1.695 ton</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>9</td> <td></td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo	Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)				Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi		Kullanılmış Kızartmalık Yağ		Diğer (Belirtiniz)		Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayı	Kapasitesi (ton)							9	270	1.695 ton	-	-	-	9		0	0
Bitkisel Atık Yağlar İçin Geçici Depolama İzni Verilen Toplam Depo		Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (ton)				Bitkisel Atık Yağ Taşımak Üzere Lisans Alan		Lisans Alan Geri Kazanım Tesisi																											
		Kullanılmış Kızartmalık Yağ		Diğer (Belirtiniz)		Toplam Firma Sayısı	Toplam Araç Sayısı	Sayı	Kapasitesi (ton/yıl)																										
	Sayı	Kapasitesi (ton)																																	
9	270	1.695 ton	-	-	-	9		0	0																										
Kaynak:																																			
Değerlendirme ve Sonuçlar.																																			

ATIK
GÖSTERGE: Ambalaj Atıkları
TANIM: İl içerisinde oluşan ambalaj atıklarının miktarlarını ve geri kazanımına ilişkin bilgileri içerir.
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre; üretilen toplam ambalaj atık miktarı ve ambalaj cinsi (ton), geri kazanılan toplam ambalaj atık miktarı (ton), piyasaya sürülen ambalaj miktarı (ton), hedeflenen geri kazanım oranları (%), geri kazanılması gereken miktar (ton), kayıtlı ekonomik tesis sayısı ve lisanslı tesisi sayısı

Durum ve eğilimler;

Ambalaj Cinsi	Üretilen Ambalaj Miktarı (kg)	Piyasaya Sürülen Ambalaj Miktarı (kg)	Geri Kazanım Oranları (%)	Geri Kazanılması Gereken Miktar (kg)	Geri Kazanılan Miktar (kg)	Gerçekleşen Geri Kazanım Oranı (%)
Plastik	5.841.240	21.027.824	44	3.537.392	4.313.116	125
Metal	-	152.716	44	27.006	20.186	74
Kompozit	-	1.841.246	44	802.394	1.062	134
Kağıt Karton	30.194.946	10.157.971	44	1.402.746	1.666.524	118,8
Cam	-	3.863.607	44	162.609	385	0,2
Toplam	36.036.186	37.043.364		5.932.147	6.001.273	101

İlimizde faaliyet gösteren işletmeler firma türüne göre atık ambalaj sisteminde kayıt altına alınmaktadır. Firmaların sistem üzerinden yapmış olduğu bildirimler onaylanarak veriler elde edilmektedir. Elde edilen veriler kapsamında çalışmalara yön verilerek, ambalaj atıklarının yönetimi için belediyeler, ekonomik işletmeler, yetkilendirilmiş kuruluşlar, çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli işletmeler ve ambalaj atığı üreticileri arasında koordinasyon sağlanmaktadır. Bu kapsamda İl Müdürlüğümüzce Belediyeler, Birlikler, Eğitim Kurumları aracılığıyla eğitimler düzenlenmekte bilinçlendirme ve sorumlulukların yerine getirilmesi hususunda çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Kaynak:**Değerlendirme ve Sonuçlar.**

Yapılan çalışmalar kapsamında, ambalaj atıklarının uygun yönetimine ilişkin ilerleme kaydedilmektedir.

ATIK**GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Lastikler**

TANIM: Ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları, geri kazanım tesisleri ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarını ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllara göre, ömrünü tamamlamış lastiklerin toplanma miktarları ve geri kazanım tesislerinde ve çimento fabrikalarında ek yakıt olarak kullanılan miktarları (ton)

Durum ve eğilimler; Atık Lastik Miktarları (Ton)

2012	2013	2014
2069,43	1.277,69	4.747,00

Kaynak:**Değerlendirme ve Sonuçlar.****ATIK****GÖSTERGE: Ömrünü Tamamlamış Araçlar**

TANIM: İl genelinde yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısını vb. bilgileri ifade eder.

Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle hurdaya ayrılan araç sayısı						
Durum ve eğilimler;						
Oluşturulan ÖTA Teslim yerleri		ÖTA Geçici Depolama Alanı		ÖTA İşleme Tesisi		İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
Sayısı	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)	Sayısı	Kapasitesi (ton/yıl)		
2	2	-	-			
Kaynak:						
Değerlendirme ve Sonuçlar.						

ATIK		
Atık Elektrikli -Elektronik Eşyalar		
TANIM: Atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları ve işleme tesis sayılarını ifade eder.		
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarı (ton) ve işleme tesis sayısı		
Durum ve eğilimler; Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (Ton)		
2012	2013	2014
8,00	10,15	11,00
Kaynak:		
Değerlendirme ve Sonuçlar.		

ATIK		
Maden Atıkları		
TANIM: İl genelinde, cevher tiplerine göre, zenginleştirme tesisi sayısı ve zenginleştirme proses atıklarının dağılımını ifade eder.		
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü		
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle cevher tiplerine göre zenginleştirme tesisi sayısı, zenginleştirme proses atıkları miktarları (ton)		

Durum ve eğilimler; (Şekil, çizelge ya da grafik yer alır)
Kaynak:
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde maden atıklarıyla ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

ATIK														
Tehlikeli Atıklar														
TANIM: İl genelinde, yıllar itibariyle toplanan tehlikeli atıkların miktarı ile geri kazanımı, yakma ve nihai bertaraf edilenlerin miktarlarını ifade eder.														
Önerilen Kaynak: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü														
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, il içinde toplanan tehlikeli atıkların miktarı (ton), ara depolama geri kazanım, yakma ve nihai bertaraf miktarları (ton) ve geri kazanım türlerine göre oranları (%)														
Durum ve eğilimler;														
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tesis İçi</th> <th>Stok</th> <th>Geri Kazanım</th> <th>İhracaat</th> <th>Bertaraf</th> <th>Toplam(ton)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2014</td> <td>9,010</td> <td>176,968</td> <td>4544,107</td> <td>0</td> <td>2568,958</td> <td>7299.043</td> </tr> </tbody> </table>		Tesis İçi	Stok	Geri Kazanım	İhracaat	Bertaraf	Toplam(ton)	2014	9,010	176,968	4544,107	0	2568,958	7299.043
	Tesis İçi	Stok	Geri Kazanım	İhracaat	Bertaraf	Toplam(ton)								
2014	9,010	176,968	4544,107	0	2568,958	7299.043								
Kaynak:														
Değerlendirme ve Sonuçlar. İlimizde oluşan tehlikeli atıklar Bakanlığımızdan lisanslı firmalar tarafından tehlikeli atık bertaraf tesislerine gönderilmektedir. Antalya ilinde tehlikeli atık bertaraf tesisi bulunmamaktadır.														

11.TURİZM

TURİZM
Yabancı Turist Sayıları
TANIM: Bu gösterge, il düzeyinde bir yılda giriş çıkış yapan yerli ve yabancı turist sayısının yıllara göre değişimini ifade eder
Önerilen Kaynak: TÜİK, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: İl düzeyinde 2000 yılı ve sonrasındaki yıllarda giriş yapan yerli ziyaretçi sayısı (kişi), yabancı ziyaretçi sayısı, bu sayıların yıllara göre değişimi (%), bir önceki yıl için ziyaretçi sayısının yıllara göre dağılımı

Durum ve eğilimler;

İl adı	Yol adı	Toplam 2014	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Antalya	İl toplamı	11.498.519	93.771	139.873	304.231	769.397	1.468.917	1.729.724	1.975.694	1.955.780	1.576.966	1.092.765	260.873	130.528
	Havayolu	11.322.211	91.996	139.036	303.153	749.781	1.449.412	1.708.652	1.954.041	1.931.161	1.554.823	1.053.381	257.125	129.650
	Denizyolu	101.400	106	134	188	10.878	11.325	13.747	16.318	15.924	12.852	19.511	244	173
	Günübirlikçi	74.908	1.669	703	890	8.738	8.180	7.325	5.335	8.695	9.291	19.873	3.504	705
	Toplam İçin Bir Önceki Yıla Göre Değişim Oranı(%)	3,40												

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar.

TURİZM

Mavi Bayrak Uygulamaları

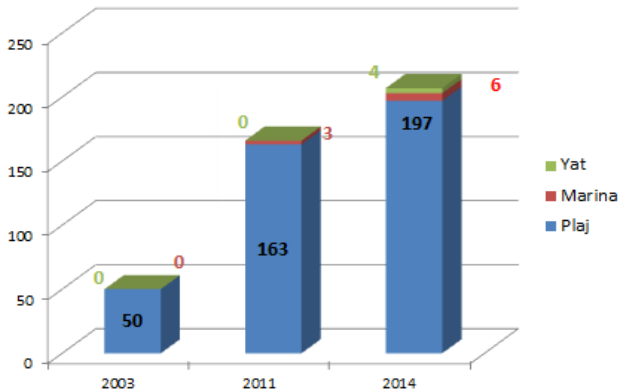
TANIM: (Denize Kıyısı Olan İller İçin) Gerekli standartları taşıyan nitelikli plaj ve marinalara verilen uluslararası bir çevre ödülü olan mavi bayrağın, Türkiye’de 1997 yılından itibaren verildiği plaj ve marinaların yıllar itibari ile toplam sayılarının belirtilmesidir.

Önerilen Kaynak: Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü

Kullanılan Veri ve Gösterge Birimi: Yıllar itibariyle, mavi bayrak almaya hak kazanmış plaj ve marina sayıları

Durum ve eğilimler;

Mavi Bayraklı Plaj ve Marina Sayısı

Kaynak:

Değerlendirme ve Sonuçlar.

EK-1: (...) YILINA AİT İL ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ ARAŞTIRMA FORMU

AÇIKLAMALAR:

İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Anketi, illerimizin çevre sorunlarının ve önceliklerinin neler olduğunu ortaya koyan, aynı zamanda bu sorunların kaynaklarını, nedenlerini, sorunun çözümü için ne tür tedbirler alındığı ya da alınması gerektiğini belirten önemli bir çalışmadır. İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Anketi, çevre konusunda karar vericilere ve halka çevresel bilgi sağlamakta, böylece karar verme sürecini desteklemekte ve halkın çevresel konularda bilincini artırmaktadır.

Form doldurulurken;

- 1- Anket formunda doldurulan bilgilerin, "Çevre Durum Raporu" ve "Göstergeler" bölümü verileriyle tutarlı olmasına dikkat edilecektir.
- 2- Anket formu doldurulurken, başlıklar altındaki açıklamalara dikkat edilecektir.
- 3- Öncelik sıralaması istenen bütün başlıklarda (I.2., I.4., II.4., III.1., III.2., IV.1.); "BU YILKI ÖNEM SIRANIZ" sütununda, anketin ilgili olduğu yıl için geçerli olan önem sırasına göre, maddelerin en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, ... şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. Bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu olmayıp yalnızca, ilinizde anketin ilgili olduğu yıl için geçerli maddelerin kendi aralarında sıralanması yeterlidir. "BU YILKI ÖNEM SIRANIZ" sütunlarında yapılan sıralamalarda, rakamlar birbirini takip eder şekilde verilmeli, birden fazla maddeye aynı rakam verilmemelidir.
- 4- Öncelik sıralaması istenen bütün başlıklarda (I.2., I.4., II.4., III.1., III.2., IV.1.); "GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ" başlığı altında, önceki yıla ait anket formundaki sıralamanız tekrar yazılarak, yeni doldurulan yıldaki anket formunun ilgili başlıklarının karşılaştırılması yapılarak, değişiklik olmuştusa nedenlerinin belirtilmesi istenmektedir.
- 5- Anket formunun tüm bölümleri eksiksiz ve doğru olarak bilgisayar ortamında hazırlanacaktır.
- 6- Herhangi bir konuyla ilgili olarak veri ve bilgi temin edilememişse bunun nedeninin belirtilmesi gerekmektedir.
- 7- Her bir çizelgenin altında yararlanılan kaynak/kaynaklar verilmelidir.

BÖLÜM I. HAVA KİRLİLİĞİ

I.1. Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırma

Hava Kalitesi İndeksi Kesme Noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
1 (İyi)	0 – 50	0-100	0-100	0-5500	0-120 ^L	0-50
2 (Orta)	51 – 100	101-250	101-200	5501-10000	121-160	51-100 ^L
3 (Hassas)	101 – 150	251-500 ^L	201-500	10001-16000 ^L	161-180 ^B	101-260 ^U
4 (Sağlıksız)	151 – 200	501-850 ^U	501-1000	16001-24000	181-240 ^U	261-400 ^U
5 (Kötü)	201 – 300	851-1100 ^U	1001-2000	24001-32000	241-700	401-520 ^U
6 (Tehlikeli)	301 – 500	>1101	>2001	>32001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

I.1.1. İlinize ait yılı içindeki aylık ortalama ölçüm değerlerini yukarıdaki Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, aşağıdaki çizelgede uygun sınıfı “X” ile işaretleyiniz.

AYLAR	Aylık Ortama (µg/m ³) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																													
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
OCAK	X																									X				
ŞUBAT	X																									X				
MART	X																									X				
NİSAN	X																									X				
MAYIS	X																									X				
HAZİRAN	X																									X				
TEMMUZ	X																									X				
AĞUSTOS	X																									X				
EYLÜL	X																									X				
EKİM	X																									X				
KASIM	X																									X				
ARALIK	X																									X				

* Hava Kalitesi İndeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak : <http://mthm.havaizleme.gov.tr> -<http://www.havaizleme.gov.tr>

I.1.2. İlinize ait Kış sezonu ortalama ölçüm değerlerini (20... yılı Ekim- 20... Mart arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı "X" ile işaretleyiniz.

Kış sezonu ortalama ölçüm değeri; raporu hazırlanan yılın bir önceki yılının Ekim ayı ile raporu hazırlanan yılın Mart ayı arasındaki 6 aylık ortalamayı ifade etmektedir. Söz konusu 6 aylık ortalama ölçüm değerlerini, Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, çizelgede uygun sınıfa "X" ile işaretlemeniz istenmektedir.

	Kış Sezonu (Ekim-Mart) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																				
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀												
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6							
Kış Sezonu (Ekim-Mart)																													X								

* Hava Kalitesi indeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak : <http://mthm.havaizleme.gov.tr> -<http://www.havaizleme.gov.tr>

I.1.3. İlinize ait Yaz sezonu ortalama ölçüm değerlerini (20... yılı Nisan-Eylül arası 6 aylık ortalama) Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak uygun sınıfı "X" ile işaretleyiniz.

Yaz sezonu ortalama ölçüm değeri; raporu hazırlanan yılın Nisan ayı ile Eylül ayı arasındaki 6 aylık ortalamayı ifade etmektedir. Söz konusu 6 aylık ortalama ölçüm değerlerini, Hava Kalitesi İndeksine göre sınıflandırarak, çizelgede uygun sınıfa "X" ile işaretlemeniz istenmektedir.

	Yaz Sezonu (Nisan-Eylül) 6 Aylık Ortama ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) Olarak Hava Kalitesi İndeksine (*) Göre Sınıflandırma																																			
	SO ₂						NO ₂						CO						O ₃						PM ₁₀											
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6						
Yaz Sezonu (Nisan-Eylül)	X																										X									

* Hava Kalitesi indeksi: 1 (iyi) , 2 (orta) , 3 (hassas), 4 (sağlıksız), 5 (kötü), 6 (tehlikeli)

Kaynak : <http://mthm.havaizleme.gov.tr> -<http://www.havaizleme.gov.tr>

I.2. İlinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam* ile belirtiniz.

I.2.'de ilinizde hava kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. Varsa "e. Diğer Sanayi Faaliyetleri" ve "g. Diğer Kaynaklar" ın ne olduğu ayrıca belirtilmelidir. Çevre Durum Raporunun "Hava" bölümündeki SO₂, PM, NO_x, CO gibi ölçüm sonuçlarının il bazındaki aylık ortalaması veya konsantrasyonu en yüksek olan istasyonun aylık ortalama değerleri esas alınır.

KAYNAK	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ ²	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Evsel ısınma	1	1	
b. İmalat Sanayi İşletmeleri	4	4	
c. Maden İşletmeleri	3	3	
d. Termik Santraller	-	-	
e. Diğer Sanayi Faaliyetleri (Belirtiniz).....	-	-	
f. Karayolu Trafik	2	2	
g. Diğer Kaynaklar (Belirtiniz).....	-	-	

²En önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, ... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

I.3. Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde il/ilçelerde alınan tedbirleri "X" ile işaretleyiniz.

I.3.'de, hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla yıl içinde, il sınırları içerisinde ne tür tedbirler alındığı bilgisi istenmektedir. Çizelgede her bir tedbir için belirtilen numara altında, alınan tedbirler için işaretleme yapılması istenmektedir.

YERLEŞİM YERİNİN ADI		ALINAN TEDBİR/TEDBİRLER								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
İL MERKEZİ	1.Sanayi Tesisleri			X			X		X	
	2.Motorlu Taşıtlar					X			X	
	3.Turizm Tesisleri	X		X					X	
	.									
İLÇELER	1.									
	2.									
	3.									
	4.									
	5.									
	6.									
	7.									
	8.									
	9.									
	10.									
	.									
.										

Kaynaklar: İşaretlemeyle ilişkin verinin nereden alındığı

Tedbirler:

a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
b. Doğalgaz kullanımı
c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
h. Denetim
i. Diğer (Varsa yukarıya ayrılan bölümde belirtiniz).

I.4. Hava kirliliğinin giderilmesinde, yıl içerisinde, il/ilçelerde karşılaşılan güçlükleri önem sırasına göre rakam ile belirtiniz.

I.4.'de hava kirliliğinin önlenmesinde, yıl içinde, ilinizde karşılaşılan güçlüklerin önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. "Karşılaşılan güçlükler" altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir. Bunların haricinde "diğer" olarak belirtilmesi gereken husus varsa, ayrıca belirtilmelidir.

Karşılaşılan Güçlükler	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması			
b. Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması			
c. Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	1	1	
d. Kaliteli yakıt temininde zorluklar	2	2	
e. Kurumsal ve yasal eksiklikler			
f. Toplumda bilinç eksikliği	3	3	
g. Meteorolojik faktörler			
h. Topografik faktörler			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM II. SU KİRLİLİĞİ

II.1. İl sınırları içerisinde bulunan su kaynaklarının kalite değerlendirmesi

Su kirliliği, II.1.1-II.1-3'de il sınırları içerisinde, yıl içinde, kirliliğe maruz kalmış su kaynaklarının (yüzey, yeraltı ve yüzme suları) adları, kalite sınıfları ile bunların çizelgede belirtilen kirlenme nedenleri dikkate alınarak işaretlenmesi istenmektedir.

II.1.1. İl sınırlarında bulunan yüzey sularının kalite sınıflarını Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzey Suyu Adı	Kalite sınıfı				Kirlenme Nedenleri								
	1	2	3	4	a	b	c	d	e	f	g	h	i
					Evsel Atıksular	Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Diğer (Belirtiniz)
Eşen-Karaçay	-	-	-	-					x	x			
Demre Deresi	-	-	-	-	x	x							
Finike – Karasu	-	-	-	-	x	x			x				
Finike-Başgöz Çayı					x	x							
Finike Tekke Pınarı					X				X				
Finike Alakır Çayı					X	X			X				
Finike Salur Çayı					X	X			X				
Kırgözler Çayı					x	X			X				
Düden Çayı					x	X			X				
Aksu Çayı					x	X			X		x		
Köprüçay					x	X			X	X	x		
Manavgat Çayı					x	X			X	X	x	x	Tekne gezileri
Karpuz Çayı					x	X			X	X	x	x	
Alara Çayı					x	X			X	X	x	x	
Kargı Çayı					x	X			X		x		
Dim Çayı					X	X			X	X			
Sedre Çayı					x	x			x				
Bıçkıcı Çayı					x	x			x				

II.1.2. İl sınırlarında bulunan yeraltı sularının kalite sınıflarını Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı			Kirlenme Nedenleri								
	İyi	Zayıf	Yeterli veri yok	a	b	c	d	e	f	g	h	i
				Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer (Belirtiniz)

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

II.1.3. İl sınırlarında bulunan yüzme sularının kalite sınıflarını Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde belirtiniz ve muhtemel kirlenme nedenlerini işaretleyiniz.

Yüzme Suyunun bulunduğu bölge/plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri						
	Var	Yok	A	B	C	D	a	b	c	d	e	f	g
							Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Deniz/Göl Taşımacılığı	Diğer (Belirtiniz)
Keşem			x			x	X(turizm)						
Manavgat	x		x				X(turizm)						
Kaş	x		x				X(turizm)						
Kalkan	x		x				X(turizm)						
Belek	x		x				X(turizm)						
Side	x		x				X(turizm)						
Demre	x		x				X(turizm)				x		
Gazipaşa	x		x				X(turizm)				x		
Alanya	x		x				X(turizm)						
Serik	x		x				X(turizm)						
Çolaklı	x		x				X(turizm)						
Kumluca		x		x			x				x		
Konyaaltı	x						x	x				x	
Phaselis	x			x								x	
Adrasan	x											x	
Lara	x						x	x				x	
Finike		x		x			x				x		

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

II.2. Yıl İçinde, İl sınırları içindeki il/ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerini uygun seçenekleri “X” ile işaretleyerek belirtiniz.

II.2.’de, il sınırları içerisindeki yerleşim merkezlerinde (il merkezi ve ilçelerin her biri için) atıksulardan kaynaklanan kirliliğin nedenlerinin çizelgenin altında belirtilen maddeler dikkate alınmak ve (X) koymak suretiyle işaretlenmesi istenmektedir. Çizelgede geçen “İl Merkezi” ifadesiyle, İliniz Büyükşehir Belediyesi ise, Büyükşehir Belediyesine bağlı ilçeler, değilse merkez ilçe kastedilmektedir.

Yerleşim Yerinin Adı	Atık Sulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri														
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		
İl Merkezi	1.														
	2.														
	3.														
	.														
	.														
	.														
İlçeler	1.														
	2.														
	3.														
	4.														
	5.														
	6.														
	7.														
	8.														
	9.														
	10.														
	11.														
	.														
	.														
.															

Kaynaklar: İşaretlemeye ilişkin verinin nereden alındığı

Kirlilik Nedenleri:

- Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- Kimyasal gübre kullanımı
- Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- Hayvancılık atıkları
- Maden atıkları
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

İlimiz Büyükşehir sınırları içerisinde ve ilçelere ait 29 adet Atıksu Arıtma Tesisi mevcut olup, Müdürlüğümüz teknik personelinin sıkı denetimleri nedeniyle yukarıdaki tabloda belirtilen atıksu kaynaklı kirlilikler minimum düzeyde yaşanmaktadır.

Kanalizasyon bağlantısının olmadığı yerleşim yerlerinde ise Belediyeler veya özel firmalar aracılığıyla atıksular Atıksu Arıtma Tesislerine verilmektedir.

II.3. Su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alıcı ortamlarda aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını çizelgede (x) işareti koyarak belirtiniz.

II.3.'de, su kirliliğinin önlenmesi amacıyla her bir alıcı su ortamı için, çizelgenin altında belirtilen maddelerin dikkate alınarak tedbirlerin çizelgede işaretlenmesi istenmektedir.

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Deniz									
1.Kemer		x			x			x	
2.Gazipaşa		x			x			x	
3.Kaş		x		x	x			x	
4.Demre			x	x	x			x	
5.Manavgat		x			x			x	
Göller									
1.Korkuteli Kozacı Göleti	x				x			x	
2.Korkuteli Dikenli Göleti	x				x			x	
3.Düşemealtı Ekşili Göleti		x			x			x	
4.Akseki Cevizli Göleti	x				x			x	
5. Korkuteli Yelten Göleti	x				x			x	
6.Düşemealtı Hatipler Göleti		x			x			x	
7..Konyaaltı Doyran Göleti		x			x			x	
8.Korkuteli Yeşilyayla Göleti	x				x			x	
9.Korkuteli Osmankalfalar Göleti	x				x			x	
10.Korkuteli Hacıbekar Göleti	x				x			x	
11.Manavgat Taşgöl Karabekir Göleti		x			x			x	
12.Kumluca Toptaş Göleti		x			x			x	
13.Kumluca Baranda Göleti		x			x			x	
Akarsular									
1.Eşen-Karaçay		x			x			x	
2.DemreDeresi		x			x			x	
3.Finike-Karasu		x			x			x	
4.Finike-Başgöz Çayı	x				x			x	
5.Finike Tekke Pınarı	x				x			x	
Fiinke Alakır Çayı	x				x			x	
Finike Salur Pınarı	x				x			x	

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
Kırgözler Çayı	x				x			x	
Düden Çayı	x				x			x	
Aksu Çayı	x				x			x	
Köprüçay	x				x			x	
Manavgat Çayı		x			x			x	
Karpuz Çayı		x			x			x	
Alara Çayı		x			x			x	
Kargı Çayı		x			x			x	
Dim Çayı		x			x			x	
Sedre Çayı		x			x			x	
Bıçkıcı Çayı		x			x			x	
Yeraltı Suları									
1.Aykırçay	x				x			x	
2.Akçapınar	x				x			x	
3.Bileydi Kay.	x				x			x	
4.Beypınarı		x			x			x	
5.Bodemya Kaynağı		x			x			x	
6.Balıklar Kay.	x				x			x	
7.Çokpınar Kay.	x		x		x			x	
8.Deregözü Kay.					x			x	
9.Değirrenözü Kay.					x			x	
10.Dörtgözlü Kay.					x			x	
11.Dumlupınar Kay.					x			x	
12.Eylek Kay.					x			x	
13.Evga Kay.					x			x	
14.Ekızpınarı					x			x	

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
15. Fadıl Kay.					x			x	
16.Gürkavak Kay.					x			x	
17.ökçesu					x			x	
18.Gelinuçu					x			x	
19.Huma Kay.					x			x	
20.İngilizgölü					x			x	
21.Karaağaç					x			x	
22.Kocapınar					x			x	
23.Kadıpınarı					x			x	
24.Kaşlıoğlu					x			x	
25. Kocadere					x			x	
26.KurbağalıKay.					x			x	
27.Kalabatlı					x			x	
28.Kurşunlu Ş.					x			x	
29.Kazanpınarları					x			x	
30.Kilisepınarları					x			x	
31.Kırkpınar					x			x	
32.Kurdeşen	x				x			x	
33.Pınargözü		x			x			x	
34.Sugözü		x			x			x	
35.Soğucaksu		x			x			x	
36.Salur Pınarları	x				x			x	
37.Sıtma Gözü		x	x		x			x	
38.Tekke Pınarları	x				x			x	
39.Tekirova sulama gözü		x			x			x	

Alıcı Ortamın Adı	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler								
	a	b	c	d	e	f	g	h	i
40.Ulupınar		x			x				
41.ÜzümlüKay.		x			x				
42.Kamran Kay.		x			x				
43.Akçay Kurudere		x			x				

Kaynaklar: İşaretlemeye ilişkin verinin nereden alındığı

Alınan Tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Aritma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (Yukarıda ayrılan bölümde belirtiniz).

II.4. Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükleri en önemliden az önemliye doğru numara vererek (1,2,3,...) işaretleyiniz.

II.4'de su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlüklerin önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,... şeklinde numaralandırmanız istenmektedir. "Karşılaşılan güçlükler" altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SİRANIZ	BU YILKI ÖNEM SİRANIZ*	ÖNEM SİRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Yeterli denetim yapılamaması			
b. Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması			
c. Kurumsal ve yasal eksiklikler	1	1	
d. Toplumda bilinç eksikliği			
e. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,...şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

BÖLÜM III. TOPRAK KİRLİLİĞİ

III.1. İlinizde toprak kirliliğine neden olan kaynakları önem sırasına göre rakam ile işaretleyerek* belirtiniz.

III.1'de, il sınırları içerisinde toprak kirliliğine neden olan kaynakların önem sırasına göre, en önemliden, az önemliye doğru, 1,2,3,4... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Toprak kirliliğine neden olan kaynaklar altında belirtilen maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

Kirlenme Kaynağı	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ*	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi kaynaklı atık boşaltımı	4	4	
b. Madencilik atıkları	3	3	
c. Vahşi depolanan evsel katı atıklar	2	2	
d. Vahşi depolanan tehlikeli atıklar			
e. Plansız kentleşme	1	1	
f. Aşırı gübre kullanımı			
g. Aşırı tarım ilacı kullanımı			
h. Hayvancılık atıkları			
i. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: Verinin nereden alındığı

III.2. Toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde, aşağıdaki tedbirlerden hangilerinin alındığını önem sırasına göre rakam* ile belirtiniz.

III.2'de, toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde belirtilen tedbirlerden hangileri alınıyor ise, bunların önem sırasına göre, en önemliden, az önemliye doğru, 1,2,3,4... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Maddelerin hepsinin işaretlenmesi zorunlu olmayıp, ilinize uygun maddelerin numaralandırılması gerekmektedir.

ALINAN TEDBİRLER	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	4	4	
b. Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	2	2	
c. Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	3	3	
d. Erozyon mücadele çalışmaları			
e. Geri dönüşüm/yeniden kullanım uygulamaları	1	1	
f. Diğer (Belirtiniz).....			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

Kaynaklar: *Verinin nereden alındığı*

BÖLÜM IV. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI

IV.1. Aşağıdaki Konu Başlıklarını Dikkate Alarak, yıl sonu itibariyle, İl Sınırları İçinde Görülen Çevre Sorunlarını Önem ve Önceliklerine Göre Rakam (Önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4, 5, ... şeklinde numaralandırınız) Vererek Sıralayınız. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir.

IV.1'de, sıralanan çevre sorunları dikkate alınarak, yıl sonu itibariyle, il sınırlarınız içerisinde, görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden en az önemliye doğru 1,2,3,4,5.... şeklinde numaralandırılması istenmektedir. Tüm sorunları numaralandırmak zorunlu olmayıp, iliniz için geçerli olan sorunları öncelik sırasına göre numaralandırmanız yeterlidir. Ayrıca çizelgede yer alan her çevre sorunu için iliniz sınırları içinde geçerli olan nedenleri işaretleyiniz.

NOT: Ölçüm değerleri, göstergeler, her bölümün sonundaki sonuç ve değerlendirme kısımları, konularına göre şikayet sayısı, şikayetin ceza ile sonuçlanma oranı, konularına göre ceza sayısı, yapılan denetimler sonucu edinilen deneyimler vb. çevre sorunlarının hangi alanda yoğunlaştığı konusunda yol gösterici olabilir.

ÇEVRE SORUNLARI	GEÇEN YILKI ÖNEM SIRANIZ	BU YILKI ÖNEM SIRANIZ *	ÖNEM SIRASINDA DEĞİŞİKLİK YAPTIYSANIZ SEBEBİNİ AÇIKLAYINIZ
a. Hava kirliliği	1	1	
b. Su kirliliği			
c. Toprak kirliliği			
d. Atıklar			
e. Gürültü kirliliği	2	2	
f. Erozyon			
g. Doğal çevrenin tahribatı (Orman, Mera, Sulak alan, Kıyı, Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı)			

*En önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,... şeklinde numaralandırınız. Seçeneklerin hepsinin numaralanması zorunlu olmayıp, ilinize uygun seçenekleri numaralandırınız.

IV.2. İl Sınırları İçerisinde IV.1'de Tespit Edilen Her Bir Öncelikli Çevre Sorunu ile İlgili Olarak; Yukarıda IV.1'de Belirlemiş Olduğunuz Öncelik Sırasına Göre;

IV.2'de, IV.1'de sıralanan her bir öncelikli çevre sorunları dikkate alınarak;

- a) *Çevre sorununun nedenlerini,*
- b) *Bu nedenlerde daha çok hangi faktör veya sektörlerin etkili olduğunu,*
- c) *Çevreye vermiş olduğu olumsuz etkilerini*
- d) *Bu sorunların giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerini,*
- e) *Bu sorunları gidermek amacıyla alınan, alınması planlanan veya alınması gereken tedbirlerin neler olduğunu,*
- f) *Ayrıca bu başlık altında yer almasını istediğiniz diğer görüşlerinizi belirten bilgi notunu,*

sistemik ve yeterli seviyede açıklayınız.

I. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizdeki hava kirliliği sorunuyla mücadele için, vatandaşlar kaliteli katı/sıvı yakıt kullanmaları için yönlendirilmekte, motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri İl Müdürlüğümüz tarafından yapılmaktadır.

II. ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

İlimizde turizm işletmelerinden, otellerden ve kulüplerden kaynaklanan gürültü kirliliği için, İl Müdürlüğümüz teknik personellerince gündüz ve gece olmak üzere ekipler halinde gürültü denetimleri yapılmaktadır.

Varsa, IV.1’de, “3” ve Sonrası Numara Verdiğiniz Öncelikli Çevre Sorunlarını, IV.1’de Belirlemiş Olduğunuz Sırayla Açıklayınız

..... ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNU

TEŞEKKÜR EDERİZ...